

M. Tud. Akadémia

Szinnyei F. Arany

Kottaun főtiszt urnak

Küldje el a mellékelt kéziratot és nyomtatványt
keresztkötés alatt póstán ajánlva a következő címre:

Főiskolai Nyomda Vezetősége

P á p a

Petőfi-utca 13.

A keresztkötés erősen csomagolandó.

Budapest, 1926. január 12.

K. Balogh
főtítkár

leküldtem F/12 Bg

85
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖRÍVIÁAA

felírni a
jegyzékbe

kifejezését.

Budapest, 1926. január 12.

86

1926

K. Balogh

főtitkár

Supremo G. Kunti

Roma

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Viale del Polidromo

Méltóságos Tagtárs Ur !

I. A I.osztály Méltóságodat kérte fel arra, hogy boldogult Hegedüs István r.tag urról emlékbeszédet mondani sziveskedjék.

II. Nemrégem értesültem, hogy Dr. ^Firka Alajos tisztelt barátom félreértés folytán nem küldte meg Méltóságodnak azt a már 1925.juniusban kiállított utalványt, amely a platonista törekvések Mátyás király udvarában c.tanulmánya nyomdai költségeire már a nyáron elküldhető lett volna.

Ezt az összeget most Thienemann Tivadar t.társunk nevére utaltam ki azért, hogy a különlenyomatok megfelelő számú példányait közvetlenül hozzá megküldeni sziveskedjék.

III. ^mTagtárs urnak Callimachus Experiens költeményei c.kéziratát Szinnyei osztálytitkár urtól tegnap kaptam meg, mihelyt a kilátásba helyezett államsegély ki fog utaltatni, ez az értekezés is legközelebb nyomdába lesz küldhető.

Fogadja Méltóságod kiváló nagyrabecsülésem

M.Tud.Akadémia

Méltóságos Főkönyvtárnok Ur !

Az észtországi m.kir.követ Jungert^h Mihály ur most érkezett 1082.számú iratával közli,hogy a Helsinkiben működő Finnség Szövetsége a finn külügy-minisztérium útján egy csomagban 1925.október 25-én több értékes könyvet küldött könyvtárunknak.

A felad^ó eddig semmiféle értesítést nem kapott a könyvek sorsáról.

A m.kir.külügyminisztérium a napokban telefonon,a Tallini követ ur pedig most hivatalos iratban érdeklődött a könyvek sorsáról.Tisztélettel bátorkodom kérni,hogy amennyiben ez még meg nem történt volna,a Finn Szövetségnek választ adni méltóztassék.

A Szövetség címe:Suomalais^uuden Liiton Sukukansaosto,Helsinki,Aurorankatu 7.

Fogadja Méltóságod kiváló nagyrabecsülésem kifejezését.

Budapest,1926.január 12.

F. P. ... 7

K. Balogh
főtitkár

JP

—————

7426

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

M. KIR. KÖVETSÉG
LÉGATION ROYALE DE HONGRIE
TALLINN (REVAL)

Reval, 1925. december 31.-én.

1082/1925.

A Helsingforsban működő " Finnség Szövetsége" a finn külügyministerium alkalmi támogatása segítségével több értékes könyvet ajándékozott a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárának. A könyveket a Szövetség egy csomagban f.é. október 25.-én indította utnak ingyen és bérmentve az Akadémia címére.

Bizalmas uton tudomásomra jutott, hogy a " Finnség Szövetsége", mely a finn-magyar kulturkapcsolatok kimélyítésén hathatósan fáradozik, mindeddig semmiféle értesítést a könyvek sorsáról nem kapott és attól tartanak, hogy a könyvek esetleg nem érkeztek rendeltetési helyükre.

Van szerencsém tehát tisztelettel felkérni az Akadémia Könyvtára t. Igazgatóságát, hogy kellemetlen benyomás vagy félreértés elkerülése végett a fenti Szövetséget lehetőleg mielőbb értesíteni sziveskedjék, vajjon a könyvek megérkeztek-e.

./.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára
t. Igazgatóságának,

B u d a p e s t.

JP
1920

A Szövetség címe: Suomalaisuuden
Liiton Sukukansasto; Helsinki, Aurorankatu 7.

Fogadja a t. Igazgatóság igaz tiszte-
letem őszinte nyilvánítását.

Jurjorty
követségi tanácsos,
ügyvivő.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

dd
~~*AdHm*~~

A M. S. Akadémia tek. Főtitkár Hivatalának
Budapest.

Van szerencsém jelenteni, hogy
az I. osztály Huszti György 1. tagot
kérte föl arra, hogy néhai Hegedüs
István r. tagról szeretkedjék emléke-
beszédet mondani.

Kiváló tisztelettel.

1926. január 5.

Liskovics
osztálytitkár

89
1926

Husztai úrral közöltem,

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Trattásba.

Balogh

Hkt. 58

Méltóságos Tagtárs Ur !

Badies Ferenc tisztelt társunk f.hó

9-én rövid uton közölte velem ,hogy megfordult bol-
dogult Hellebrant Árpád alkönyvtárnok ur lakásán s
ez alkalommal megállapította,hogy ott igen nagy
mennyiségű bibliografiai cédula van részben csoma-
golva,részben rendezetlenül felhalmozva.Hogy ezek
a jegyzetek az elhunyt családtagjainál,aki ^Rilyesmi
iránt nem érdeklődnek ,ol na hányódjanak,f.hó 11-én
intézkedtem a kéziratok idehozatala iránt.

A kéziratok igen jelentékeny része

felirással van ellátva.

Emek folytán tisztelettel kérem Méltó-
ságod szives értesítését arról,hajlandó volna-e

ezen kéziratokat itt átadni,esetleg megengedni,
hogy a bibliografiai katalogusok Méltóságod laká-
sára küldessenek.

Szives válaszát telefonon vagy levelező-
lapon is nagy köszönettel venném.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem nyil-
váníását.

Budapest,1926.január 12.

főtitkár

3
F Filologia

1) 2) irodalomtörténet

Badies Ferenc
Chalmers E
Storfer H.

K. Balogh

20
1926

MAGYAR
KÖZLEMÉNYEK AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

91/1926.

Méltóságos Könyvtárigazgató Ur !

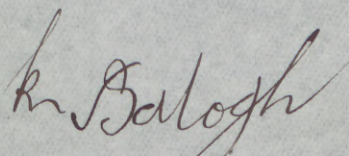
Az 1925.évi nagygyűlés határozata értelmében /Akadémiai Értesítő XXXVI.k.188.l.17.szám/a f.évi nagygyűlésen a Nagyjutalom és a Marczibányi-mellékjutalom az 1917-1925.évkörben megjelent biológiai-, ásvány-és földtani munkák legjobbjainak lesz odaitélhető.

Mint hogy az utóbbi években a nyomdai termékek köteles példányai Akadémiánk könyvtárának nem küldettek meg pontosan, ebben a könyvtárban nem készíthető kimerítő jegyzék a felsorolt tudománysszakok körében az 1917-1925.évkörben megjelent munkákról.

Az e tárgyban kiküldendő bizottság eljárásának gyorsítása végett tisztelettel felkérem enneélfogva Méltóságodat, sziveskedjék a M.N.Muzeum könyvtárának egyik alkalmazottjával az említett évkörben megjelent és nagyobb terjedelmű biológiai, ásvány-és földtani munkákról összeállítást készíttetni.

Méltóságod nagyon le fogja kötelezni Akadémiánkat, ha ez a jegyzék lehetőleg a f. évi február hónap további intézkedés végett az Akadémia főtitkárához meg fog küldetni.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem kifejezését, és előre is meleg Budapest, 1926. január 16. köszönetem nyilvánítását.

főtitkár.

Méltóságos

L u k i n i c h I m r e urnak,
a M.N.Muzeum Széchenyi Könyvtára igazgatójának

B u d a p e s t

Ad 91
1926

HAYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

Jegyzék:

*Leíves átvételt kéri
Balogh*

Buday Kálmán :Kórboncolástan I.II.

Dr.Davida Jenő :Tájbonctan

Forbát Sándor:A serologia alapvonalai

Halaváts Gyula:A baltavári felsőpontos-kori molluszka
fauna

Horusitzky :Tata és Tóváros hévforrásainak hydrogeológiája.

Jendrassik Ernő:A belorvostan tankönyve II.k.

Dr.Keller Oszkár:Növénybenc-alak-és élettan

Krompecher után Frommer és Wladáczyk:Kórbonctan/Függelék /

Lenhossék Mihály:Az ember anatómiája

Marosi Arnold:Bevezetés a biológiába

Sigmond Elek:A hazai szikések

Sréter Zoltán:Az egri langyosvizű források

Szilárd Pál:Az általános kórtan vázlata II.rész

Zimmermann Ágoston:Fejlődéstan

Zsilinszky Endre és Treitz Péter:A szikes talajok javítása.

Az itt felsorolt könyveket átvettem.

Bp. 1926 április 28.

Bátfai Sándor

*Neg a Földközi Pivatalban von
Arzt. D. 904 $\frac{e}{2}$ Pathologie und Therapie der Haustiere
von Rutjara u. Mark.*

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

91
1426

Francsi Zoltán, Rados Gyula

Méltóságos Uram!

Az 1925. évi nagygyűlés határozata értelmében /Akadémiai Értesítő XXXVI. k. 188. l. 17. szám/ a f. évi nagygyűlésen a Nagyjutalom és a Marczibányi-mellékjutalom az 1917-1925. évkörben megjelent biológiai, ásvány- és földtani munkák legjobbjainak lesz odaitélhető.

Az e tárgyban kiküldendő bizottság munkájának megkönnyítése végett tisztelettel felkérem Méltóságodat, méltóztassák a bölcs vezetése alatt álló könyvtárnak egyik alkalmazottjával összeállíttatni az 1917-1925. években megjelent és a felsorolt tudománysszakok körébe tartozó nagyobb terjedelmű munkák jegyzékét.

Őszinte köszönettel venném, ha Méltóságod szives volna ezt a jegyzékét lehetőleg a f. évi február hó közepéig további intézkedés végett az Akadémia főtitkárának megküldeni.

Kiváló nagyrabecsüléssel

Budapest, 1926. január 13.

K. Balogh

97

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

EGAN EDE

MINISZTERI TANÁCSOS

A zürichi műegyetem okl. gépészmérnöke, — nyug. máv. igazgató-helyettes, — Balaton Halászi Rt. hajózási és műszaki tanácsosa, — a kereskedelmi minisztérium folyamhajózási és tengerészeti szakosztályának volt főnöke, — megszűnt máv. hajózási v. üzemmérnöke, — m. kir. hajóosztályképző tanfolyam v. rendes tanára, — volt budapesti állami gőzkazán vizsgálóbiztos, — vizsgázott hajógépész, — „Gebr. Sachsenberg A.-G.“ Elba melletti hajógyár volt mérnöke, — mainzi „Rheinische Transport Gesellschaft“ volt tisztviselője, — mainzi „Mayer u. Comp.“ hajó- és gépgyár volt szünidei géplakatos-gyakornoka, — „Faber V.“ rajnai gőzös volt szünidei gőzkazán-fűtője, — budai „Ganz és Társa“ gépgyár és vasöntőde v. tisztviselője, — és v. szünidei modellszitalos-tanonca stb.

BUDAPEST IV. GRÓF KÁROLYI-UTCA 5.

„A magyar folyami gőzhajózás“ Irta: Egan Ede

*Ezen ismeretterjesztő és mindenki részére tanulságos szakkönyvből
egy hét alatt 2000 példány kelt el.*

TISZTELT CIM!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy ezen szakmunka változatlan második kiadása elkészült és kiadásomban ismét megjelent.

Bolti ára hasonlóan mint az első kiadása:

10.000 kor. — pengőértékben: 80 fillér.

Kapható a szerzőnél: Budapest, IV. Gróf Károlyi-utca 5.

Budapest, 1926 január 1-én.

A szakkönyv második kiadásának „UTÓIRATA” szószerint a következő:

UTÓIRAT.

Érdekesség szempontjából felemlitem, hogy szakmunkám első kiadását a „Hungária-nyomda Rt.” 2000 példányban 1925 december 10-én szállította és hogy 1925 december 16-án, — *tehát hat nap alatt*, — egyetlen tiszteletpéldány osztogatása nélkül — *mind a 2000 példány elkelt*, úgyhogy örömmel egy második kiadás iránt kellett intézkednem.

Ezen szakdolgozatom iránti nagy érdeklődésnél még sokkal értékesebb volt reám nézve az, hogy több napilap is elismerően emlékezett meg szakmunkámról, amely szakkritikák közül e helyen a következő kettőt szó szerint idézem:

A „Budapesti Hírlap” 1925 december 12-iki száma „Közgazdaság” rovatában ezt közölte:

— A magyar folyami gőzhajózás. Ez alatt a cím alatt igen érdekes munka jelent meg Egan Ede miniszteri tanácsos, az ismert hajózási szakember tollából. A könyv, mely Széchenyi István emlékének van szentelve, részletesen foglalkozik a magyar folyami gőzhajózás fejlődésével, a magyar hajósokkal és a hazai hajózási utakkal. — Leírja ezenfelül a magyar hajógyárakat, ismerteti a szakirodalmat és felsorolja a magyar belvízi hajózás fejlesztése érdekében szükséges tennivalókat. — Olyan kérdésekkel foglalkozik ez a munka, amelyek nagyrészt ismeretlenek a közönség előtt s így már ebből a szempontból is hiányt pótol. A sok érdekes gazdasági és kulturtörténeti adat helyes csoportosítása, éppennygy, mint a könnyed stílus, érdekes olvasmánnyá teszik a könyvet, amelynek ára 10.000 korona. Kapható a szerzőnél Károlyi-utca 5. alatt. A könyv tiszta jövedelmének tizenöt százalékát a szerző az Újságírók Kórház és Szanatórium Egyesülete javára ajánlotta fel.

A „Pester Lloyd” 1925 december 12-iki estilap számában szakművemről a „Volkswirtschaftlichen Nachrichten” rovat alatt a következőket írta:

Die Ungarische Fluss-Dampfschiffahrt. Aus der Feder des bekannten Schifffahrtfachmannes Ministerialrates Eduard v. Egan ist unter dem Titel „A magyar folyami gőzhajózás” ein instruktives Werk erschienen, das die Entwicklung der ungarischen Flusschiffahrt,

die Schifffahrtwege und die ungarische Schiffbauindustrie behandelt. Mit der Sicherheit des überlegenen Kenners des gesamten Fragenkomplexes führt der Autor den Leser in klaren Ausführungen von den Anfängen unserer Schifffahrt aus der Zeit Széchenyis über die Periode der Entfaltung des Verkehrs auf den ungarischen Wassergegen in den letzten Jahrzehnten vor dem Kriege. Den historischen Betrachtungen schliessen sich in einem besonderem Kapitel positive Vorschläge im Interesse einer Förderung und Weiterentwicklung der ungarischen Schifffahrt an. Für den Verfasser ist die ungarische Schifffahrt eine Herzensangelegenheit geworden, an der er wie ein Vater an dem Wohlergehen seines Kindes hängt. Das lesenswerte Büchlein ist im Selbstverlage des Verfassers (Budapest, 4. Bezirk, Gróf Károlyi-utca 5) erschienen und ist zum Preise von 10.000 K zu beziehen. Der Verfasser widmet 15 Prozent des Reinertrages dem Spital- und Sanatoriumverein der Journalisten.

Végül nem hagyhatom felemlítés nélkül, hogy volt főnökeim egyik legkiválóbbja, id. Gonda Béla okl. mérnök, nyug. min. tanácsos, akinek könyvemnek a nyomdából kikerült első példányát „hálám jeléül” lakásán személyesen átadni akartam, 1925 december 11-én érkezett levelével velem a következőket közölte:

Kedves Barátom!

Végtelenül sajnálom, hogy nem voltam itthon, amikor látogatásoddal és rendkívül érdekes könyveddel megtiszteltél.

Nagy élvezettel és lelki gyönyörűséggel olvastam a szép munkát s a legmelegebben gratulálok hozzá. Csak így tovább!

A régi igaz barátsággal üdvözöl

őszinte hived

Gonda Béla s. k.

Fentiekre utalva bocsátom ezen szakdolgozatom második kiadását közre és nagy örömmel fogom venni, ha ezen kiadásom is az érdeklődők köre által az első kiadáshoz csak némileg hasonló elismerésben fog részesülni.

Budapest, 1925 december 16-án.

Egan Ede

M.Tud.Akadémia

Igen tisztelt Barátom !

Szerencsém van tisztelettel megküldeni a Gróf Toloki József-alapítvány ügyrendjének 137.§-a újabb szövegezését, amelyet egyik legutóbbi találkozásunk alkalmával megbeszéltünk.

Tisztelettel kérlek, hogy arra az esetre, ha a bizottsági ülés alkalmával valamelyik tagtárs ur egyik vagy másik pályaművet dícséretre ajánlana, ezt a szövegezést, amelyet különben Akadémiánk ügyrendjének egyik példányába is elhelyeztem, felemlíteni méltóztatással.

Fogadd régi, igaz nagyrabecsülésem nyilvánítását.

Budapest, 1926. január 13.

K. Balogh

Ferenczi Teréz
főnöki hivatal

Leküldtem Bg.

Magyar Tudományos Akadémia

92
1926

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

M. Tud. Akadémia

Kottaun főtiszt urnak

Küldjék meg a mellékelt nyomtatványokat kereszt-
kötés alatt, ajánlva a következő címre:

Monsieur Emile Horn, Paris, XVII. Avenue de Villers 30

Budapest, 1926. január 12.

K. Balogh
főtítkár

1926. JANUÁR 12.
KÖZVETLEN ELJÁRÁS
ALÁÍRÁS

93

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

Igen tisztelt Barátom !

A M.Tud.Akadémia szerepe az magyar anatómiai irodalomban c.nagybecsű tanulmányodat ma őszinte köszönettel vettem és intézkedni fogok az iránt, hogy az haladék nélkül nyomdába küldessék.

Fogadd régi, igaz nagybecsülésem kifejezését.

Budapest, 1926. január 12.

K. Balogh
főtítkár

M. Leukovszék Mihály p.T.

99

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

Méltóságos Elnök Ur !

Köszönettel és örömmel értesültem arról,
hogy a Nemzetgazdasági Bizottság három tagja szí-
ves lesz a f.évi november 29-én tartandó összes ü-
lésen ünnepi előadást tartani abból az alkalomból,
hogy Adam Smith alapvető műve/" Inquiry into the
nature and causes of the wealth of nations " /
százötven év előtt jelent meg .

Méltóságod megnyugtatóására szerencsém van
tisztelettel közölni, hogy ezt az ünnepi ülést fel-
jegyeztem Akadémiánk nyilvántartó jegyzékébe és a
továbbiakra nézve a Nemzetgazdasági Bizottság ál-
tal felkért tagtárs urakkal érintkezésbe fogok lépni.

Kiváló nagyrabecsüléssel

Budapest, 1926. január 12.

főttitkár

Méltóságos

G a á l J e n ő urnak,

a Nemzetgazdasági Bizottság
elnökének

95
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

Budapest, 1926. január 9-én

Magyar Tudományos Akadémia

Budapest

Helyezném m. é. december hó 9-én kelt
bizteltatás beadásomra, valamint vonatkozás-
tal m. é. december 31-én art. 2229/1925 z. a. kelt
magbani elterítésre, van véleményem a magt. T.
Tudományos Akademiánál bizteltattal elterítésem,
hogy a Magyar folyóiratok közlése című m. é.
december 10-én megjelent című cikkeztől kezdve
munkám 1° kötetére — 2000 példány —
kerék ez két alatt elkelt, egy hogy újra az Má-
voda kötetében adtam ki.

Ami én ennek két példányát, egy mint
az annak terjesztése kérelem gyűlti közzétételét
van véleményem szemmel a magt. T. Tudományos
Akademiánál elterítésére vonatkozóan, magt.
eljárásommal szemben a magt. T. Tudományos Ak-
adémia magbani határozatát a m. é. december
hó 9-én kelt bizteltatás beadásomra vonat-
kozólag.

hitelesítve:
2 kézzel } 4 db.
2 hirtelével

Hely bizteltattal
Egare Ede

minister Tanácsos

IV. Győf. Károlyi-u. 52.

96
1926

Az előiratok a t. III.
számánál.

Trattarba

1926 I/14

Balogh

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1926-ban írt.

Tekintetes.

Magyar Kir. Tud. Akadémia
Targatoroságának

Budapest.

Az Ön tisztelhetőséggel kérem fordulok
Önökör, hogy sziveskedjék a mellékelt
borítékba nekem megírni, hogy az alant
leírt szó helyesen van-e elválasztva

szegedé - lycetth.

Marsalok a tekintetes Targatoroság

Budapest 1926. január 9.

aloratos prologaja

Török Erzsébet

Válaszoltam

1926. I. ii.

Z.

Waterbury, Conn. Feb 20
1893. E. S. L. Co. (re-
vised) (13) (dco)
No. 22 L. 22, 22 (13) (dco)
E. S. L. Co.

94
1426

Lévele tisztelettel

Brattányi

Balogh

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A Magyar Tudományos Akadémia
Budapest.

Tisztelt Késze, a „hokked-
li” magyar nevit velum ludat-
ni.

Jiváló tisztelt
Val. ...
216 I. 11. 8. — barga Tamás
Röck Szilárd u 10

Feladó neve és lakása:

LEVELEZŐ-LAP

MAGYAR
NYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A
Magyar Tudományos
Akadémiának

Ugyben

M. kir. állami nyomda, Budapest, 1925.

Bpest. 1925. szept. 1.

A

M. Kir. Tudományos Akadémia
t. Titkárságának,

B u d a p e s t.

Tisztelettel kérem sziveskedjék velem közölni, hogy az "azoform" szót magyar szövegben nagy vagy kis kezdőbetűvel írjuk-e helyesen, vagy talán mindkét írásmód helyes? Azt ist sziveskedjék tudatni, hogy az idegen szavak általában /természetes, ha nem tulajdonnév/ magyar szövegben hogy irandók.

Legyen szabad megjegyeznem, hogy "azoform" egy Magyarországon most bevezetett vetőmagoltó anyagnak a neve.

Szives elintézésükért előre is köszönetet mondok és vagyok

kiváló tisztelettel

Lóczy Frigyes

Bpest. VII. Rózsa-u. 45.II/11.

1 válaszbélyeg

Válaszoltam
L

1925.09/2 in ut eljött a...
1) azoform...
2) ...

Szalóczy

Ad acta

1926
J. B.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Kegyelmes Uram !

Köszönettel értesültem arról, hogy Nagyméltóságod a boldogult Schulek Frigyes társunkról mondott emlékbeszéd tiszteletdíját 2.625.000 koronát szives volt Akadémiánk szabad rendelkezésére visszaajándékozni.

Fogadja ezért az áldozatkész elhatározásáért a M.Tud. Akadémia nevében meleg köszönetem kifejezését és igaz nagyra-becsülésem nyilvánítását.

Budapest, 1926. január 13.

Likt.
Balogh

a M.Tud.Akadémia elnöke

Nagyméltóságú

Báró F o r s t e r G y u l a urnak,
a M.Tud.Akadémia t.tagjának

B u d a p e s t

98
1176

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Adom
megköszöntök

~~98~~ d. d.

BUDAPESTI M. KIR. TÁVIRÓ-ÉS TÁVBESZÉLŐ IGAZGATÓSÁG.

3/su-1.../1926

Tárgy: új mellék áll. Tsh.

Magyar Tudományos
Akadémia

Budapest
V. Akadémia u. 21.

...1.....drb.

A felyő évi múlt
december hó. 31. n kelt számú

beadványára
átiratára ----- értesitem a tekintetes Cimet, hogy a kért

... új mellék állomás bekapcsolása
iránt egyidejűleg intézkedtem.

Kérem ennél fogva, hogy a vonatkozólag csatolt ...1.....drb.
belépő nyilatkozatot egyenként3000 koronás posta és20.000 koronás
okmánybélyeggel ellátva, két férfi tanu előttemezése mellett teljes
cimen aláírni és ide visszajuttatni sziveskedjék. Az igazgatóság vezetője helyett:

Budapest, 1926

1926 jan. 11.

[Handwritten signature]
postatanácsos.

99
1926

БАНКА
ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ
КОПИЯ

Méltóságos N. Kir. Táviró-és Távbeszélő Igazgatóság !

Hivatkozással a Méltóságos Igazgatóságnak f.hó 11-én
3/Tu szám alatt kelt becses iratára, szerencsém van a M.Tud.Aka-
démia V.Akadémia-utca 2.számu palotájában kért új mellékállomás-
ra vonatkozó belépő nyilatkozatot két férfi tanu aláírásával
./. alatt tisztelettel visszajuttatni.

Budapest, 1936. január 14.

K. Balogh

a M.Tud.Akadémia főtitkára

29
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

Méltóságos Klónk Ur !

A M. Tud. Akadémia alapításának századik
évfordulója alkalmából Igazgató-Tanácsunk legu-
tobbii ülésében a Méltóságod bölcs vezetése alatt
4116 Társaság részére K.15.000.000 azaz Tizenöt
millió koronát szavazott meg.

Az Igazgató-Tanács határozatából kötele-
ségen tisztelettel közölni, hogy ez az összeg
egyszermindenkorra szóló segély, minthogy jelen-
leg meg nem állapítható, milyen lesz a következ
években Társaságunknak pénzügyi helyzete.

A kiállított utalványt külön volt szeren-
csám Méltóságodnak megküldeni.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. március 6.

K. Balogh

Vendéghelyi ügyosztály főtitkár
Kovács Gyula, Pest. Társ. Philologiai Társ.
Friedrich Zsolt, Buda. Társ. Társ. Társ. Társ. Társ.
F. J.

100

1006

MACTAR
YUROMAN'YOS LEADÉRA
KONYVÁRA

d

A M. T. Akadémia Főtitkár Hivatalánál.

Van szerencsém jelenteni, hogy kéz-
iratban teljesen kézen van Huszt
József s. tagnak egy kisebb terje-
delmű értékezése és a M. Etymologiai
Prótár VIII. füzeté. Az utóbbinak kia-
adását az osztály különösen kívána-
tosnak tartja.

Budapest, 1925. október 13.

Kiváló tisztelettel

Linnaeus
osztálytitkár

Callimachus experiens

100
1926

Az 1926 évi költségvetés iratához
csatolva

Balogh

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA ✓

Ad acta.

Mr. [unclear] (P. [unclear])

Magyméltóságú Főtisztás úr!
Kiszághoz kérem!

I. Hivatkozva Excellenciád 1900-
1925. évi beiratára van reverenciám
a Kereskedelmi Bizottság 1925
évi. 19-én tartott ülésének határozatát,
illetve kérem magyméltóságodhoz
megküldeni. Mellékelve

Küldöm a Bizottságunkhoz vélemény-
nyilvánításra küldött következő nívót:

B. Beden, Értelme internacionale
véleményünk. (Küldöm)

Fogadják Excellenciád őszinte
tiszteltem igaz nyilvánítását.

Bp. 1925. évi. 28

Melichyáns
biz. előadó.

100
1926

Az 1926. évi I. félév költség
vetéséhez

Ad acta

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Balogh

a

TERHELÉS.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Loro II/T.

6681.szám.

B
Budapest, 1926. márc. 5.

T.

Magyar Tudományos Akadémia

Budapest.

Van szerencsénk értesíteni, hogy
a t. Akadémia rendes folyó számlá ján
f.hó 5.-i értékkel a következő terhe-
léseket eszközöltük: átvezetésünkért
a Magyar Nyelvtudományi Társaság folyószám-
lája javára, segély címén, f.hó 5.-én kelt
100/1926 számú becses levelük alapján

K. 100.000.000.--.

Teljes tisztelettel
MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

6. márc. 5.

Loto II/T.

6881.

Ad Ipm $\frac{100}{1926}$.T

Magyar Tudományos Akadémia

A Nyelvtud. Társasággal rövid
úton közöttem.

Grattárba.

Balogh

tan

nyelvtud. társaság folyó

1. 2. 5. 1

átvezetésükért

a Magyar Nyelvtudományi Társaság folyószám-

ára javára, segély eméni, f. 2. 5. -én kelt.

100/1000 számú beadvány alapján

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

K. 100.000.000.-

a

A M.Földhitelintézet Méltóságos Igazgatóságát

tisztelettel megkeresem, sziveskedjék a M.Tud.Akadémia rendes folyószámlájáról a Magyar Nyelvtudományi Társaság segélye gyanánt átutalni az említett Nyelvtudományi Társaságnak szintén a Földhitelintézetnél vezetett folyószámlájára K 100.000.000 azaz Egyszázmillió koronát.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. március 5.

K. Balogh

főttitkár

100
100

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Méltóságos Elnök Ur !

Akadémiánk Igazgató-Tanácsa február 24-én tartott ülésében a Méltóságod bölcs vezé-
zetése alatt álló Magyar Nyelvtudományi Társaság
részére egyszersmindenkorra Egyszáz millió korona
segélyt szavazott meg.

A ././ alatt mellékelt megkereséssel ezt
az összeget átutaltam a Nyelvtudományi Társaság
folyószámlájára.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. március 5.

K. Balogh
főtítkár

Springer Josef
Nyelvtud. Társaság

100
1906

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

TEKINTETES AKADEMIA!

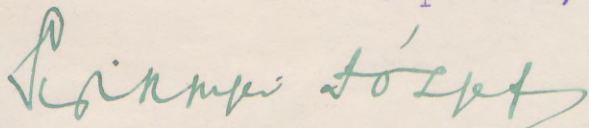
A Magyar Nyelvtudományi Társaság nevében hálás köszönetünket fejezzük ki a Tekintetes Akadémiának azért a kitüntető anyagi támogatásért, amelyben Társaságunkat a folyó évben részesíteni méltóztatott.

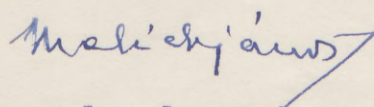
Társaságunk a magyar nyelv tudományos kutatásával akadémiai feladatot is teljesít. Ennek a feladatának azonban az országos pénzügyi nehézségek miatt meggyengült anyagi erejével nem tud eléggé megfelelni. Rendes bevételéből, a tagdíjakból és az előfizetésekből, évenként mindössze 10-12 iven tudná folyóiratát, a Magyar Nyelvet megjelentetni. Ez a terjedelem nem volna elegendő arra, hogy a tudományos kutatás folytonosságát ezen a területen biztosítsa. A tagdíjnak és az előfizetésnek évről-évre történő emelésével igyekezünk a Társaság anyagi erejét fokozni, de tagjaink legnagyobb része a társadalmi középosztályból való, akik a békebeli 10 aranykorona tagdíjnak megfelelő összeget nem tudnák ma megfizetni, holott a nyomdai árak jóval magasabbak, mint a háború előtt. Az összeomlás óta társadalmi adományok, az állam és a Magyar Tudományos Akadémia segítségével tartottuk fenn folyóiratunkat évi 15-20 iv terjedelemben. Ezt az eredményt is csak úgy tudtuk elérni, hogy minden bevételünket a nyomdai költségekre fordítottuk, sem a Társaság tisztviselőit, sem a folyóirat munkatársait nem részesíthettük szellemi munkájukért megfelelő tiszteletdíjban. A Társaság és a folyóirat jövőjének biztosítása azonban megkivánná a munkatársaknak az erkölcsi elismerésen kívül némi tiszteletdíjjal való jutalmazását. Ezenkívül a magyar nyelvtudományi kutatások szükségessé tennék a folyóirat terjedelmének növelését.

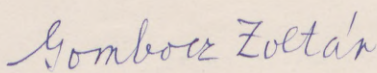
Ismételve megköszönve a Tekintetes Akadémiának Társaságunk eddigi támogatását, mély tisztelettel kérjük, kegyeskedjék immár XXII. évfolyamát kezdő Magyar Nyelv c. folyóiratunk jövőjét állandó segélyével biztosítani.

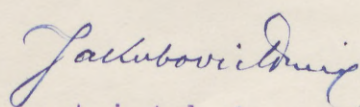
Fogadja a Tekintetes Akadémia őszinte tiszteletünk nyilvánítását.

B u d a p e s t, 1925. évi december hó 23-án.

e l n ö k.

a l e l n ö k.

a l e l n ö k.

t i t k á r.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Faint handwritten text, possibly a signature or date]

100
1925.

Az Igazságos egyszertmunkos
kötet Egy millió Kise-
gélyt engedélyezett.
1925. febr. 24.

Balogh
Féltér

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMA
KÖNYVTÁRA

Amson
Könyvtár

Költésjegyetes
"Tudományos Társaságok
segélye" c. rovatból

Nagyméltóságú Elnök Ur !

Kegyelmes Uram !

A Budapesti Philologiai Társaságot, amely idén lépett működésének 51. évébe, a Magyar Tudományos Akadémia erkölcsi és anyagi támogatása kísérte végig félszázados multján. Fennállásának e biztosítékáról, tekintélyének egyik forrásáról csak a Magyar Tudományos Akadémia iránt érzett legmélyebb hálájának kifejezésével emlékezhetik meg, de épen erre az eddig sem méltatlanul élvezett jóakaratra hivatkozva bátorkodik Nagyméltóságod elé azzal a kérelemmel járulni, hogy az említett kettős támogatásban a jövőben is része legyen.

A Társaság folyóiratának, a külföldön is jóhírnevű Egyetemes Philologiai Közlönynek régi terjedelmében való kiadása ma még mindig leküzdhetetlen anyagi nehézségekbe ütközik ugyan, de mégis nagy lépéssel volna megközelíthető, ha erre a célra a Magyar Tudományos Akadémia nagyobb összeggel - legalább huszmillió koronával - hozzájárulna az állami támogatáshoz. Ezzel a segítséggel olyan tudományszakok magyar művelői számára nyílnék meg az irodalmi munkálkodásnak még mindig elég szűk téren való lehetősége, amelyeknek az Egyetemes Philologiai Közlöny egyetlen magyar folyóirata: a klasszikus, keleti és modern filológiák területén dolgozó tudósaink számára.

A Budapesti Philologiai Társaságnak e kérelmét tolmácsolva, s a Nagyméltóságú Elnök Ur kegyes jóindulatába ajánlva maradok

Budapesten, 1926. január 10.-én

Kegyelmességednek
tisztelő hiva

Némethy Géza

A Budapesti Philologiai Társaság
elnöke.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA
KÖNYVTÁRA

A

Magyar Tudományos Akadémia
Nagyméltóságu Elnökének,

B u d a p e s t e n .

100

1926.

Az Ig. Fondás 13 millió segély
adott. Kintaltam. Trattéria.

1926 II/24 Balogh

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A Budapesti Philológiai
Társaság a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia támogatását
kéri.

a

Nagyméltóságú Akadémiai Elnökök Ur!

A báró Eötvös Loránd - Matematikai és Fizikai Társulat leg
mélyebb tisztelettel bátorodik a Magyar Tudományos Akademi-
ához fordulni az iránt, hogy „Mathematikai és Fizikai Lapok” cí-
mű folyóirata jelentéséhez, ebben a folyó évben tizenöt papir-
korona millió segélyben méltósságát kegyesen részesíteni. -

A nagy háború előtti években így a M. T. Akadémia, mint III. oszt.,
talán külön-külön ^{évi} egy-egy ezer arany koronával támogatta a Társu-
latot; de e segély a háború folyamán teljesen megszűnt; folyó-
irata is éveken át szünetelt.

A legutóbbi években a folyóirat újra, de a legszerényebb körben
indult meg, főleg kormánysegélyből és magánadományokból nyor-
ve előállítására Költői fedezetét; fizető tagjainak száma igen
nagy mértékben megfogyott és csak igen lassan növekszik.

Mély tisztelettel kérjük e szerint a M. T. Akadémiát, hogy a
fent említett tizenöt millió papir korona segéllyel fo-
lyóiratunk jelede kis terjedelmét néhány ívvel növelhessük.

Legmélyebb tisztelet kifejezésével

Frohlich Sidor, n. b.,
mint a báró Eötvös Loránd Matema-
tikai és Fizikai Társulat ex idej
elnöke.

Nagy méltóságú

Berzeviczy Albert úrnak,
valóságos belső titkos tanácsosnak,
stb. stb.,

mint a Magyar Tudományos Akadémia

Elnökenek.

100 Budapest.
1926.

Az L. Farkas 1926 februárjában
a kért 15 millió Ft segélyt meg-
szavazta, Kitarttam.

A baró Eötvös Loránd Matematikai
és Fizikai Társulat tiszteleté-
teljes kérvénye anyagi segélyért.

Frattarba

Balogh

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Tekintetes Akadémia !

Alólirott azzal a tiszteletteljes kéressel járulok a Tekintetes Akadémiához, hogy a Kőrösi-Csoma-Archivum c. folyóiratot évenként öt nyomtatott iv előállítási költségével /10 - 15 millió Koronával/ támogatni kegyeskedjék.

Kérésem támogatására legyen szabad megemlíteni, hogy az említett folyóirat oly tudományzakokat képvisel, amelyeknek művelését a Magyar Tudományos Akadémia mindig elsőrendű feladatának tartotta /magyar őstörténet s a magyarral rokon keleti népek nyelvének, irodalmának, történetének s néprajzának kutatása/.

Bátorkodom még megjegyezni, hogy - bár a folyóirat a jelen helyzetben nagyobb arányu támogatásra szorul - minden törekvésünk az, hogy a hazai és külföldi előfizetők gyűjtésével a folyóiratot minél jobban megerősítsük.

Kérésemet a Tekintetes Akadémia szives jóindulatába ajánlva vagyok

Budapesten, 1926. január hó 4.-én.

tisztelettel:

Győllői
előd

Sikonyi József
alulról

100

1926

Az Ig. Tan. 1926. II/24én
15 millió' R segélyt adott,
Ezt kiutaltam.

Trattner.

Balogh

MAGYAR
JUDOMANTICUS AKADEMA
KÖRVIÁRA

MAGYAR NÉPRAJZI TÁRSASÁG

BUDAPEST, MAGYAR NEMZETI MÚZEUM.

38/1926

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA

nagytekintetű Elnökségének

Budapesten.

Avval a tiszteletteljes kéréssel fordulok a nagytekintetű elnökséghez: méltóztassék oda hatni, hogy a Magyar Tudományos Akadémia a Magyar Néprajzi Társaság hivatalos közlönyét, az Ethnographia /Népélet/ c.közérdekű havi folyóiratot, a folyó költségvetési évtől ismét állandó évi segélyben részesítse. Kérésem támogatására a következőket bátorodom előadni:

A Magyar Tudományos Akadémia a Magyar Néprajzi Társaságot, szakfolyóiratának kiadásában, 1894. től 1922. ig bezárólag 28 éven keresztül állandó évi segéllyel támogatta. Ez a támogatás az 1894. évi 300 forintról 1896. ban 500 forintra növekedett, majd 1901. ben 1.000 koronára változott és 1922. ben már 10.000 koronára rugott. 1923. óta a bekövetkezett nehéz közgazdasági viszonyok következtében az Akadémiának ez a jelentős évi segélye szünetel. Ma, amikor az állam az egyes tudományos társaságoknak régebben adni szokott jelentős évi segélyt is fokozatosan leépíteni kénytelen, s amikor az országnak a tudományos társulatokat évi tagdíjfizetéssel fenntartó középosztálya is anyagi válsággal küzd, Társaságunk tudományos feladatainak ellátását is egyre nagyobb anyagi válság veszélye fenyegeti. Evvel szemben tudomásunk szerint a Magyar

./.

Tudományos Akadémia, a nemzetgyűlés bölcs belátásából, a folyó költségvetési évben már abba a kedvező anyagi helyzetbe jutott, hogy régi szép feladatát a tudományos folyóiratok támogatása terén is újból betöltheti. Folyóiratunk fenntartásának és színvonala további emelésének érdekében beadott kérvényem kedvező elintézését a fenntebb előadottak alapján kérve, a nagytekintetű Elnökségnek maradtam mély tisztelettel

Budapesten, 1926. évi január hó

Hönnem István
elnök.

Dr. Madarasy Leó
főtitkár.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

100
1926

Dr. J. Jan 13 millió K. segélyt
adott. Kütteltam,

Trattárba.

Balogh

Igen tisztelt Barátom !

Örömmel van szerencsém közölni ^{hogy} igazgató-tanácsunk legutóbbi ülésében a bölcs vezetésed alatt álló M.Néprajzi Társaság részére K. 15,000.000, azaz Tizenötmillió korona segélyt állapított meg annak nyomatékos hangsúlyozásával, hogy ezt az összeget egyszersmindenkorra adja, ~~márt~~ ismeretlen, hogy Akadémiánk államségélye minő összegben fog megállapittatni, és nem lehet biztosan tudni, hogy a következő években milyen lesz Társaságunk pénzügyi helyzete.

Mint hogy ez a segély elsősorban a M.Néprajzi Társaság folyóirata részére van szánva, az utalványt egyelőre ~~an~~ Solymossy Sándor tagtárs ur nevére állítottam ki. Ha e tárgyban változtatást óhajtanál, légy szives az utalványt ~~visz~~ visszaküldésével értesítést adni.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. március 4.

Méltóságos

H ó m a n B á l i n t

urnak

K. Balogh
főtitkár.

100

1926

MALTA
LUDWIG'S AKADEMIJA
KONVIJAZA

Nagyméltóságú Elnök Ur !

A Kir.Magy.Természettudományi Társulatnak immár 54 esztendő óta visszatekintő könyvkiadó vállalata nagy nehézségekkel küzd. Az elmúlt évek gazdasági válsága érzékenyen sújtotta Társulatunkat, megsemmisítve vagyonának épp az a részét, amelynek kamatai a könyvkiadó vállalatnak a céljait szolgálták. A befolyó tagdíjak távolról sem elegendők ahhoz, hogy könyvkiadó vállalatunkat a régóta megközelítő terjedelemben fejlesszük. Jól tudjuk, hogy a Magyar Tudományos Akadémiát is súlyosan érintették a közelmúlt nehéz idők; ennek ismerete tartott vissza bennünket attól, hogy a múltban rendszeresített segély folyósításáért kérelemmel forduljunk a Magyar Tudományos Akadémiához.

Most azonban, hogy az ország pénzügyi helyzete lehetővé tette a magas kormányzatnak a Magyar Tudományos Akadémia anyagi támogatását, azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordulunk Nagyméltóságodhoz, méltóztassék Társulatunk könyvkiadó vállalatának ügyét pártfogásába venni és annak anyagi támogatását a Magyar Tudományos Akadémia részéről újra olyan mértékben biztosítani, hogy feladatának teljesen megfelelhessen.

Fogadja Nagyméltóságod legmélyebb tiszteletünk őszinte
kifejezését

Budapest 1926 februárius 23

Thosvay Lajos
elnök

Gyömböri Endre
első titkár

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

100
1926

Nagyméltóságu

Dr. Berzeviczy Albert

v. b. t. t., ny. m. k. miniszter úrnak

a Magyar Tudományos Akadémia elnökének.

Budapest.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Atársám 614/26.

Az Ig. Fondcs 1926 II 24. Számmal
R. segélyt állapított meg. Ezt 614/26.
sz. a. Rosvay Lajos elnök ur ten
delkezésére elkelyeztettem,
Trattarba;

Balogh

A Magyar Tudományos Akadémia Tekintetes Igazgató Tanácsának

Budapest

Tekintetes Igazgató Tanács!

Alulírott mély tisztelettel terjesztem Elője azt a kérésemet, hogy a Keleti Szemle folyóirat XX. kötetének megjelenését 20 millió kor. segély engedélyezésével lehetővé tenni méltóztassék.

Második kötetétől fogva akadémiai támogatással jelent meg mindig e folyóirat s ezt címlapján is jelzi. Szerevnytelenség nélkül lehet utalni arra, hogy aránylag szűk anyagi eszközei mellett két évtizeden át sikerrel felelt meg kitűzött feladatainak. Mint a magyar szempontú keleti tudományosságok többnyelvű nemzetközi folyóirata a kulturális kapocs hivatását teljesítette az ural. altjai népekkel és nyelvekkel foglalkozó hazai és külföldi szaktudósok közt s jó hírnevét gyarapította a magyar tudományosságok a művelt nemzetek közt mindenfelé. E törekvésében sikerült a Keleti Szemlének nemcsak Európának legtöbb államából, hanem még Amerikából és Japánból is szaktudósokat maga köré csoportosítani s így csaknem az egész földkerekségen felkelteni a tudományos érdeklődést a magyar nyelv és nép, valamint keleti rokonsága iránt. New-Yorkba, Chicagóba, Canadába, Algierba, Tomozkba és Tokióba is jártak a Keleti Szemle példányai. Kétségtelen, hogy e folyóirat megosztatásával a magyar kultúrának egy rokonsorosan elismerésre méltatott világossága nyelvének el a külföldi tudományosság központjaiban.

Nemzeti életünk mai szomorú viszonyai közt fokozott jelentősége van annak, hogy a külfölddel való tudományos kapcsolatunk ne gyöngüljön, hanem erőödjen. Ez a leghatásosabb nemzeti propaganda, melyet kifejtethetünk. Ez emelben ránkét elkerülhetetlen szomszédaink felé, kik ily kulturális munkásságra a múltban se a voltak s most sem képesek.

Ezért bátorlódok remélni, hogy a Tekintetes Igazgató Tanács méltányolja kérésemet s hogy mint a múltban, ezúttal sem vonja meg a gondoskodásra bízott folyóirattól kegyes támogatását.

Mély tisztelettel

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖRNYELVŰ

a Tekintetes Igazgató Tanácsnak

alázatos szolgálója

Budapest, 1926 január 13-ika

Munkácsi Bernát

a M. Tud. Akadémia r. tagja,
a Keleti Szemle ügyvivő gerkeztője.

МАТЯН
ТОБОМАНУС АКАДЕМЯ
КОПИТКА

100

1926

A Magyar Tudományos Akadémia Tisztelt
Egyszemélyi Tanácsa elé terjesztett beadvány,
melyben

dr. Murkóczi Bernát

a M. Tud. Akadémia r. tagja s a
Keleti Szemle folyóirat ügyvivő szerkesz-
tője

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a Keleti Szemle XX. kötetének kiadására
20 millió segélyt kér.

Lg. Fandics 1926 II/24. meg-
adta Kürtáltam.

Trattarba.

Balogh

21222
A II. osztály 1926. április 19-én tartott zárt ülésének jegyző-
könyvéhez.

Balogh főtitkár hangsúlyozza, hogy a M. Tud. Akadémia eddig több irányban gondoskodott arról, hogy a magyar tudósok kutatásainak eredményei külföldön ismertté váljanak, jelesül a III. osztály folyóiratában, a Keleti Bizottság kiadványaiban és az Akadémiai Értesítőben, valamint némely más kiadványunkban eddig is jelentek meg idegen nyelvű kivonatok; továbbá az Ungarische Jahrbücher útján német nyelven, a Revue des Etudes Hongroises útján pedig francia nyelven tétettek közzé egyes kiadványaink teljes szövegükben, mások pedig kivonatosan.

Az utóbbi két folyóíratra az Akadémia egyenként 40-40 összesen 80-80 millió koronát fordított a folyó évben.

Ennek folytán az Akadémiának nem állna módjában a folyó félévben nagyobb összeget új külföldi nemzetközi kiadvány /folyóirat vagy évkönyv/ részére előirányozni, azonban értesíteni kellene az I. de C.I. igazgatóját, hogy ha bár az Akadémia ez új nemzetközi kiadvány megindítását nem kezdeményezheti, azonban, ha ilyen külföldi kiadvány az Akadémia hozzájárulása nélkül jelennék meg, az Akadémia tagjai készséggel át fogják engedni azokat a kivonatokat, amelyek már korábban megjelentek, más folyóirat illetőleg akadémiai kiadvány számára készültek vagy a jövőben készülni fognak.

Az osztály a főtitkár javaslatát elfogadja.

100

1926

MAOTAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagyméltóságu. Főtitkár Ur !

A tudományos magyar történetírásnak évtizedek óta egyik legélénkebben érzett hiánya a Magyar Történelmi Bibliográfia. Történetíróink ismételten reá mutattak azokra a nehézségekre, amelyekkel minden egyes történetkutatónak meg kell küzdenie akkor, midőn önként, vagy megbizásból vállalt tudományos feladatok megoldására sor kerül. Elsősorban arra a nagy energiapazarlásra hivatkozhatnak, melyet a történelmi témák feldolgozására vállalkozó történetíróknak szükségképen ki kell fejteniök akkor, ha a helyes történelmi módszer alapkövetelményének megfelelően lehetőleg teljes irodalmi és forrásapparatus összegyűjtésével, illetőleg ismeretével kívánják feladatukat megoldani. Ennek az a következménye, hogy minden lelkiismeretes magyar történetíró minden egyes esetben külön-külön egymaga kénytelen végezni az anyaggyűjtés s a vonatkozó irodalom összeállításának fáradságos és hosszadalmas munkáját és pedig bibliografiai segédeszközök hiányában minden egyes esetben még így is azon veszedelemtől kísérve, hogy fontos adatok, vagy számottevő feldolgozások kikerülnek figyelmét. Magára a feldolgozásra ennek következtében nem egyszer már csak megfogyatkozott energia és érdeklődés jut, vagy ami szintén gyakran előfordul, a történetkutató az ily módon előálló rendkívüli erőpazarlás miatt egy-egy tárgy kidolgozásánál teljesen kedvét veszti. Sőt azt is állithatjuk, hogy a történelemmel rokon tudományágak is élénken érzik egy ilyen bibliográfia szükségességét, annál az oknál fogva, hogy a történettudomány

körül ugy szintén a legtöbb tudomány/nyelvészet, néprajz, bölcsészet, jog- és politika:/ csoportosul.

A külföldi történetírás csaknem mindenütt számolt az-
zal, hogy rendszeres történelmi bibliografiák nélkül a törté-
netírás színvonalának emelése és e színvonal biztosítása alig
lehetséges. Innen van az, hogy a legtöbb külföldi államban a
történetírókat a történeti segédeszközök és bibliografiák külön-
féle fajtái támogatják, melyeket vagy az állam, vagy a tudományos
testületek és intézmények bocsátanak rendelkezésükre. Egy ilyen
rendszeres, összefoglaló magyar történeti bibliografia szüksé-
gességétől áthatva, a Magyar Tudományos Akadémia Történelmi Bi-
zottsága már 1913-ban megbizta dr. LUKINICH IMRÉT és HELLEBRAND
ÁRPÁDOT a magyar történeti bibliografia anyagának összegyűjtésé-
vel. A Történelmi Bizottság előtt mintául a Dahlmann-Waitz-féle
Quellenkunde állott, melynek épen 1912-ben jelent meg már VIII.
teljesen átdolgozott kiadása, Paul Herre szerkesztésében. Ez a
Quellenkunde a magas színvonalú és rendkívül fejlett német törté-
netírás válogatott termékeit tartalmazza, ami természetesen is,
ha tudjuk, hogy a német történetírókat a legkülönbözőbb részlet
bibliografiai segédeszközök segítik munkáikban. A német történet-
irodalomban tehát egy Dahlmann-Waitz-féle összefoglalás teljesen
indokolt, más kérdés az, hogy megelégedhetünk-e mi egy ilyen
összefoglalással akkor, midőn számolnunk kell csekély bibliogra-
fiai irodalmunk fogyatékoságaival. E kérdésben a Történelmi Bi-
zottság sem foglalt végleges állást a megbízás megadásakor; el-
határozását arra az időre tartotta fenn, midőn a megbízottak je-
lentést tesznek az előmunkálatok befejezéséről.

E követelő eszme újra felmerülvén, a Történelmi Bizott-
ság folyó évi január 7-ikén tartott ülésén dr. LUKINICH Imre be-
jelentette, hogy az összegyűjtött anyag áttekintése alapján a
bibliografia anyagának rendszeres feldolgozását és végleges for-
mába való öntését már időszerűnek és kivihetőnek látja. Jelen-
tette egyuttal azt is, hogy számolva egyrészt az időközben ösz-

szegyűjtött anyag nagy terjedelmével és értékével, másrészt
azon nagy hiánnyal, melyet a magyar történetkutatás minden vo-
natkozásban érzünk, az a meggyőződés alakult ki benne, hogy
tulajdonképpen a Dahlmann-Waitz-féle kereteket jóval meghaladó
bibliografiára van szükségünk. Előterjesztése szerint e kiadvány
3 kötetből állana esetleg 6 félkötetben. Az első félkötet a
magyar és a magyar vonatkozású külföldi levéltárak rövid is-
mertetését és irodalmát, a magyarországi könyvtárak felsorolá-
sát és az általános bibliografiát tartalmazná, a kötet tehát
a módszeres és a forrásokon alapuló történetírás első és nél-
külözhetetlen utmutatója volna, főleg azért, mert nem elég-
szik meg az egyes levéltárak pusztá felsorolásával, hanem a-
zok rövidre vont tájékoztató ismertetését is adni kívánja a
vonatkozó irodalommal.

Az első kötet második fele tartalmazná a praehisto-
riát, a római kort, a népvándorlást és a magyar honfoglalás
korát.

A második kötet adná a magyar királyság korának
bibliografiáját 1001-1896-ig, vagy esetleg a világháború ki-
töréséig, melynek már nagyterjedelmű ~~művészeti~~ és rohamosan fejl-
lődő történeti irodalma van.

A harmadik kötet első fele adná a magyar politikai
röpiratirodalmat 1896-ig.

A harmadik kötet második fele adná az egyes megyék-
re, városokra, községekre, továbbá helynévmagyarázatokra,
nemkülönb az egyes családokra vonatkozó bibliografiai anya-
got.

Jelentése szerint a munka már oly arányokban indult
meg, hogy reméli, hogy az első félkötet anyaga a folyó évben
már sajtó alá lesz adható. S a sorozat többi kötetei az álta-
la már felkért munkatársak közreműködése mellett belátható
időn belül szintén meg fognak jelenni.

A Történelmi Bizottság örömmel és megnyugvással vett
tudomást a jelentésről. Közében az a vélemény alakult ki, hogy

életbevágó, sőt szinte becsületbeli kötelességet róna le, e bibliografia kiadásával. Az a felfogása, hogy e mű kiadása akadémiai feladat, s e kiadvány tulajdonképen folytatása volna az Akadémia azon sorozatos vállalkozásainak, melyek az Akadémia által kiadott nagyterjedelmű történelmi forrásművek anyagának felhasználását és nemzeti közkinccsé tételét vannak hivatva lehetővé tenni. A Történelmi Bizottság tudatában van azonban annak is, hogy egy ilyen nagyszabású mű kiadása a mostani viszonyok között nehéz pénzügyi probléma is, melynek megoldása kétségkívül igen súlyos feladat.

A Történelmi Bizottság meg van arról győződve, hogy Nagyméltóságodban törekvéseinek megértő támogatóját tisztelheti, meg van győződve arról is, hogy Nagyméltóságod bölcsessége módját fogja ejteni annak is, hogy a tervezett mű kiadása belátható időn belül lehetővé tétessék. Az a nagy tudományos és erkölcsi haszon, mely e ^oská nélkülözött mű nyomában járna, a Történelmi Bizottság felfogása szerint indokolttá tenné a Magyar Tudományos Akadémiának a Történelmi Bizottság által mindenkor hálasan elismert és méltányolt áldozatkésztségét.

A Történelmi Bizottság alulirottat, mint e Bizottság elnökét bizta meg azzal, hogy óhajtságát, illetőleg kérését Nagyméltóságod elé terjessze s alulirott e rövid vázlatban kívánt e megbizásnak eleget tenni.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Budapest, 1926 január 12.-én.

a Történelmi Bizottság elnöke.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA
KÖNYVTÁRA

Adm
100

1926

A Magyar Tudományos Akadémia jövedelmei voltak az 1913. évben:

Kamatokból	K	5.372.25
Értékpapirokból		177.279.03
Házbérből		86.770.67
Könyvekeladásából		<u>15.887.08</u>
<u>összesen</u>	<u>K</u>	<u>285.309.03</u>

1925 év folyamán a következő összegű államsegélyek folytak be:

Január hó	K	6,256.000.-
Február "	"	6,256.000.-
Március "	"	6.256.000.-
Április "	"	6.256.000.-
Május "	"	6.256.000.-
Junius "	"	135.286.000.-
Július "	"	29,200.000.-
Augusztus hó	"	29.200.000.-
Szeptember "	"	29.200.000.-
Október hóban előreláthatólag	"	29.200.000.-
November " "	"	29.200.000.-
December " "	"	29.200.000.-
Személyi járandóságok címén befolyik az állampénztártól	"	<u>442.391.360.-</u>
összesen	K	784,157.360.- , mely 14.500.-as alapon átszámítva 54.079 arany koronát 75 arany fillért tesz ki.

Budapest, 1925. szeptember 26.

St. Adis Liszt

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvvezetője.

A Magyar Tudományos Akadémia és az általa kezelt
alapítványok tulajdonát képező értékpapírok értéke
1913. december 31-én 4,934.988.-aranykorona 33 fillér,
1925. szeptember 25-én *circa kb* 65.000.-aranykorona
Budapest, 1925. szeptember 25.-én.

Sts adics Lintó

A Magyar Tudományos Akadémia
könyvvezetője.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A Magyar Tudományos Akadémia és az általa kezelt

alapszámok tulajdonát képező értékpapírok értéke

1913. december 31-én 4.934.988.-aranykorona 33 éltér,

1925. szeptember 25-én körül 65.000.-aranykorona

Budapest, szeptember 25-én.

MAZAR
KÖNYVTÁR
KÖNYVÉSZET

Dr. Ágoston László

A Magyar Tudományos Akadémia
könyvtárosai.

Ad $\frac{100}{1926}$

Az Akadémia költségvetéséhez
ad acta

Balogh

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Tisztelt Nagyságos Uram !

Csak most kaptam meg azt a munkálatot,
amelynek alapján azt kellene megállapítani, hogy :

1. A M.Tud.Akadémia 1918-tól mostanig minő
veszteséget szenvedett a fix kamatozású kötvények /föld-
hitelintézeti záloglevelek, hadikölcsön stb./ elértékte-
lenedése következtében ;

2. mennyi volt az Akadémia vagyona után évi folyó-
jövedelme arany koronákban ;

1918-ban

3. feltéve, hogy az Akadémiaalkalmazottainak évi
442,391.360.
papir korona személyi járandósága az állampénztárból
utaltatik ki, ez az államsegély mennyit reprezentál.

Nagy köszönettel venném, ha e számítások alapján
a kért kimutatást lehetőleg mielőbb megkaphatnám.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1925. szeptember 25.

M. Badiés Ferenc a. t.

K. Balogh
főtítkár

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1950. évi
Könyvtár

1950. évi
Könyvtár

N A G Y M É L T Ó S Á G U E L N Ö K U R !

A Magyar Nyelvtudományi Társaság folyó évi március 9-én tartott választmányi ülésében mély hálával vette tudomásul, hogy a Magyar Tudományos Akadémia a jubileuma alkalmával kapott nemzeti ajándékból százmillió koronát volt kegyes neki adományozni.

Ezzel kapcsolatban Társaságunk választmánya szükségét érzi, hogy Nagyméltóságodnak, mint a Magyar Tudományos Akadémia fejének, valamint a Nagytekintetű Igazgatótanácsnak e nagylelkű adományért hálás köszönetét fejezze ki.

Társaságunkat továbbra is Nagyméltóságod nagybecsű figyelmébe ajánlva

mély tiszteletem nyilvánítása mellett vagyok

B u d a p e s t, 1926. március hó 17

Excellenciádnak kész hive

Reininger József
e l n ö k.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ad. N. m. $\frac{100}{1926}$

A többi hasonló tárgyú közi-
nö" irattal együtt felemlítet-
em az Ig. Tanács mai ülésén.
1926 május 5-én,
Budaörs

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Balogh

a.)

Budapest, 1926. március 13.

Nagyméltóságú

BALOGH JENŐ urnak,

v. b. t. t., a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára,

Budapest.

A Magyar Közgazdasági Társaság leghálásabb köszönetét fejezzük ki a Magyar Tudományos Akadémiának a "Közgazdasági Szemle" céljaira engedélyezett 30 millió koronás adományáért.

Eme nagybecsű támogatás birtokában most már reméljük, hogy rövid időn belül képesek leszünk a "Közgazdasági Szemle"-t ismét a háboru előtti formájában, havonként megjelentetni, amiáltal fokozottabb mértékben fog megfelelni tudni feladatának, hogy mint a magyar közgazdasági élet komoly tudományos szerve, úgy az elmélet, mint a gyakorlat munkásainak nélkülözhetetlen informátora legyen.

Továbbra is kérjük Nagyméltóságod és a Magyar Tudományos Akadémia kegyes jóindulatát és legmélyebb tiszteletünket jelentve, vagyunk

MAGYAR KÖZGAZDASÁGI
TÁRSASÁG

alelnök

titkár.

Nagyváltás

BALOGH JENŐ urnak,

v. p. t. t., a Magyar Tudományos Akadémia titkárságára

Budapest.

A Magyar Közgazdasági Társaság felhívására
lényegesen megújított leírásuk ki a Magyar Tudományos
Akadémiának a "Közgazdasági Szemle" című folyóiratába
bevezetett 30 millió koronás adományokról.

Ez a nagyváltás támogatás a díjazásban
most már reméljük, hogy rövid időn belül képeket
leírunk a "Közgazdasági Szemle"-t ismét a háború
előtti formájában, hivatkoztunk megjelentetni, ami-
által fokozottabb mértékben fog megjelenni tudni
feladatának, hogy mint a magyar közgazdasági élet
komoly tudományos szerve, úgy az elmélet, mint a
gyakorlat munkáinak nélkülözhetetlen informátora

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Levél.

Továbbra is kérjük Nagyváltásod és a
Magyar Tudományos Akadémia kezére jóindulatát és
legmélyebb tiszteletünket jelölve, várunk

alaink
titkár.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

KIRÁLYI MAGYAR
TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT
TITKÁRI HIVATALA
BUDAPEST
VIII, ESZTERHÁZY-UTCA 16. SZÁM.

74 szám
1926

Nagyméltóságú
Dr. Berzeviczy Albert
v. b. t. t., nyug. vallás- és közoktatásiügyi Miniszter
Urnak,
a Magyar Tudományos Akadémia Elnökének
Kelyben.

A Királyi Magyar Természettudományi Társulat Választmánya 1926. évi március hó 18. án tartott ülésén elhatározta, hogy a Magyar Tudományos Akademiának, azért az aldozathűrségéért, mellyel Természettudományi Könyvkiadó Vállalatunknak 100,000.000 korona segílyt utalt ki, ősrinte és hála-köszönetet fejezi ki.

Midőn erről Nagyméltóságodat tisztelettel értesítjük, kérjük, fogadja legmilyebb tiszteletünk ősrinte kifejezését.

Budapest, 1926. április 26.

Dr. Mosonyi Sándor
elnök

Dr. Gondos Endre
első titkár.

MACTAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagyméltóságú Főtisztár Ur,

A vezetésem alatt álló Magyar Filozófiai Társaság
névelő leghálásal köszönetemet fejezem ki
a M. T. Akademiának azért, hogy oly nagy lelki
segéllyel utalványozott ki kérésem. Jól tudom,
hogy ebben a Főtisztár Urral nemcsak eiderlődesenél
és jóakarattalánál igen nagy része volt; fogadjon ezért
Nagyméltóságod külön is legőszintebb kellem
köszönetét.

Kelt Budapeston 1926. febr. 26.

J. Paulen

egyel. tanár

a Magyar Filozófiai Társaság elnöke.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÆRSASÆG.

21/1926.szám.

A Magyar Paedagogiai TÆrsasÆg ^(Elnöki tanácsa) f.é.március hó 20-án tartott
XXXIV.nagygyűlésében ^(Elnök Ezerrel) örömmel és hálával vette tudomásul a tek.
Elnökség nemes elhatározását, mellyel az elnökletem alatt működő
Magyar Paedagogiai TÆrsasÆgot folyóiratának, a Magyar Paedagogiának
kiadása céljából a f.évre 15,000,000 K-nyi segélyben részesíteni
kegyeskedett, s megbizott engemet, hogy a tek.Elnökség ezen nemeslel-
kü adományaért a TÆrsasÆg hálás köszönetét tolmácsoljam.

Midön a Magyar Paedagogiai TÆrsasÆg mélyen érzett hálájának
s köszönetének kifejezést adok, egyben kérem a tek.Elnökséget, fogad-
ja mély tiszteletem kifejezését.

B u d a p e s t, 1926.március 21-én.

Kornis László
egyetemi ny.r.tanár,
a Magyar Paedagogiai TÆrsasÆg
elnöke.

A Magyar Tudományos Akadémia tek.Elnökségének

B u d a p e s t .

ELŐZŐKÉRDÉS

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

MAGYAR NÉPRAJZI TÁRSASÁG

BUDAPEST, MAGYAR NEMZETI MÚZEUM.

91/1926.

NAGYMÉLTÓSÁGU FŐTITKÁR UR !

A Magyar Tudományos Akadémia igazgató-tanácsa, legutolsó ülésén volt szives a Magyar Néprajzi Társaság hivatalos folyóirata részére tizenötmillió-koronányi egyszersmindenkorra szóló segélyt megállapítani. Kérem Nagyméltóságodat, hogy ezért a rendkívüli és jelentős anyagi támogatásért a Magyar Néprajzi Társaság hálás köszönetét elfogadni és azt az igazgató-tanácsnak is tudomására hozni kegyeskedjék. Nagyméltóságodnak mély tisztelettel

Budapesten, 1926. március hó 4.én

Somay Péter

elnök.

Dr. Madarassy Leó

főtítká.

Nagyméltóságú

Dr. Balogh Jenő urnak,
a Magyar Tudományos Akadémia főtítkáranak

Budapesten.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

ELNÖKI IRODA

Ad. J. J. 100
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagymellettőségi Akadémiai Elnök Úr!

Engedje meg kérem Nagymellettőségod, hogy a báró Eötvös
Loránd Matematikai és Fizikai Társulat nevében
legáltalásabb köszönetet fejezzem ki a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia Nagymellettőségi Igazgatótanácsának,
azért a nagymérvű jóindulatáért, a melylyel múlt
ülésén a Társulat folyóirata kegyes támogatására tí-
zenöt millió k. át engedélyezett.

E jelentékeny segély folytán a folyóirat (Mathema-
tikai és Fizikai Lapok) már biztosabban foly-
tatható és a folyóévben körülbelül tíz nyomtatá-
solt év terjedelemben fog megjelenni.

Egyben szabadjan felemlítenem, hogy ez a már a hat
minchormadik évfolyamában lévő folyóirat, máso-
dik évi folgamától kezdve, megszakítás nélkül mutatja
a címlapján: A Magyar Tudományos Akadémia támogatá-
sával kiadja a b. báró Eötvös Loránd Matematikai és Physi-
kai Társulat.

Legösszintébb keljék újra kijelentve, meractam

a Nagymellettőségi Elnök Úrnak mindenkor
alázatos szolgája

Budapest, 1926. évi
március hó 6. napján.

Fröhlich Sándor, r. tag,
mint a fentnevezett Társulat
e. i. elnöke.

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Nagyméltóságára

Dr. Borzevicsy Albert úrnak,
vel. belső titkos tanácsos sbb. sbb,
mint a Magyar Tudományos Akadémia
elnökének.

Budapestben.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A báró Eötvös Loránd Matematikai
és Fizikai Társulat nevében, hálás
köszönetet mond a Társulat folyóirata
támogatására engedélyezett tizenöt
millió k. segélyért, a Társulat e. i.
elnöke

Fröhlich János, r. t.

Kiírt cikk a nyelvud. Bizottság
1925 okt. 19-én tartott ülésé
jegyzőkönyvéből:

„Az előadó előterjesztése kapcsán megindult hosszabb eszmecsere után a Bizottság a következőket határozza:

a./ Kéri az Akadémiát, hogy a Nyelvtudományi Közleményeket 10 ivnyi, a Magyar Nyelvtudomány Kézikönyvét 20 ivnyi terjedelemben az 1926 I. felében első sorban megjelenő művek csoportjába felvenni sziveskedjék;

b./ A Bizottság azt az óhaját nyilvánítja, hogy a Magyar nyelv etymológiai szótár~~át~~, amely az összes Akadémia kiadványa, s nem a Bizottságé, szintén az 1926 I. felében elsősorban megjelenendő munkák csoportjába vétesék fel.

c./ A Bizottság felszólítja

1./ M É S Z Ö L Y G E D E O N ^(biz.) (r. tagot, adjon részletes felvilágosítást a Bécsi Kódex II. füzeté kézirataról;

2./ P Á P A Y J Ó Z S E F ^(biz.) (r. tagot, hogy Osztyák népköltési gyűjtemény c. kétkötetre tervezett munkája kézirátát küldje be, hogy az 1926 II. felében kiadható legyen.”

100

1926

Költésjegyetes 1926. I.

Ad acta

Balogh

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

FÖLDMIVELÉSÜGYI ÁLLAMTITKÁR.

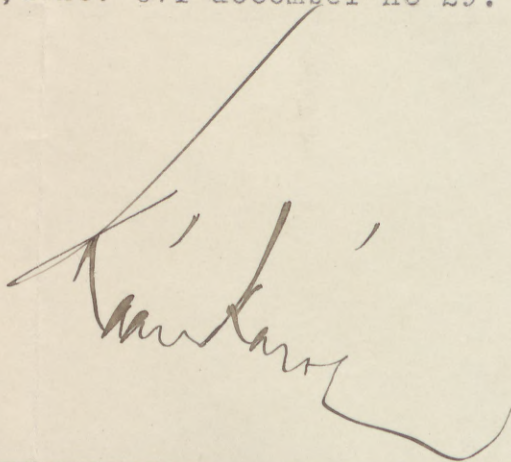
Nagyméltóságu Főtítkár Ur !

Tisztelettel kérem nagybecsü intézkedését arra nézve, hogy január elsejétől minden közlemény és küldemény kizárólag lakásomra :
I. Retek utca 46. irányittassék.

Tisztelettel megjegyzem, hogy lakásomon telefon is van és bármely értesítést telefonon is köszönettel fogadok. Telefon számom : 18-32.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem és nagyrabecsülésem őszinte kifejezését.

Budapest, 1925. évi december hó 29.

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'Károlyi', written in a cursive style. The signature is positioned at the bottom right of the page, below the typed text.

Egyetemközi Iroda.

49 E/1925.

Kegyelmes Uram !

I. Mellékelve van szerencsém a Nagy Miklós Üméltségától hozzám Angyal Dávid professor ur észrevételeivel átadott jelentést visszaszármaztatni.

Angyal professor ur észrevételei arra irányulnak, hogy
a./ a jelentés elején 30 millió helyett "sok" irassék.
Mi a kifejezett számot azért vettük fel, mert 1./ az kimutathatólag szám szerint is bizonyítható, 2./ mert szemléltető politikai argumentum; a jelentés ugyanis tudománypolitikai természetű jelentés.

b./ Angyal professor ur a tankönyvekből vett idézetek elhagyását javasolja, tekintettel azonban arra, hogy az elaboratum kidolgozásán éppen ezen ténylegesen tanított tankönyvek vonatkozó részleteinek hiteles fordításban való bemutatása és magyar eredetiben való csatolása végett történt, azt legnagyobb sajnálatunkra nem tehetjük, mert akkor az elaboratum elfogadását nem remélhetnénk.

II. A műegyetem, közgazdasági egyetem, az állatorvosi főiskola és a soproni bányászati és erdészeti főiskola 1924-25. tanévre vonatkozó anyagáról szóló jelentés a Bulletin számára most van fordítás alatt és remélem legközelebb abban a szerencsében részesülhetek, hogy azt a Külügyi Szemlében már kinyomott, de még meg nem jelent hosszabb elaboratumával együtt, Nagyméltóságodnak meg fogom

./.

Nagyméltóságú

Dr. B a l o g h J e n ő Urnak,
ny. minister, v.b.t.t., a Magyar Tudományos Akadémia
főtájkára

B u d a p e s t

Ad $\frac{101}{1926}$

küldhetni.

Fogadja Excellenciád kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1925. december 5.-én.

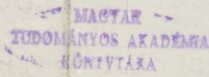
Florathius

egyetemi rk. tanár,
igazgató.

Ismételve megbeszéltem
Angyal László egyet. prof.
st. úrral

Trattarba,

Balogh

~~101/1926~~
Lh-

COPIE

DOTATION CARNEGIE POUR LA PAIX INTERNATIONALE

Division des Relations et de l'Education.

Nicholas Murray Butler, Directeur.

Versailles, le 21 décembre 1925.

Monsieur le Professeur Eugene Horvath
Directeur du Bureau Interuniversitaire
de Hongrie, Budapest.

Monsieur et cher Collaborateur,

J'ai bien reçu, sous pli recommandé, votre lettre du 4 décembre et le manuscrit de votre rapport sur les livres scolaires hongrois qui l'accompagnait. J'ai reçu également, quelques jours après, le paquet de livres qui m'était annoncé dans votre lettre. J'ai l'honneur de vous accuser réception de cet envoi et de vous remercier de l'exactitude avec laquelle ils me sont parvenus.

J'ai lu avec intérêt votre mémoire. Je ne vous surprendrai pas en vous disant que la rédaction devra être retouchée pour être rendue conforme à notre syntaxe et à nos façons régulières d'écrire. La pensée est, heureusement, presque toujours très claire, malgré l'inexpérience inévitable du style, en sorte qu'il sera facile de faire le travail nécessaire de correction. Je me chargerai de ce soin et je m'efforcerai de respecter scrupuleusement votre pensée en lui gardant son accent original.

Sur le fond, je vous remercie d'avoir reproduit l'essentiel des instructions données aux maîtres de vos écoles par les autorités scolaires de votre pays, et aussi, d'avoir reproduit certains passages caractéristiques des livres scolaires étudiés par vous. Ces livres sont peu nombreux. Fut-il supposer, comme vous semblez l'indiquer quelque part qu'on utilise encore dans les écoles hongroises un grand nombre de manuels classiques écrits et publiés avant 1914 ? En Allemagne, un certain nombre de livres d'histoire arrêtent le récit des événements après avoir raconté les deux ou trois premières années de la guerre, pour ne pas avoir à commenter l'issue de cette guerre et ses conséquences malheureuses pour l'Allemagne. Les auteurs de livres scolaires de votre pays ont-ils obéi à un sentiment semblable ?

Ceux qui traitent le sujet, c'est-à-dire la guerre et ses conséquences, le font dans un esprit dont vous avez mis en lumière les raisons d'être d'une façon sommaire, mais précise. Il est tout naturel que vous appreniez à vos enfants l'étendue des pertes subies par la patrie et que vous exprimiez l'espoir qu'un jour viendra où cette patrie retrouvera son intégrité et sa grandeur d'autrefois. Par les citations que vous faites il apparaît que cet espoir d'un avenir meilleur pour la Hongrie ne s'accompagne d'aucune excitation à la revanche guerrière et d'aucune manifestation de haine à l'égard des pays à qui le traité de Trianon a attribué le tiers de l'ancienne Hongrie. Doit-on supposer que ces sentiments sont absents de tous vos manuels scolaires sans exception ? Ce serait presque trop beau et d'une mansuétude presque surhumaine ! Comme vous n'avez étudié que quelques volumes et pris dans ces volumes que des citations forcément fragmentaires, le lecteur se demandera si, dans d'autres ouvrages, vous n'auriez pas trouvé des chapitres ou des passages pleins d'amertume et de haine à l'égard de ceux qui ont fait les traités ou qui en ont bénéficié. Dans la situation si malheureuse où se trouve la Hongrie, ces sentiments seraient, après tout, excusables, et quelques citations de passages dans lesquels ils s'expriment auraient donné au lecteur plus de confiance encore dans l'exactitude et l'impartialité de l'enquête.

Vous me pardonnez de vous avoir très franchement exprimé ces quelques appréhensions. Si elles vous paraissent injustifiées, votre réponse l'établira, et je pourrai, dans la préface du volume, répondre à des objections qu'il faut prévoir de la part de lecteurs, surpris de ne trouver dans les livres scolaires hongrois, tels que votre travail les présente, rien qui ressemble à un appel à la revanche par la force et à la guerre réparatrice.

Il semble aussi, à lire votre mémoire, que nulle part la Société des Nations et l'organisation juridique de la paix prévue par le Pacte ne sont portées à la connaissance des enfants de vos écoles. Est-ce parce que, lorsque vos livres scolaires ont été publiés, l'institution de Genève n'avait pas encore été chargée du relèvement financier de la Hongrie ? Ceux qui ont entrepris l'Enquête de la Dotation Carnegie sont très désireux de savoir si l'on fait connaître aux écoliers des divers pays la Société des Nations, ses organismes et les services qu'elle a rendus déjà pour le rétablissement de la paix véritable.

Veuillez agréer, Monsieur et cher Collègue, avec mes remerciements renouvelés pour votre collaboration si dévouée, l'assurance de mes sentiments les meilleurs.

Válaszlevél:

Quant aux livres scolaires, malheureusement nous n'en possédons pas beaucoup, même je viens d'apprendre que le nombre des livres scolaires qui sont en usage à présent, sera réduit, car les parents ne peuvent pas en payer le prix élevé. La plupart de nos manuels scolaires ont paru avant la guerre, c'est donc tout naturel que dans ceux-ci la S.D.N. n'est pas mentionnée. Mais les livres scolaires nouvellement édités font connaître, - sur l'ordre du ministre de l'instruction publique, - toutes les institutions qui propagent l'idée de la paix, notamment la S.D.N., en appréciant la haute valeur de celle-ci.

Les nouveaux livres d'histoire n'arrêtent pas le récit des événements pendant la guerre, ils traitent aussi ses conséquences et font connaître les Traités de paix.

L'espoir en l'avenir que tout Hongrois chérit dans son cœur, n'a aucune influence dangereuse pour la paix, - sur l'esprit de l'école. La haine n'est prêchée nulle part, on épargne même ceux, qui d'après vos paroles, ont pris en possession le 2/3 de la patrie, territoires, qui pendant mille ans n'étaient jamais à eux. Les descriptions des faits n'excitent pas à la haine, on traite les pertes d'une certaine mélancolie même quand les expressions les plus fortes ne seraient que trop excusables.

Je vous remercie bien de m'avoir posé ces questions, car je peux vous assurer, que la nation Hongroise est encore plus sublime dans sa tragédie qu'au temps de son bonheur.

Étant une race orientale il existe au fond de cœurs un paix inébranlable quoique on sente l'injustice absolue de notre souffrance. C'est avec la même tranquillité qu'on médite sur les paroles de Lamartine: "Toute la vengeance de la vérité c'est d'attendre."

MÁGYAR EGYETEMKÖZI IRODA
BUREAU INTERUNIVERSITAIRE DE HONGRIE
BUDAPEST-PARLEMENT, VII.

37 E - 1926

Kegyelmes Uram!

F.hó 13.-án M.T.A. 101/1925 sz.alatt kelt nagy-
necsű soraira válaszolva mély tisztelettel bátor vagyok
Excellenciádnek jelenteni, hogy Angyal Dávid professzor ur
Nagy Miklós parlamenti könyvtár igazgató útján velem szóbe-
lileg közölt észrevételeire az Excellenciád nagybecsű átiratá-
ban említett 49/1925.sz.levelemben voltam bátor válaszolni.

Mély tisztelettel bátor vagyok Excellenciád-
nak jelenteni, hogy az észrevételeket illetőleg

a/ az összeállításban felvett 30 millió lakos-
számot, amely szám helyett a professzor ur "sok" irását java-
solta, éppen az ő könyvéből, melyet a háborus felelőségre vonat-
kozólag összeállított, vettem;

b/ a tankönyvekből vett idézetek azért nem vol-
tak elhagyhatók, mert a Dotation Carnegie egyenesen a magyar
tankönyvek vonatkozó részeinek francia fordítását kérte és
az iránt volt aggodalmunk, hogy az idézetekhez irt magyar ér-
dekű kommentárokat nem fogják elfogadni. A Dotation Carnegie
az összeállítás vételekor kifogásolta, hogy aránylag kevés
idézetet tartalmaz.

Az összeállítást a V.K.M. tankönyv-osztálya
ifj. Wlassics Gyula h. államtitkár ur vezetése alatt vizsgálta

./.

Nagyméltóságu

Dr BERZEVIZY ALBERT urnak,
v.b.t.t., nyug. miniszter, a Magyar Tudományos Akadémia
elnöke

B U D A P E S T.

101
1926

át és a franciák magukévá tették. Erre vonatkozólag bátor vagyok a Dotation Carnegie vonatkozó levelét és viszontválaszomat Excellenciádnak mellékelten bemutatni.

Fogadja Magyméltóságod kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Budapest, 1926 január hó 26.-án

Szlováth Ist.
egyetemi rdk.tanár,
igazgató.

Loos Ist.

1.db.melléklettel.

*A M. N. Biz. intéseig
egyelőre
irattárba.*

Balogh

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

de ar

E 28/925.

Kegyelemes Uram!

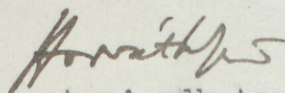
A Dotation Carnegie azzal a felhívással fordult a Magyar Külügyi Társasághoz, hogy a többi államok példájára Magyarország jelen tankönyveinek a háboruval és a béke gondolatával szemben elfoglalt állás pontjáról beható jelentést tegyen.

A Társaság a jelentés kidolgozásával alulirott Horváth Jenő egyetemi rendkívüli tanár, igazgatót, mint az oktatási ügyekkel foglalkozó Egyetemközi Iroda vezetőjét bizta meg.

A midőn ezt Nagyméltóságodnak mély tisztelettel bejelentem, egyben van szerencsém mellékelve megküldeni az elkészített jelentés magyar szövegét, másrészt pedig - tisztelettel kérem, hogy a jelentés technikai költségeit/ fordító tiszteletdíja és a gépelés költségei/, melyet a jelentés elküldése után a Nemzeti bizottsághoz benyújtani fog és mely előre láthatólag nem lesz magas, engedélyezni kegyeskedjék.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Buda pest, 1925 november hó 12.-én

egyetemi rök, tanár,
igazgató.

1 db melléklettel.

Nagyméltóságu

Dr B A L O G H J E N O urnak
v.b.t.t., a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára

B u d a p e s t.

ad 104
1906

E. J.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ad 104

Kérlek szívesen
szíves feljegyzésed
nővel.

Gazd. tisztelődd
Balogh

Igen tisztelt Barátom !

Horváth Jenő egyetemi r.k. urnak az elnök
urhoz intézrtt levelét szives elolvasás végett
visszakérőleg szerencsém van mellékelni.

Voinovich Géza társunk örömmel fogja közöl-
ni a legutóbbi beszélgetés alkalmával említett cik-
ket a Budapesti Szemle áprilisi füzetében. Március-
ban azért nem kezdi még meg a közlést, mert a tanul-
mány két részletben közöltetnék, ~~mert~~ eddig nem
volt szokásos folytatást a következő kötetre át-
vinni.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. február 4.

K. Balogh
főtítkár

M. Angyal Dávid r.t.

Melléklendő Horváth Jenő levele és melléklete.

(2)

107

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

Az Egyetemközi Iroda Méltóságos Igazgatójának

B u d a p e s t

Rövid úton értesültem arról, hogy a Carnegie-alapítvány megkeresésére szerkesztett Tankönyveink a báboru alatt és után /1914-1925-ig/ c. tanulmány szövegére Angyal Dávid egyetemi tanár, rendes tag ur észrevételeket tett. Különösen azt kívánta, hogy a jelentés elején 30 millió helyett " sok " irassék; továbbá a tankönyvekből vett idézetek elhagyását javasolta.

Mint hogy Méltóságodnak 49 B/1925. számú irata szerint Angyal tanár ur óhajait nem teljesítették, részemről is közlöm, hogy nagyon óhajandónak tartanám Angyal Dávid r. t. ur megjegyzéseinek figyelembe vételét.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 13.

Liktálta
Balogh

a M. Tud. Akadémia elnöke

701

7426

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

M.Tud. Akadémia

182/1926

Méltóságos Főkönyvtárnok Úr !

Néhai Hellebrant Árpád ur lakásáról az Akadémiába behozatott nagy számu bibliografiai feljegyzés ,amelyet ideiglenesen a főtitkári hivatalban helyeztem el. Szerencsém van ezekből a főlologiai jegyzetek első részletét azzal a kérelemmel megküldeni, méltóztassék módot adni arra, hogy ezeket az iratokat Koszó és ^KHerényi tanár urak a könyvtár helyiségében Méltóságod által megjelölt időben és módozatok mellett átnézhessék.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 13.

K. Balogh
főtitkár

Köszönettel F. Herényi tanárnak

102

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖRÍVTÁRA

[Faint handwritten text]

d

90/1926.

Előiratok 90 és 102/26

Méltóságos Főkönyvtárnok Ur!

A Hellebrant Árpád nyug.i.o.könyvtárnok ur lakásáról az Akadémiába küldött kéziratoknak újabb átvizsgálása után még az idemellékelt iratokat találták olyanoknak, amelyeket a philologiai cédula katalógust átvizsgáló Koszó János és Kerényi Károly tanár uraknak szántén át kell nézniök.

Szerencsém van ennél fogva az idemellékelt iratokat Méltóságod szives engedelmével a könyvtárban megőrzés végett - utalással f.hó 13-án 102/1926. szám alatt kelt iratomra - Méltóságodnak tisztelettel megküldeni.

Fogadja Méltóságod kiváló nagyrabecsülésem kifejezését.

Buda pest, 1926. január 16.

K. Balogh
főtitkar.

Felüldi öngya

Ad. Im. 102
26

dr

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Faint handwritten text, possibly a signature or date]

103/1926.

Nagyságos

M o l n á r J á n o s igazgató urnak

B u d a p e s t

Emlékezünk régiokról címen a M.Tud.Akadémia
főtitkári hivatalában benyújtott etymologiai és
ennek kapcsán történeti észrevételei a gazdag
szakirodalom módszeres megállapításainak kellő
ismerete nélkül papírra vetett ötletek s így je-
len formájukban nem alkalmasak arra, hogy tüze-
sebben megvizsgáltassanak.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 15.

Helyeslem.
Elküldendő
Balogh

a M.Tud.Akadémia főtitkári
hivatala.

Melléklet: *2 db*
Receps

103
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Faint handwritten text, possibly a signature or name, including the word "Könyvtár".

a

M. Tud. Akadémia

Másolat

Igen tisztelt Tagtársam !

A Halmos Izor-féle 100.000 koronás akadémiai pályadíjra Akad. Ért. XXXVI. köt. 188. l./melynek tárgya: "A világháboruból és a forradalmakból merithető tanulságok köznevelésünk szervezésére nézve" két pályamű érkezett be.

E pályaművek megbirálásával a M. T. Akadémia II. osztálya a f. évi január 11-én tartott zárt ülésén Pauler Ákos r. tagot és Méltóságodat bizta meg. Van szerencsém Méltóságodat tisztelettel felkérni, hogy a szóbanlevő munkákat Pauler Ákos r. taggal együttösen megbirálni és a bírálatos jelentést f. évi április 19-éig a főtitkári hivatalhoz eljuttatni méltóztassék. ~~A pályamunka tárgyilag~~

A pályaműveket egyidejűleg Pauler urhoz is küldöttem.

Kiváló tisztelettel Fináczy s. k. osztálytitkár.

1926. I. 13.

Méltóságos Dr. Kornis Gyula urnak, a M. Tud. Akadémia

1. tagjának

Olvastam
Balogh

104

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

M. Tud. Akadémia

Másolat

Igen tisztelettel ~~Barátság~~ Tagtársam !

A Halmos Izor-féle 100.000 koronás akadémiai pályadíjra
/Akad. Ért. XXXVI. köt. 188. / melynek tárgya: A világháborúból
és a forradalmakból merithető tanulságok köznevelésünk
szervezésére nézve két pályamű érkezett be. - E pályaművek
megbírálásával a M. T. Akadémia II. osztálya a f. évi január
11-én tartott zárt ülésén Méltóságodat és Kornis Gyula 1.
tagot biztameg. - A két pályaművet idezárva van szerencsém
Méltóságodat tisztelettel felkérni, hogy azokat Kornis
Gyula 1. tag urral együttesen megbírálni és a bírálatos

jelentést legkésőbb f. évi április 19-ig a főtitkári hi-
vatalhoz ejuttatni méltóztassék. - Kiváló tisztelettel
Bpest, 1926. I. 13. Fináczy sik. ~~xxxxx~~ osztálytitkár.

Méltóságos Dr. Pauler Ákos urnak, a M. T. Akadémia r. tagjának

Csatolva 2 pályamű

Ch.
Balogh

104

1076

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

h. alatt

Beinni
a pályam.
könyvébe

= a. a.
102

Kérőpontok az egyetemet végzettek részére adható ösztöndíjak tárgyában:

- I. Magyarországon minő ösztöndíjakat adtak egyetemet végzettek részére,
 - a/olyan magyar honosoknak ,akik Magyarországon dolgoznak,
 - b/olyan magyar honosoknak,akik külföldön dolgoznak,
 - c/ olyan külföldieknek,akik Magyarországon dolgoznak.
- II. Az ösztöndíjakra évenként engedélyezett összegek
 - a/olyan magyar honosok részére,akik Magyarországon dolgoznak,
 - b/magyar honosok részére,akik külföldön dolgoznak,
 - c/külföldieknek,akik Magyarországon dolgoznak,
- III. Az ösztöndíjak megoszlása tudományszakok szerint.
- IV. Az ösztöndíjak adományozásának feltételei:
 - a/magyar honosok,
 - b/külföldiek részére.
- V. Minő kedvezményeket kapnak az ösztöndíjasok/utazásnál lakás és a kutatás eszközei körül stb./

Főpontok az egyesült részletek között

szöveg:

- I. A részletek egy-egy részlete...
- II. A részletek egy-egy részlete...
- III. A részletek egy-egy részlete...
- IV. A részletek egy-egy részlete...

V. A részletek egy-egy részlete...

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

INSTITUT INTERNATIONAL
DE COOPÉRATION INTELLECTUELLE

INTERNATIONAL INSTITUTE
OF INTELLECTUAL COOPERATION

Toute réponse doit être
adressée au Directeur.

Téléphone : LOUVRE { 34-35
66-15

Adresse Télégraphique : INTELLECTI-PARIS

Paris (1er), 2, Rue de Montpensier (Palais-Royal)

C.L. 28. 1926.

Decembre, 1926.

ENQUÊTE INTERNATIONALE SUR LES BOURSES POSTUNIVERSITAIRES.

30 DEC 1926

Monsieur le Président,

En adoptant les conclusions d'un mémoire sur les bourses internationales présenté à la Sous-Commission des Relations universitaires par Mme Curie, la Commission internationale de Coopération intellectuelle a chargé l'Institut international de procéder à une enquête sur l'organisation actuelle des bourses postuniversitaires dans tous les pays. Les résultats de cette enquête seront publiés dans notre "Bulletin des Relations Universitaires" et ils serviront également de documentation au Comité d'experts qui sera réuni ultérieurement pour examiner les moyens d'une coordination éventuelle des diverses organisations ayant pour but l'attribution de ces bourses.

En procédant à cette enquête nous nous permettons de solliciter votre bienveillant concours et de vous envoyer en plusieurs exemplaires le questionnaire ci-joint, avec prière de bien vouloir le transmettre dans votre pays, au Gouvernement et à toutes les institutions compétentes (fondations, associations, oeuvres de bourse, etc.) en insistant auprès d'elles pour qu'elles nous fassent parvenir le plus tôt possible leurs réponses.

Nous vous prions en même temps de bien vouloir nous communiquer la liste de toutes les personnes ou institutions auxquelles vous aurez distribué ce questionnaire.

Veillez agréer, Monsieur le Président, l'assurance de ma haute considération.

Le Directeur:

Julien Luchaire

expédiées d'autre part

Igen tisztelt Tagtársam !

A M. Tud. Akadémia Gorove-jutalmára /1. Akad. Értesítő XXXVI. köt. 187. l./ egy pályairó jelentkezett Ruzitska Lajos okl. mérnök, máv. felügyelő személyében. A pályatétel "A XVIII. századi csatornatervezgetések története Magyarországon közlekedéspolitikai szempontból/"-A ^{munka} beküldött vázlatának megbirálásával a M. T. Akadémia II. osztálya a f. évi január 11-én tartott ülésében Méltóságodat és Eckhart Ferenc 1. tag urat bizta meg. -Van szerencsém erről Méltóságodat azal értesíteni, hogy a kéziratot egyidejűleg Eckhart Ferenc urnak, küldöttem meg, akit felkértem, hogy a munkát megírálni és a birálatos jelentést, esetleg a második birálóval egyetértésben készült közös jelentést, legkésőbb f. évi április 19-ig a főtitkári hivatalba eljuttatni sziveskedjék. SKiváló tisztelettel Fináczy s. k. osztálytitkár. Bpest, 1926. január 13.

Méltóságos

Kováts Ferenc urnak, a M. Tud. Akadémia 1. tagjának

Oh. Balogh

S

105
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

M. Tud. Akadémia

Másolat

Igen tisztelt Tagtársam !

A M. Tud. Akadémia Gorove-jutalmára /Akad. Értesítő XXXVI. köt. 187. 1./egy pályairó jelentkezett Ruzitska Lajos okl. mérnök, máv. felügyelő személyében. A pályatétel: AXVIII. századi csatornatervezgetések története Magyarországon közlekedéspolitikai szempontból." -A munka beküldött vázlatának megbirálásával a M. Tud. Akadémia II. osztálya a f. évi január 11-én tartott ülésében igen t. tagtárs urat és Kovács Ferenc 1. tag urat bizta meg. -A kéziratot van szerencsém oly felkéréssel megküldeni, hogy azt megbirálni és a birálatos jelentést, esetleg a második birálóval egyetértésben készült közös jelentést, legkésőbb f. évi április 19-g a főtitkári hivatalba eljuttatni méltóztassék. -Kiváló tisztelettel
1926. I. 13. Fl. náczy s. k. osztálytitkár. Csát. 1. pályamű.

Nagyágos Eckhart Ferenc urnak, a M. Tud. Akadémia

1. tagjának

Dr. Balogh

105

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

~~Cherni~~

~~522~~^{d7}

COMMUNIQUÉ N° 59

---:---

L'Institut International de Coopération Intellectuelle organise pour le cours de l'hiver une série de conférences dans lesquelles il sera traité, par les personnalités les plus qualifiées, des grands courants de la vie intellectuelle, dans le monde d'aujourd'hui.

La première de ces conférences aura lieu le Lundi 10 janvier 1927, à 17h 30, au Palais-Royal, 2, rue de Montpensier : M. WICKHAM STEED, l'illustre publiciste anglais, traitera, en langue française, de l'avenir de la presse quotidienne. Le Marquis de CREWE, Ambassadeur de Grande Bretagne auprès de la France, a bien voulu accepter de présider cette réunion.

Parmi les orateurs successifs sont annoncés M. Paul VALÉRY et M. Nicolas POLITIS.

105

1926

Érk. 1926 I/10

Az ülés tartatott I/10.
tehát az ülés napján
érkezett.

A. E. T. iratokhoz

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Balogh
Rapporteur du C. S. T.
de C. T.

Fogalmáról. Kérem
kegyelmi és velem,
aláírani!

Kegyelme uram!

"A kisbörzsök josi helyete a békeszerződésen
és egyéb nemzetközi események elclmében"
amü akadémiái uriek pályázatára Bura
Ladisló nevesdi eseményi uriek. v. kancs j'elent.
korek, melékve a mü levélzet és egyéb
hidolgozon fejtet.

A M. T. Akadémia II. osztálya a február ja.
nuár II-ii tásokk j'ait ülésén által ka.
táron, hogy bírálatul Naq me'or'os'as'us
é Magyar Szó v. tások j'eri fel.

Van nemrég én arról Naq me'or'os'as'us
oly kekéssé elcsitani, hogy a bírálati
tisvek elvállani é az események utálati
j'elentés j'eri április hó 19-ig a M.
T. Akadémia Botimári kisvatalata elj.
latni me'or'os'as'us. A j'elentés eszide.
j'üles Magyar Szó v. tás aivar E'el'otter us.

Möly L'iv'el'edél

1926. I. 13

Naq me'or'os'as'us

Bairo' Wlassics Gyula úrnak

a M. Tud. Akadémia, titk. és ig. tás'ának

Finia'ny,

~~akadémia~~
osztálytitkár

106

1926

MAGYAR
JUDOMÁNYOS AKADEMA
KÖNYVTÁRA

Igen tisztelt Tagtársam !

"A kisebbségek jogi helyzete a békeszerződések és egyéb nemzetközi egyezmények értelmében " című akadémiai nyílt pályázatra Buza László szegedi egyetemi nyilv. r. tanár jelentkezett, mellékelve a mű tervrajz^{át} és néhány kidolgozott fejezetet. - A M. Tud. Akadémia II. osztálya a f. évi január 11-én tartott zárt ülésen akként határozott, hogy ~~xax~~ bírálókul Méltóság^{át} és Báró Wlassics Gyula ig. és t. tagot kéri fel. Van szerencsém erről Méltóságodat Buza László kéziratát idezárva oly felkéréssel értesíteni, hogy a bírálói tisztelet elvállalni és az együttes birálati jelentést f. évi április hó 19-ig a M. T. Akadémia^{ad} főtitkári hivatalába eljuttatni méltóztassék. - Kiváló tisztelettel Fináczy Ernő s. k. osztálytitkár. 1926. I. 13.

Csat. Buza László kézírata.

Méltóságos Magyary Géza urnak, a M. Tud. Akadémia r. tagjának

Egyidejűleg értesítettett
B. Wlassics Gyula ig. és t. tag

106

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Határozat
apr. 19

~~Beérni~~
~~pályamunkák~~
a. a.

Igen tisztelt Barátom !

I. Megnyugtatódszra szerencsém van közölni, hogy nagybecsű centenaris előadásod különlenyomatát egyidejűleg megküldettem a Nyelv-
tudományi Bizottság összes rendes és segédtag-
jainak; ezenfelül a tisztelt I. osztály más
24 tagjának, akik a nyelvtudomány iránt érdek-
lődnek.

II. Egyidejűleg szerencsém van mellékel-
ni a nagybecsű dolgozatod különlenyomata után
kiutalandó tiszteletdíjról szóló utalványt.

Igaz nagyrabecsüléssel

Budapest, 1926. január 13.

K. Balogh

Szinyei Friszf

Mell.
Utalvány

Kiszámlázottal

1017
1926

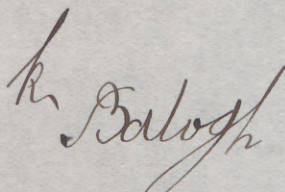
MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

M.Tud.Akadémia

Kottaun főtitkár urnak

Küldje meg Szinnyi József r.tag ur részére szerzői tiszteletpéldányul a M.Tud.Akadémia és a M. Nyelvtudomány című értekezésnek 25 példányát ; továbbá ugyane kiadvány 20 példányát a Révai-cégnek.

Budapest, 1926. január 14.

főtitkár

ad 107

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d.

Kottaun Nándor főtitkár urnak

B u d a p e s t

Kérem küldje meg Szinnyei József ig.és r.t. osztálytitkár urnak : A M.Tud.Akadémia hatása a nyelvtudomány száz éves fejlődésére című centenariumi előadásáról készített különlenyomat egy-egy példányát a következők tagoknak:

I.A Nyelvtudományi Bizottság összes rendes és segédtagjainak.

II.Ezenkívül az I.osztály következő tagjainak:

Herczeg Ferenc,Kozma Andor,Vargha Gyulaés Ravasz László t.tt.

Badiés Ferenc,Ferenczi Zoltán,Voinovich Géza,Dézi Lajos,
és Horváth Cyrill r.tt.

Bánóczy József,Vári Rezső,Darkó Jenő,Förster Aurél,Kmoskó Mihály,Pekár Gyula,~~Viszota Gyula~~,Viszota Gyula,Szinnyei Ferenc,Pintér Jenő,Solymossy Sándor,Papp Ferenc,Zlinszky Aladár,Szász Károly ,
Kéky Lajos, és Zsigmond Ferenc l.tagoknak.

Budapest,1926.február 13.

K
Balogh
főtitkár

104

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

Igen tisztelt Barátom !

A M.Tud.Akadémia ,sem a Magyar Nemzeti Bizottság nem kapott meghívót az Institut International de Coop.Int. 16-i ünnepi ülésére.Engem is csak Cerevich o.tan ur értesített tegnap délután.

Akadémiánknak azok a tisztelt tagjai,első sorban Pauler Ákos r.t.tisztelt barátom,akiket az ülésen Akadémiánk képviselőjére felkérni óhajtottunk,betegség miatt nem utazhatnak el.Nemcsak én,de bizonyára a M.Nemzeti Biz.mindegyik tagja köszönettel veszi,hogy szives vagy az ülésre elutazni.

Én ma délután 3-ig az Akadémiában/35-26/ leszek,ha nem lesz alkalmunk telefonon beszélni,ezen az uton kérlek,méltóztassál megánbeszélgetésben felemlíteni,hogy megkaptuk Luchaire urnak a kiváló munkák megjelölésére vonatkozó levelét;az előmunkálatok már folyamatban vannak ;
hasonlókép előkészítjük a Nemzetek Szövetségétől

is. A M. Nemzeti Tanácsban azért nem tarthatott
ülést, mert tisztelt elnökünk dec. 20 óta gyengél-
kedett; ma utazik Abazziába és február elején tér
vissza.

Jó utat, kedvező eredményeket kíván

kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 14.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

708
1926
Főtitkár

K. Balogh

Grönau

TUDOMÁNYMENTŐ BIZOTTSÁG

A FELSŐ OKTATÁSÜGYI EGYESÜLET ÁLTAL A MAGYAR FŐISKOLÁK
TUDOMÁNYOS MUNKÁJÁNAK BIZTOSÍTÁSÁRA ALAKÍTOTT BIZOTTSÁG

A bizottság elnöke :
Gróf APPONYI ALBERT dr.
A bizottság ügyvezető alelnöke :
GRÓSZ EMIL dr. egyetemi tanár.

A felső oktatásügyi egyesület elnöke :
TAUFFER VILMOS dr. egyetemi tanár.
Az egyesület főtitkára :
GORKA SÁNDOR dr. egyetemi tanár.

Budapest, 1926. január 14. hó
VIII, Mária-utca 39.

KEGYELMES URAM ,

Tegnap e hó 13-dikán d. u. 1/2 2 órakor a Külügyminiszteriumból azon felszólítást kaptam, hogy ma utazzam Párisba az Institut de cooperation intellectuelle megnyitására. E felszólítás egészen váratlanul jött, mert előzetesen semmit sem tudtam. Első kérdésem az volt, hogy KEGYELMES URAM tudsz-e róla. Azon megnyugtatót kaptam, hogy e felhívás már a hozzájárulásoddal történt s PAULER is kap hasonló megbízást. Ilyen körülmények között nem akarok - épen a mai viszonyok között - vonakodni s így ha d. e. megkapom a megbízást és a visumot, akkor 3.35-kor elutazom. Párisban Hotel Reginában szándékozom megszállni. D.e. még operálnom kell s a Külügybe is fel kell mennem, ha lehet tiszteletemet teszem. De ha nem lenne időm ez uton kérlek, méltóztatással esetleges parancsaidat velem közölni.

Legőszintébb tisztelettel
alázatos szolgád!

Gróf Apponyi

TUDOMÁNYMÉNTŐ BIZOTTSÁG

A BÉRES ORVOSI ÉS FÉRFI ÉS NŐI MUNKÁK BIZOTTSÁGÁNAK ELNÖKE

108
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Hkt.

Budapest, 1926. január 14.

Nagyságos Osztálytanácsos Úr !

Berzeviczy Albert elnök ural amint kilátás-
ba helyeztem, sikerült beszélnem és félemlitettem
előtte, hogy az Institut International de Coopération
Intellectuelle január 16-i ülésére a M.Tud.Akadémia
tagjai közül a következő urak kiküldötése jöhetne
szóba:

Pauler Ákos r.t., aki a M.N.Bizottságot egyik
Párizsban tartott ülésen már képviselte ; lakik: I.
Vár, Országház-utca 12. Sajnálatomra úgy tudom, hogy
Pauler ur jelenleg beteg;

Magyary Géza r.t., lakik: IV., Váci-utca 52;

Gombocz Zoltán r.t., aki perfektül beszél fran-
ciául. I., Budafoki-ut 18;

Hekler Antal l.t., IX., Erkel-utca 9;

Preisz Hugo r.t., VIII., József-körut 63;

Térmészetesen Grósz Emil és Végh Gyula urak
kiküldetését részemről örömmel látnám, de a nevezett
urak nem képviselhetik Akadémiánkat, mert annak nem
tagjai. - Fogadja Nagyságod kiváló tiszteletem kifeje-
zését.

Berzeviczy Zoltán

102
1025

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

Méltóságos Miniszteri Tanácsos Ur !

A Magyar Tudományos Akadémia csak folyó hó 13-án értesült arról, hogy az Institut International de Coopération Intellectuelle 1926. január 16-án Párizsban ünnepi ülést fog tartani.

Mint hogy Akadémiánknak azok a tisztelt tagjai, akiket ez ülésen Társaságunk képviselétére Akadémiánk elnöksége felkért, betegség miatt nem utazhatnak el, szerencsém van tisztelettel kérni, méltóztassék az említett ülésen a M. Tud. Akadémiának, valamint a M. Tud. Akadémia által a nemzetközi tudományos együttműködés ügyeinek intézésére alakított Magyar Nemzeti Bizottságnak üdvözleteit is tolmácsolni.

Fogadja kiváló tiszteletm kifejezését.

Budapest, 1926. január 14.

K. Balogh

Méltóságos

Dr Magyary Zoltán
miniszteri tanácsos urnak

Budapest

108
1426

Ad acta

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

~~108~~
1426

J e g y z ő k ö n y v

felvéve a M. Tud. Akadémiának könyvtára alapításának századik évfordulója alkalmából Berzeviczy Albert ig. és t. tag elnök ur elnöklése alatt 1926. március 15-én tartott ü n n e p i üléséről.

Jelen voltak: Ilosvay Lajos másodelnök, Darányi Ignác, Ravasz László. Gróf Teleki Pál t. tt.; Badics Ferenc, Császár Elemér, Ferenczi Zoltán, Fröhlich Izidor, Gaal Jenő, Gombocz Zoltán, Gyögy^r Endre, Horváth Géza, Kollányi Ferenc, Kövesligethy Radó, Melich János, Munkácsi Bernát, Némethy Géza, Rados Gusztáv, Szinnyei József, Zimányi Károly, r. tt.; - Áldásy Antal, Bernát István, Förster Aurél, Báró Harkányi Béla, Hóman Bálint, Horváth János, Illés József, Jakab Ödön, Jakubovich Emil, Jancsó ~~Emil~~ Benedek, Maán Károly, Kovács Alajos, Lukinich Imre, Pálffy Mór, Pinter Jenő, Szász Károly, Szinnyei Ferenc, Thirring Gusztáv, Varju Elemér, Viszota Gyula, Zelovich Kornél, Zimmermann Ágoston l. tt. és Balogh Jenő főtitkár.

Megjelentek ezenfelül a Gróf Teleki-Nemzetség meghívott tagjai és a M. Nemzeti Múzeum, Széchenyi Könyvtárának, a Nemzetgyűlés könyvtárának, valamint az Egyetemi és Műegyetemi Könyvtárnak számos tisztviselője.

I. Elnök ur az ülést a következő nagy figyelemmel hallgatott és élénk helyesléssel kísért beszéddel nyitja meg:

Akadémiánk alapításának a múlt év novemberében a művelt világ legnagyobb részének érdeklődő részvételével megünnepeelt centenáriumához, mintegy epilóg járul az a szerényebb keretű, de szintén emlékezetes ünneplés, melyre ma akadémiai tagtársainkat s Akadémiánk barátait meghívni bátrak voltunk. Mint most az egyik nagy emlékhez csatlakozik a másik, úgy csatlakozott száz évvel ezelőtt az Akadémia megalapításának tényéhez a tudós Társaság egyik legfontosabb életszervének, könyvtárának megalapítására vonatkozó nemes és nagylelkű elhatározás. S mint a hogy az alapítás első ténye a Széchenyi névre vet soha el nem homályosuló dicsfényt, úgy könyvtárunk létrejöttének emléke egy másik nagy történeti névnek a Teleki-nemzetségnek dicsőségét hirdeti.

A Teleki-nemzetség ~~nk~~ történeti szerepe szűkebb hazája, Erdély

földjén alakult ki, de már a XVIII. század folyamán mindinkább kiterjedt mindkét testvérháza. II. gróf Teleki József koronaőr volt az, aki nemzetségének a katonai és politikai pályán szerzett nagy érdemeihez a tudományok pártolásának dicséretét is hozzáfűzte. Mint Bod Péter tanítványa külföldi egyetemeken is végzett tanulmányokat, sokat utazott, megszerezte Cornides Dánielnek a magyar történetre vonatkozó gazdag könyvtárát s maga is 30.000 forint értékű könyvtárt gyűjtött. Fia III. gróf Teleki László atyja nyomdokait követte. Ő Cornides Dániel tanítványa volt, szintén külföldön tanult és külföldön utazott s szorgalmasan gyarapította az atyjától örökölt könyvtárt.

Ennek fia, IV. gróf Teleki József, ki 1790-ben Pesten született s 1855-ben hunyt el, lett könyvtárunk alapítója s Akadémiánk első elnöke, miután már a szervezési munkálatokban is tevékeny részt vett. Országos tekintély volt minden téren: koronaőr és erdélyi kormányzó; tudományos, nevezetesen történetirői és kutatói munkásságának, - melyért kétszeresen részsült a Marczibányi-jutalomban, - hatalmas emléke a "Hunyadiak kora" című nagy műve, ma is becses forrása a nagy kor tanulmányozóinak. Akadémiánk körül - melynek elnöki tisztét huszonöt éven át viselte - sokszorosan érdemesült; megalapította a róla nevezett drámai jutalmat, nagy történeti műve 1000 példányának egész védelmét, 25.000 forintot Akadémiánknak ajándékozta; de legnagyobb tette könyvtárunk megalapítása volt.

1926. március 17-én, tehát holnapután letelendő száz év előtt IV. gróf Teleki József maga és testvérei, Ádám és Sámuel grófok, ugyszintén mostohaanyjuk, II. gróf Teleki Lászlóné, szül. B. Mészáros Johanna s ettől született féltestvérök IV. gróf Teleki László ~~át~~ nevében József nádorhoz és az ország Rendeihez benyújtott nyilatkozatban kijelentette, hogy közös atyjok III. gróf Teleki László által szerzett s reájuk örökül szállt, közel 30.000 kötetet tevő könyvtárukat a felállítandó Tudós Társaság tulajdonába bocsátják, csak azt kötve ki, hogy az más könyvekkel össze nem elegyítve, mindig "Teleki-könyvtár" nevet viseljen, e végből a könyvek, mint ehhez tartozók, nyomatott bélyeggel megjegyeztessenek; ~~g~~gériük, hogy míg élnek, a könyvtárt ezentul is gyarapítani fogják s a mindig a Társaság rendes tagjai közül - meghatározott módon - kinevezendő könyvtárnok évi 300 forintnyi fizetésére együttesen 5.000 forintnyi alapítványt is tesznek. E rendelkezést Gróf Teleki József azután még végrendeletileg kiegészítette, kézikönyvtárának, valamint az éremtár gyarapítására szánt 2.000 forintnak adományozásával.

Mint e felsorolásból látjuk, könyvtárunk alapítása válhatatlanul és sokszorosan függ össze a Teleki-nemzetség fényes nevével és azok között, kiknek testvéri beleegyezése tette lehetővé az adományozást, ott szerepel újabbkori történetünk ama nagy, tragikus alakjának neve is, kit a becsületnek és kötelességnek az ő nemes, hazafias lelkére nézve kiegyenlíthetetlen összeütközése vitt sirba 1861 tavaszán.

A mai ünnep Akadémiánkra nézve fogadalom napja, amikor újra megfogadja azt, amit 100 év előtt megígért, hogy a rábizott szellemi kincset, könyvtárunkat hiven fogja őrizni, gondozni és gyarapítani. De nemcsak ahhoz akarunk hűvek maradni, amivel nagy jótevőnk gazdagított bennünket: hűvek akarunk maradni az ő emlékéhez is, hűvek a kegyelet és hála érzelmei által és reméljük, hogy amíg magyar lesz, Gróf Teleki Józsefnek nemcsak tisztelői és dicsérői, hanem példájának követői sem fognak soha hiányozni.

Ezzel melegen üdvözölve t. Tagtársainkat, melegen üdvözölve a Gróf Teleki-nemzetség megjelent nagyrebecsült tagjait és vendégeinket, az ünnepi ülést megnyitom.

II. Ferenczi Zoltán r. t. főkönyvtárnok felolvassa a M. Tud. Akadémia könyvtárának alapításáról írt értekezését.

Az Akadémiai Értesítő 1926. évi 433. füzetében fog közzététetni.

III. Elnök ur a jegyzőkönyv hitelesítésére Gróf Teleki Pál ig. és t. t. és Ferenczi Zoltán r. t. urakat kéri fel és a Gróf Teleki-nemzetség tisztelt tagjainak, valamint a többi vendégeknek szives megjelenését megköszönve, az ülést bezárja.

Hitelesítésül:

Teleki József
elnök

Jegyezte és diktálta:

Balogh Lenke
főtitkár

Hitelesítők:

Ferenczi Zoltán
r. t.

Pravopis, alapszöveg

100. sz.

109

1926

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA IRATGYŰJTEME

Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

J e g y z ő k ö n y v

felvéve a M. Tud. Akadémiának könyvtára alapításának századik évfordulója alkalmából Berzeviczy Albert ig. és t. tag elnök ur elnöklése alatt 1926. március 15-én tartott ü n n e p i üléséről.

Jelen voltak: Illosvay Lajos másodelnök, Darányi Ignác, Ravasz László, Gróf Teleki Pál t. tt.; Badias Ferenc, Császár Elemér, Ferenczi Zoltán, Fröhlich Izidor, Gaal Jenő, Gombocz Zoltán, György Andor, Horváth Géza, Kollányi Ferenc, Kövesligethy Radó, Melich János, Munkácsi Bernát, Némethy Géza, Rados Gusztáv, Szinnyei József, Zimányi Károly, r. tt.; - Áldásy Antal, Bernát István, Fürster Aurél, Báró Harkányi Béla, Hóman Bálint, Horváth János, Illés József, Jakab Ödön, Jakubovich Emil, Jancsó Emil, Benedek, Haán Károly, Kovács Alajos, Lukinich Imre, Pálffy Mór, Pintér Jenő, Szász Károly, Szinnyei Ferenc, Thirring Gusztáv, Varju Elemér, Viszota Gyula, Zelovich Kornél, Zimmermann Agoston l. tt. és Balogh Jenő főtitkár.

Megjelentek ezenfelül a Gróf Teleki-Nemzetség meghívott tagjai és a M. Nemzeti Múzeum, Széchenyi Könyvtárának, a Nemzetgyűlés könyvtárának, valamint az Egyetemi és Műegyetemi Könyvtárnak számos tisztviselője.

I. Elnök ur az ülést a következő nagy figyelemmel hallgatott és élénk helyesléssel kísért beszéddel nyitja meg:

Akadémiánk alapításának a múlt év novemberében a művelt világ legnagyobb részének érdeklődő részvételével megünnepeelt centenáriumához mintegy epilóg járul az a szerényebb keretű, de szintén emlékeztető ünnepség, melyre ma akadémiai tagtársainkat s Akadémiánk barátait meghívni bátrak voltunk. Mint most az egyik nagy emlékhez csatlakozik a másik, úgy csatlakozott száz évvel ezelőtt az Akadémia megalapításának tényéhez a tudós Társaság egyik legfontosabb életszervének, könyvtárának megalapítására vonatkozó nemes és nagylelkű elhatározás. Mint a hogy az alapítás első ténye a Széchenyi névre vet soha el nem homályosuló dicsfényt, úgy könyvtárunk létrejöttének emléke egy másik nagy történelmi névnek a Teleki-nemzetségnek dicsőségét hirdeti.

A Teleki-nemzetségnek történelmi szerepe szűkebb hazája, Erdély

főldjén alakult ki, de már a XVIII. század folyamán mindinkább kiterjedt mindkét testvérházára. II. gróf Teleki József koronásr volt az, aki nemzetségének a katonai és politikai pályán szerzett nagy érdemeihez a tudományok pártolásának díszét is hozzáfűzte. Mint Bod Péter tanítványa külföldi egyetemeken is végzett tanulmányokat, sokat utazott, megszerezte Cornides Dánielnek a magyar történetre vonatkozó gazdag könyvtárát s maga is 30.000 forint értékű könyvtárt gyűjtött. Fia III. gróf Teleki László atyja nyomdokait követte. Ő Cornides Dániel tanítványa volt, szintén külföldön tanult és külföldön utazott s szorgalmasan gyarapította az atyjától örökölt könyvtárt.

Ennek fia, IV. gróf Teleki József, ki 1790-ben Pesten született s 1855-ben hunyt el, lett könyvtárunk alapítója s Akadémiánk első elnöke, miután már a szervezési munkálatokban is tevékeny részt vett. Országos tekintély volt minden téren: koronásr és erdélyi kormányzó; tudományos, nevezetesen történetírói és kutatói munkásságának, - melyért kétszeresen részesült a Marczibányi-jutalomban, - hatalmas emléke a "Hunyadiak kora" című nagy műve, ma is becses forrása a nagy kor tanulmányozóinak. Akadémiánk körül - melynek elnöki tisztét huszonöt éven át viselte - sokszorosan érdemesült; megalapította a róla nevezett drámai jutalmat, nagy történeti műve 1000 példányának egész védelmét, 25.000 forintot Akadémiánknak ajándékozta; de legnagyobb tette könyvtárunk megalapítása volt.

1926. március 17-én, tehát holnapután letelendő száz év előtt IV. gróf Teleki József maga és testvérei, Ádám és Sámuel grófok, ugyancsak mostohaanyjuk, II. gróf Teleki Lászlóné, szül. B. Mészáros Johanna s ettől született főttestvérük IV. gróf Teleki László ~~átka~~ nevében József nádorhoz és az ország Rendeléhez benyújtott nyilatkozatban kijelentette, hogy közös atyjok III. gróf Teleki László által szerzett s reájuk örökül szállt, közel 30.000 kötetet tevő könyvtárukat a felállítandó Tudós Társaság tulajdonába bocsátják, csak azt kötve ki, hogy az más könyvekkel össze nem elegyítve, mindig "Teleki-könyvtár" nevet viseljen, e végből a könyvek, mint ehhez tartozók, nyomtatott bélyeggel megjelöltessenek; egérik, hogy míg élnek, a könyvtárt ezentúl is gyarapítani fogják s a mindig a Társaság rendes tagjai közül - meghatározott módon - kinevezendő könyvtárnok évi 300 forintnyi fizetésére együttesen 5.000 forintnyi alapítványt is tesznek. E rendelkezést Gróf Teleki József, azután még végrendeletileg kiegészített kézikönyvtárának, valamint az éremtár gyarapítására szánt 2.000 forintnak adományozásával.

Mint e felsorolásból látjuk, könyvtárunk alapítása válhatatlanul és sokszorosan függ össze a Teleki-nemzetség fényes nevével és azok között, kiknek testvéri beleszerezése tette lehetővé az adományozást, ott szerepel újabbkori történetünk ama nagy, tragikus alakjának neve is, kit a becsületnek és kötelességnek az ő nemes, hazafias lelkére nézve kiegyenlíthetetlen összeütözése vitt sirba 1861 tavaszán.

A mai ünnep Akadémiánkra nézve fogadalom napja, amikor újra megfogadja azt, amit 100 év előtt megígért, hogy a rábizott szellemi kincsét, könyvtárunkat hiven fogja őrizni, gondozni és gyarapítani. De nemcsak ahhoz akarunk hívek maradni, amivel nagy jótévők gazdagított bennünket: hívek akarunk maradni az ő emlékéhez is, hívek a kegyelet és hála érzelmei által és reméljük, hogy amíg magyar lesz, Gróf Teleki Józsefnek nemcsak tisztelői és dicsérői, hanem példájának követői sem fognak soha hiányozni.

Ezzel melegen üdvözölve t. Tagtársainkat, melegen üdvözölve a Gróf Teleki-nemzetség megjelent nagyrabecsült tagjait és vendégeinket, az ünnepi ülést megnyitom.

II. Ferenczi Zoltán r. t. főkönyvtárnok felolvassa a M. tud. Akadémia könyvtárának alapításáról írt értekezését.

Az Akadémiai Értesítő 1926. évi 433. füzetében fog közzététetni.

III. Elnök ur a jegyzőkönyv hitelesítésére Gróf Teleki Pál ig. és t. t. és Ferenczi Zoltán r. t. urakat kéri fel és a Gróf Teleki-nemzetség tisztelt tagjainak, valamint a többi vendégeknek szives megjelenését megköszönve, az ülést bezárja.

Hitelesítésül:

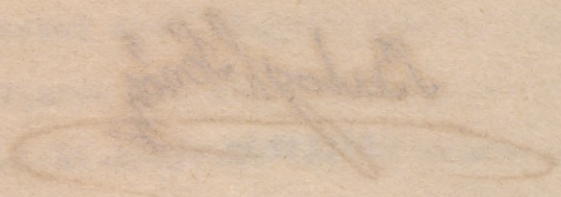
Jegyezte és diktálta:

elnök

főtítkár

Hitelesítők:

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A Révai Cég Méltóságos Igazgatóságának

A M.Földhitelintézet közléséből értesültem, hogy a Méltóságos Igazgatóság a centenáriumi árleszállítás alkalmából eladott könyvek vételára fejében szives volt első részletül a conto K.60,000.000, azaz Hatvanmillió koronát a M.Tud.Akadémia folyószámlájára lefizettetni.

Tisztelettel kérem, hogy a legutóbb beérkezett könyvrendelések elintézhete végett az árleszállítás határidejéül megállapított január 20. után szives kérik a fennmaradt kiadványokat a M.Tud.Akadémiába visszashállittatni.

Végül tisztelettel közlöm, hogy tekintettel arra fáradozásra, amelyet ezen árendmény közlése óta Führer Adolf ur kifejtteni szives volt, az ő kivánságára hozzájárultam ahhoz, hogy a mellékelt hirdetményen tintával megjelölt 20, azaz husz munka Führer urnak tiszteletpéldányul kiszolgál-tassék.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 13.

K. Balogh
főtithár.

Elküldtem Bg

110
1126

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

Budapest, le 31 décembre 1925.

2799./1925.

Monsieur Julien Luchaire
Directeur de l'Institut International
de Coopération Intellectuelle

Palais Royal, rue de Montpensier, n° 2
Paris.

Monsieur le Directeur,

Vous avez bien voulu joindre à votre honorée lettre du 14 décembre dernier un questionnaire concernant les ressources du travail artistique dans les divers pays. J'ai l'honneur de vous envoyer les réponses de la part de l'Université-Joseph royale hongroise des Sciences Techniques.

I - Notre Université ne comprend pas de Faculté spéciale pour l'Histoire de l'Art; cependant à la Faculté d'Architecture, des cours sont professés sur les sujets suivants: Architecture de l'Antiquité. Architecture du Moyen-Âge. Architecture des temps modernes. Histoire de la Peinture, de la Sculpture et des Arts décoratifs. Dessin. Dessin du corps humain. Exercice d'aquarelle. Ébauchage. Figures décoratives. Perspective pratique. Plans et emménagement des bâtiments. Établissement de plans d'architecture. Motifs hongrois décoratifs. Histoire de la construction de l'église Saint-Pierre de Rome. Les châteaux hongrois du Moyen-âge. Histoire de l'Architecture en Hongrie du XVe ^{au XIXe} siècle. L'Architecture en Extrême-Orient. L'art de l'espace.

Aucun professeur étranger n'a fait sur ces matières de cours occasionnels.

./.

112
1926

II - Notre Université n'a comme annexe ni école spéciale des Beaux-Arts, ni Académie d'Arts plastiques, ni Conservatoire de Musique.

III - La Faculté d'Architecture de notre Université comptait pendant l'année scolaire 1924./25 en tout 289 étudiants; nous ne saurions pas vous communiquer avec précision leur répartition par nationalité, mais il convient de remarquer que dans l'ensemble de nos étudiants, les jeunes gens dont la langue maternelle n'est pas le hongrois, représentent une proportion inférieure à 2 pour cent.

IV - Parmi les groupements d'étudiants, nous avons un "Orchestre de l'Université des Sciences Techniques" qui réunit les étudiants musiciens.

Je vous prie, Monsieur le Directeur, d'agréer l'assurance de ma haute considération.

Le Recteur,

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

XIX 113

MAGYAR KIRÁLYI
JÓZSEF-MŰEGYETEM

2799./1925.

Kegyelmes Uram!

Van szerencsém a Julien Luchaire úr, a szellemi együttműködés nemzetközi intézetének igazgatója, által a művészi munka segédforrásainak magyarországi állapotára vonatkozó s a m. kir. József-műegyetemhez küldött kérdőívre adott válaszunkat, mint a Nemzetközi Szellemi Együttműködés Magyar Nemzeti Bizottsága előadójának, szives tudomásvétel és tájékozódás végett tisztelettel másolatban megküldeni.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem és nagyrabecsülésem kifejezését.

Budapest, 1926. január 5.

Harauy
e.i.rektor.

Csatolva:

1 drb.melléklet.

Nagyméltóságú

Dr. Balogh Jenő v.b.t.t.,
ny. m. kir. igazságügyminiszter úrnak, a Magyar Tudományos
Akadémia főtitkárának,

H e l y b e n .

99

112
1926

Coop. Intr

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Handwritten notes in the bottom right corner, including the date 2/2/26 and other illegible scribbles.

Méltóságos Rektor Ur !

Melegen köszönöm azt a szives figyelmet, amellyel Méltóságod a Luchaire ur által a József Műegyetemhez küldött kérdő ívre adott válasznak francia szövegét a Coop.Int.Magyar Nemzeti Bizottsága használatára megküldeni méltóztatott.

Ezt a választ a Magyar Nemzeti Bizottság legközelebbi ülésén felemlíteni szándékozom.

Kiváló nagyrabecsüléssel

Budapest, 1926. január 14.

K. Balogh

a M.Tud.Akadémia főtitkára

Harvay Gusztáv rektor

112

1926

M. N. Biz. 1926. II/15

H. I.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Tothkárba.

Balogh.

M. e.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Loro II/5465/T.

Budapest, 192

C. Javára. C

6. jan. 11.

T.

Magyar Tudományos Akadémia

B u d a p e s t .

P

Van szerencsénk értesíteni, hogy

a t. Akadémia ----- folyószámláját
a M. kir. vallás és közoktatásügyi miniszté-
riumtól, január havi államsegély fejében
póstatakarékpénztár útján ma beérkezett

K. 29.200.000.-val

f. hó 12.-i értékkel elismertük, ellenben

értékkel megterheltük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Magyar Tudományos Akadémia
Könyvtára

Ad. I. m. ad. 113
1926. T.

Magyar Tudományos Akadémia

Budapest

Evk. 26 I/12

Élemlítetem az összes ülésen

1926 I/25

Brattskov

K. 29. 200. 000. 98. K.

Balogh

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1. hó 12. 4

Csak ez jött

Balogh

113/1926.

Méltóságos Osztálytitkár Ur !

A mélyen tisztelt ^{II}~~III~~ Osztály tájékoztatása végett szerencsém van tisztelettel közölni, hogy a nm.v.-és k.miniszter urnak f.hó 16-ról 10.933/1925.-III.b. szám alatt kelt irata szerint a M.Tud.Akadémia 1926. évi januári államsegélye fejében K.29,200.000, azaz Huszonkilencmilliókettőszázezer papirkorona engedélyeztetett, ellenben a Nemzetgyűlés novemberi ülésében egyszersmindenkorra a centenárium alkalmából megszavazott hárommilliárd korona államsegély még nem tétetett folyóvá.

Ez idő szerint tehát újabb kéziratok még nem küldhetők nyomdába ; azonban minden intézkedést megtettem arra nézve, hogy ha az említett nagyobb államsegély , vagy a későbbi költségvetési évben esetleg felemelhető magasabb államsegély kiutaltatnék, arról a mélyen tisztelt Osztályok nyomban tudomást szerezhessenek.

Mély tisztelettel

Budapest, 1926. január 16.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

K. Balogh

főtítkár.

II-III.osztály

Melha min-ium kiutalás végzése

ad 113
1926

класс. II - II

a

*Másolat
hitelkéntve*

A m.kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek jelen kelet és
ügyszám alatt a Magyar Földhitelintézet Igazgatóságához intézett
átiratának másolata:

Tudomás és további szives eljárás végett értesitem,
hogy jelen kelet és ügyszám alatt a Magyar Tudományos Akadémia
1926. évi januári államsegélye fejében 29,200.000 K azaz
Huszonkilencmilliókettőszázezer papirkoronát engedélyeztem.

Ezen összeget a 62.456 számú csekkszámra terhére
bélyegilleték levonása nélkül oly kéréssel küldöm meg, hogy
ezt a Magyar Tudományos Akadémia folyószámlája javára vételezze
be. Magyar Zoltán s.k. miniszteri o. tanácsos-

A hivatalos másolat hiteléül:

Magyar Zoltán
min. kezelő.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

*29 000 000
12
58 000 000
29
34 800 000*

10.933/1925. szám.
III/b.

Nagyméltóságu
Berzeviczy Albert
b.t.t.úrnak, a Magyar Tudományos
Akadémia elnökének,
Budapest.

Tudomás és további intézke-
dés céljából van szerencsém máso-
latban tisztelettel megküldeni.
Budapest, 1925. évi december hó 31-én.
A miniszter rendeletéből:

Magyar
miniszteri o.tanácsos.

MB
1426

Felemlíttem az összesükben
(Skv. XI.8. p.)

Traktátba:
1926 jan 25

Ma Balogh

~~Adsolat~~
~~képesség~~
~~vannak hiteles~~
síteni

Leírni

ikt. d.

M. Tud. Akadémia

Nagyságos Ügyész Ur !

Szerencsém van a kir.birósági végrehajtótól küldött árverési hirdetményt /Dombai Sándor javára/Leszámítló Takarékpénztár/ellen/ mellékelten megküldeni.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 13.

Kr. Balogh
főtitkár.

114
2926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

Ismertető

a m. kir. postatakarékpénztár nemzetközi forgalmáról.

A m. kir. postatakarékpénztár külföldi összeköttetései révén igen előnyös feltételek mellett teljesít bármilyen külföldre szóló fizetési, illetve átutalási megbízást és azonkívül külföldi levelezői útján ügyfelei javára befizetéseket is elfogad.

Az intézet a megbízások lebonyolítása céljából a külfölddel kétféle átutalási forgalmat tart fenn és pedig:

- a) a nemzetközi postacsekkforgalmat,
- b) a nemzetközi bankgiróforgalmat.

A nemzetközi postacsekkforgalmat a postatakarékpénztár Ausztriában az osztrák Postatakarékpénztár, Németországban és Svájcban pedig az ottani postacsekkhivatalok útján bonyolítja le. Ebben a forgalomban csak az említett intézeteknek és a m. kir. postatakarékpénztárnak csekk számlatulajdonosai vehetnek részt. A csekk számlatulajdonos ily átutalások alkalmával csekk számlája terhére szabályszerű csekket állít ki magyar koronáról, vagy a rendeltetési ország pénzneméről. A csekken azt a körülményt, hogy az a postacsekkforgalomban érvényesítendő, valamint a kedvezményezett csekk számlájának számát is fel kell tüntetni.

A svájci postacsekkhivatalokhoz irányuló átutalások minden egyes tételéhez erre a célra szolgáló „Átutalási értesítés“-t kell kiállítani, melynek hátlapja — a svájci postai forgalomban feladott levelezőlap bérmentesítési díja ellenében (tehát jelenleg 2.500 K értékű postai bélyeg felragasztása mellett) — a címzett részére szóló magánközlemények céljaira is felhasználható. Ha a számlatulajdonos ilyen átutalási értesítést nem állít ki, úgy azt a postatakarékpénztár hivatalból pótolja. Az átutalási értesítés a rendes nyomtatványszükséglettel rendelhető meg tízes csomagokban darabonként 170 korona árban.

Az ebben a forgalomban átutalt minden egyes tétel után a postatakarékpénztár jutalék fejében az átutalt összegnek 1⁰/₁₀₀-ét (de legalább is 3.000 koronát) számít fel számlatulajdonosainak.

A nemzetközi bankgiróforgalmat a m. kir. postatakarékpénztár külföldi levelezői és egyéb külföldi összeköttetései útján bonyolítja le.

A m. kir. postatakarékpénztár külföldi levelezői ezidőszereint a következő pénzüntézetek:

Ausztria:	Allgem. Österr. Boden-Credit-Anstalt Wien.
Belgium:	Banque de Bruxelles Soc. An. Bruxelles.
Bulgária:	Banque Générale de Bulgarie Sofia.
Csehszlovákia:	Živnostenska Banká v Praze Praga.
Hollandia:	Nederlandsche Handel'Maatschappij Amsterdam.
Jugoszlavia:	Első Horvát Takarékpénztár Zagreb.
Lengyelország:	Warschauer Disconto-Bank Warschau.
Németország:	Darmstädter und Nationalbank Komm. Ges. auf Akt. Berlin.
Olaszország:	Bancho di Roma, Rom.
Románia:	Erdélyi Hitelbank r.-t. Arad.
Svájc:	Schweizerischer Bankverein, Basel.

További levelezői kapcsolatok létesítése folyamatban van.

A nemzetközi bankgiróforgalomban bárki résztvehet.

A számlatulajdonos ebben a forgalomban számlája terhére szabályszerűen kiállított csekkel rendelkezik, míg a nem számlatulajdonos bármely postahivatalnál kapható ú. n. „bianco befizetési lap“ útján az átutalandó összeget — az átutalási illetékekkel együtt — a „m. kir. Postatakarékpénztár külföldi befizetések Budapest“ című 39.

175
1926

számú csekkszámára befizeti és a befizetési lap hátlapján feljegyzi, hogy „Átutalandó bankforgalomban X. Y. javára N.-ben.....banknál vezetett számlája javára a költségek levonása mellett“, vagy pedig „Készpénzben kifizetendő X. Y. javára N.-ben a költségek levonása mellett“.

Ily rendelkezéseket a postatakarékpénztár általában a rendeltetési ország pénznemében fogatosít. Ha valaki kifejezetten a rendeltetési ország pénznemétől eltérő értékben szándékozik kifizetést teljesíttetni, úgy a postatakarékpénztár a megadott pénznemben *látra szóló, vagy keresztvezett csekket küld meg a kedvezményezettnek*. Ily csekkek kiállítása és továbbítása külön mérsékelt díj alá esik.

Ajánlatos, hogy a rendelkezésben a külföldi bank, illetve bankszámla megjelöltessek, amelynél a kedvezményezett részére való jóváírás történhetik, mert így egyrészt a készpénz használata elkerülhető lesz, másrészt pedig a kedvezményezett gyorsabban jut az átutalt összeg birtokába.

A bankátutalási forgalomban teljesített *átutalások jutaléka* 20,000.000 koronáig az átutalt összegnek $1\frac{1}{2}\%$ -e, de legalább is 9.000 korona, 20,000.000 koronán felül pedig 1% . A 30.000,000 koronán felüli összegek átutalásánál az intézet a jutalékban esetenként megállapított kedvezményt nyújt. Ezekben a jutaléktételeken felül a postatakarékpénztár semminemű más költséget (bélyegköltség, forgalmi adó stb.) nem számít fel és a számlát is jutalékmentesen terheli meg.

Ugyancsak minden *jutaléktól mentesek a külföldről jövő összes átutalások is*.

Az átutalási, vagy kifizetési megbízásokat a Postatakarékpénztár mindenkor még a megbízás beérkezésének napján haladéktalanul fogatosítja.

A *devizák elszámolása* úgy a nemzetközi postacsekk, mint a bankíróforgalomban mindenkor a megbízás beérkezését megelőző napon jegyzett tőzsdei záróárfolyamok figyelembevételével beszerzési árfolyamon történik.

A *külföldről jövő átutalások* vagy magyar koronában, vagy devizában jelentett összegekben érkehetnek. A külföldről érkezett devizákat a Postatakarékpénztár a kedvezményezett kívánságára és javára tetszés szerinti időben fogatosítandó eladásig, vagy esetleges rendelkezésének megfelelő átutalásig kamatozó letétbe veszi.

Ezekről az átutalásokról a kedvezményezett a külföldi befizetés alkalmával kiállított „Befizetési nyilatkozat“-ok, vagy „Átutalási értesítő“-k útján szerez tudomást. A befizetési nyilatkozatok a postatakarékpénztárnál beszerezhetők, de a külföldi levelezőinknél is rendelkezésre állanak, míg az átutalási értesítőket levelezőink állítják ki.

Amennyiben valamely külföldi átutalási rendelkezéssel ellátott csekk összege kellő fedezet hiányában a megbízást adó fél csekkszámájáról leírható nem volna, az ebből származó esetleges árfolyamvesztésért, vagy az intézetet ért károsodásért a megbízást adó fél szavatol.

Bővebb felvilágosítással a m. kir. Postatakarékpénztár központi levelezési osztálya (nemzetközi csoport) készséggel szolgál.

Budapest, 1925. december hó 12-én.

M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁR.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Trattner

Balogh

Igen tisztelt Barátom !

Igen nagy sajnálattal értesülök hős-
szabb betegségedről és igazán melegen óhajtom, hogy
egészségi állapotod most már teljesen helyreálljon.

A viszontlátás elé örömmel nézek.

Hálásan vettem az ülésrend szives meg-
küldését is; kénytelen vagyok azonban ennek kapcsán
két kéréssel terhelni Téged.

Évek óta február 2-án , amely nap Báró
Eötvös József és Szinyei Merse Pál halálának évfor-
dulója délelőtt 11-kor a Magyar Tanítók Országos
Szövetsége Eötvös-ünnepet , délután pedig a Szinyei
Merse-Társaság emlékünnepet tart. Ezt a két ülést
hónapokkal előre be szokták jelenteni és azokon az
elnök ur is meg szokott jelenni. A f.évi február 2-án
délután is a heti üléstermet a Szinyei-Merse Tár-
saság már régen elkérte és megkapta. Bátor vagyok
tehát kérni, légy szives megfelelő lépést tenni
az iránt, hogy a Kisfaludy-Társaság tagválasztó és
előzetes közülése valamely más napra tűzessék.

A Kisfaludy-Társaság október havi ülése

kinyomatott jegyzék szerint 5-én, szerdán volna; 5-e azonban keddi napra esik; nincs itt sajátó hiba 6-ika helyett?

Örömmel közlöm, hogy az építész ur állítása szerint ha csak rendkívüli hidegek nincsenek két töltő kályhával sikerülni fog a dísztermet Társaságotok ünnepélyes közlése számára megfelelően befűteni.

E végből január vége felé próbafűtéseket fogunk csinálni és azok eredményét lesz szerencsém közölni.

Régi, igaz nagyrabecsüléssel

Budapest, 1926. január 13.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Voinovich G

k. Balogh

d

ad 117
1926

Feljegyzett

trattarba,

Balogh

Kezvelmes Uram!

Förster Aurél dr. professor úrhoz a
Budapesti Philológiai Társaság ülési részére
előjegyzésbe vett napok nygében interétt b.
soraira válatolva, merencsem van körölni,
hogy a jelzett napok - február 10, március
10, április 14, május 19, június 9, október 13,
november 10 és december 15 - megfellenek.
Jannárban ülést tartani nem hánolekonnak.

Nagyméltóságod tiszteletét Társaságunk
névelben hálsan megköszönve vezgok

kiváló tisztelettel

Kerey. Károly

az I. titkár helyettese.

Budapest, 1926. I. 18
V. Kezgráski-u. 11/a I. B.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Igen tisztelt Tagtárs Úr !

B.Brandenstein doktor ur előtt kifejezett kívánságával kapcsolatban szerencsém van értesíteni, hogy a M.Philologiai Társaság ^{ülései} részére egyelőre előjegyzésbe vettem a következő napokat:

február 10, március 10, április 14, május 19,
június 9, október 13, november 10 és december 15.

Januárban már csak az utolsó szerda, 27. szabad.

Kérem, sziveskedjék velem közölni, hogy az előjegyzett napok alkalmasak-e a M.Philologiai Társaság ülési részére, hogy végleg lefoglaljam őket.

Továbbá kérem értesítését, ohajt-e a M.Phil. Társ. januárban is ülést tartani és alkalmas-e január 27. erre az ülésre.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 14.

K. Balogh

főtitkár.

Forster Aladár

117

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

18/1926.

Nagyméltóságú Főtitkár Úr!

Szerencsém van Excellentiád nagybecsű tudomására hozni, hogy az 1924.dec.15-én a kölni Rheinische Jahrtausendausstellung /1925/ számára a budapesti német követség közvetítésével kikölcsönzött Kauffmann-féle Misneh-Torah Codexet visszaküldték.

Az erre vonatkozó eredeti aktát bátorodom idemellékelve visszaszármaztatni.

Kiváló tisztelettel

Budapest. 1926. jan.14.

Dr. Ferenczi

főkönyvtárnok.

Ferenczi

Nagyméltóságú

dr. Balogh Jenő v.b.t.t. úrnak,

a M. Tud. Akadémia főtitkárának.

Budapest.

Ad. J. m.

118

1926

Trattarba

Balogh

dr. dr.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Igen tisztelt Barátom !

Nagyrabecsült elnökünk most fejezte ki azt az óhaját, hogy Setälä tagtárs ur mellett ,akinek magyar kitüntetése tárgyában a v. és k. miniszter ur már hivatalból intézkedett, Wichmann György külső tag ur is kapjon kitüntetést.

A hivatalos felterjesztést már elkészítettem, tisztelettel kérlek, azonban, légy szives röviden le-
diktálni Wichmann ur életrajzának és tudományos munkásságának néhány legfőbb adatát, illetőleg összefoglalni azokat az adatokat, amelyek bizonyítják, hogy Wichmann ur a magyar finn tudományos kapcsolatok ápolása körül kiváló érdemeket szerzett.

Fogadd régi, igaz nagyrabecsülésemet és előre is meleg köszönetemet.

Budapest, 1926. január 14.

Wichmann György

k. Balogh

119

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

de

118/1926.

Hochgeborener Graf !

Erlauben Sie mir Ihnen mitzutheilen, dass die
Ungarische Akademie der Wissenschaften den für die
Rheinische Jahrtausendausstellung überlassenen
Codex Misneh Torah, in vier Folio-Bänden, vollständig
und unbeschädigt zurückerhalten hat.

Gleichzeitig übersende ich Ihnen die von dem
zur Übernahme des Codex beauftragten Angestellten
der Gesandtschaft, unterzeichnete Quittung.

Empfangen Euer Exzellenz den Ausdruck meiner
vorzüglichen Hochachtung.

Budapest, den 15-ten Januar, 1926.

K. Balogh

Generalsekretär.

Deutsche Gesandtschaft

Budapest

Elküldtem 1/16 Bgy

112
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Előirat
1868
1924

a. a

Ad 119/1926.sz.

Adatok Wichmann György kitüntetése tárgyában tett javaslatához.

Wichmann György Finnországban született, finn állampolgár, a finnugor nyelvtudomány rendes tanára a helsinki tudományegyetemen; jelenleg a finn tudományos akadémia elnöke.

Wichmann a finnugor, legfőképp a perni nyelvekkel foglalkozott; ezenfelül egyik tanulmányutján hosszabb időt töltött a moldvai csángók között és ottani gyűjtésének eredménye három nyelvtörténeti alapon álló kitünő nyelvjárás tanulmány, amelyek magyar nyelvtudományi folyóiratokban/Nyelvtudományi Közlemények, Magyar Nyelv és Magyar Nyelvőr/ jelentek meg. Ezeken kívül kisebb dolgozatokat is közöl magyar nyelvészeti folyóiratokban.

Wichmann Magyarországnak és a magyar nyelvtudósoknak régi őszinte barátja.

119
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Hagyméltóságú Gróf Miniszter Ur !

A M. Tud. Akadémia alapításának századik évfordulója alkalmából tartott ünnepi ülésünkre a Helsinkiben működő finn tudományos akadémia is meghívásunk alapján elküldte hivatalos képviselőjét, az Akadémia elnökét, Wichmann György ottani egyetemi tanárt.

Wichmann György, aki annak idején hosszabb időn át a finnugor nyelvtudomány körébe eső tanulmányokat tett Magyarországon és aki ezt a hivatalos kiküldetését is arra használta fel, hogy ismét több héten keresztül a székesfővárosban, mint vidéki egyetemi központokon tanulmányokat végezzen, a finnugor nyelvtudománnyal foglalkozó szakférfiaknak egyik kiváló tagja, amit az is bizonyít, hogy honfitársait a Finn Tudományos Társaság elnökévé választották.

Wichmann György a magyar és finn tudományos kapcsolatok ápolása körül oly jelentékeny érdemeket szerzett, hogy most amikor értesülésem szerint Hagyméltóságod e saját kezdeményezéséből előterjesztést méltóztatott tenni Setälä Emil külső tagnak, a centenarium idején vallás-és közoktatásügyi, jelenleg pedig külügyminiszternek kinttartatása iránt - kötelességem Hagyméltóságod nagybecsű figyelmét a másik főbb hivatalos küldöttnek személyére is ráirányítani.

Mind ezek alapján az az előterjesztéssel van szerencsém Hagyméltóságod elé járulni, méltóztatassék Wichmann György urnak

119
1926

^{magyar}
a II. osztály érdemkeresztjével leendő kitüntetése iránt megfelelő
intézkedéseket tenni.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem kifejezését.
Budapest, 1926. január 14.

Diktálta
Balogh
Némethy

a M. Tud. Akadémia elnöke

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Melléklet

Leinyei József Rt. us adatai

a

Méltóságos Tagtárs Ur !

Csak most értesültem arról, hogy a pénzügyminiszter ur néhány hét múlva fogja kiutalni a M. Tud. Akadémia felemelt államszegélyét, illetőleg annak valamely nagyobb részétét.

Ez idő szerint tehát azt a reményt táplálom, hogy módomban lesz néhány hónap múlva a Keleti Szerle nyomdai kiállítására 20 millió koronát Méltóságod rendelkezésére bocsátani.

Együttal szerencsém van megküldeni azt a Kottaun főtiszthez intézett felhívást, amelynek alapján Méltóságod a b. levelében említett nagybecsi munkáiból megfelelő számú tiszteletpéldányt az Akadémia könyvkiadóhivatalában megbízottja útján bármikor átvétethet.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 4.

K. Balogh
főtítkár.

Méltóságos

M u n k á c s i B e r n á t r. t. urnak

B u d a p e s t

120
7926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

~~120~~

a

Méltóságos Tagtárs Ur !

Megnyugtatóan szerencsém van közölni,
hogy a *1 Keleti Szemle Philológiai Társaság*
támogatása tárgyában kapott beadványt Igazgató-
Tanácsunknak legközelebbi ülésén lesz szerencsém
felemlíteni és az Igazgató-Tanács határozatát an-
nak idején sürgősen közölni fogom.

Kiváló nagyrabecsüléssel

Budapest, 1926. január 14.

K. Balogh
főtitkár

2) Winstyly Gus
1 Munkácsy Ödön

120
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

Nagyméltóságu Gróf, Miniszter Ur !

A sajtótörvény értelmében beküldendő köteles nyomdai példányokat a M. Tud. Akadémia könyvtára alapításától kezdve kapja. Ezt rendelik nevezetesen az 1840:VI.t.c. 11 §-a, az 1848:XVIII.t.c. 39 és 40 §-ai, az 1880.évi XXXVII.t.c. 42 §-a, az 1897:XLI.t.c.1 §-a, végül az 1922: XX.t.c. 1.§-a.

Ezek a köteles példányok azért szükségesek Akadémiánk könyvtárába, mert az a magyar irodalmi és tudományos emlékeknek egyik főgyűjtője és e köteles példányok nélkül pénzügyi nehézségek folytán nem volna kellőképen növelhető.

A M. Nemzeti Múzeum részéről néhány év előtt felvettették az az eszme, hogy az Akadémia könyvtára ezentúl a magyarországi köteles nyomdai példányoknak csak bizonyos részét kapja. E tárgyban 1923. június 22-én a M. Nemzeti Múzeum helyiségeiben értekezlet is tartatott, amelyen Akadémiánk könyvtárát annak idején már betegeskedő Hellebrant Árpád, időközben elhunyt I. osztályu könyvtárnok képviselte.

Ugy az Akadémia képviselőjében megjelent könyvtárnok, mint néhai Sziliy Kálmán akkori főkönyvtárnok határozottan elleneztek azt a gondolatot, hogy a könyvkiadók havonként küldjék be a náluk megjelent munkák jegyzékét és e jegyzékből az Akadémia könyvtárának személyzete válogassa ki a neki megfelelő kiadványokat. Elleneztetett ez a javaslat azért, mert az szakférfiak tapasztalata szerint nem kevesebbiten, hanem a kiadóra és könyvtárra nézve is csak szaporitaná az írásbeli teendőket.

Ferenczi Zoltán jelenlegi főkönyvtárnok ur legutóbb ér-

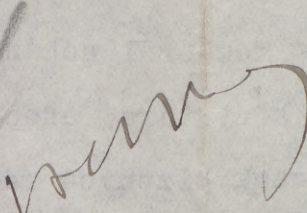
121
1926

tesült arról, hogy e tárgyban időközben törvényjavaslat dolgoztattott ki és azt Nagyméltóságod hivatalos tárgyalás végett már a nagyméltósági ~~valóság~~ ^{szolgálat} közoktatásügyi miniszter urhoz tette át.

Mint hogy az Akadémia jelenlegi főkönyvtárnokának, továbbá Igazgató-Tanácsunknak most már nem áll módjában e törvénytervezetre nézve véleményét valamely értekezleten kifejtteni, : szerencsém van Ferenczi Zoltán főkönyvtárnoknak e tárgyban most hozzám tett előterjesztését Nagyméltóságodnak azzal a kérelemmel megküldeni, hogy azt a nm. igazságügyi miniszter urral sürgősen közölni méltóztassék.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem kifejezését.

Budapest, 1926. január 14.

Diktálta
Balogh

a M. Tud. Akadémia elnöke

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

Csonch Győző ig. és r. t. megküldi Horn Emil k. tag-
nak hozzá intézett levelét, amelyben Akadémiánk centenáriuma
alkalmával Társaságunk százéves munkásságáról különböző
adatokat kér a főtitkártól.

Francia nyelven válaszoltam 1926. január 12-én.

Trattarba

k. Balogh

Mellékleteket külön
elküldtem. F/14

122
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

Igen tisztelt Barátom !

Ad. M.

A Kisfaludy-Társaság szerdai ülése előtt beszélhettem az elnök urral, aki említette, hogy neki sem jutott eszébe a Szinyei Merse-Társaságnak február 2-án tartandó ülésével egyúttal felvetette azt az eszmét, hogy a Kisfaludy-Társaság tagválasztó ülését esetleg az Igazgató-Tanács termében lehetne megtartani.

Sietek ezt nyomban közölni.

Fogadd kiváló nagyrabecsülésem nyilvánítását

Budapest, 1925. január 14.

K. Balogh

Méltóságos

V o i n o v i c h G é z a r. t. urnak

123

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

Nagyságos Igazgató Ur !

Gragger Róbert professzor ur, mint az Ungarische Jahrbücher szerkesztője, legutóbbi levelében közli, hogy folyóiratának azokat a példányaikat, amelyeket eddig az Akadémiánál szokott megküldeni, a Bibliografiai Központhoz küldte.

Tisztelettel kérem ennek folytán Nagyságodnak szives intézkedését az iránt, hogy az Ung. Jahrbüchernek legalább 3-5 példánya Akadémiánk könyvtára, főtitkári hivatala, illetőleg az illető osztályok számára a főtitkári hivatalba megküldésével tisztelettel

Budapest, 1926. január 15.

K. Balogh
főtitkár.

Nagyságos

P a s t e i n e r I v á n igazgató urnak

724

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Faint handwritten text, possibly a signature or name]

[Small handwritten mark or signature]

Nagyon méltó úrnak? In clott 4 évvel a Magyar. tud. akad.
Könyvtársat vállaltam aláírni. Kaptam is 3 B. Könyvet
amelyek színi cikkeik re Kaptam arra nével: jellemt. + meg
meg valami könyv? egy költ. e újabb jellemt. kerui?
Tudnivaló erre nével nem tájékozott névelni.

Ugyanint igen szerencsés ha nyitokháziom az Akad.
Művelődési megjelölés Magyar. Tud. Akad. fennhirdet:
Ha Magyarok a művel. az évtől megjelölés amennyel hirtelen.

Vönnök Várnagy.
1926 jan. 11

Kiváló úrnak
Barany Gyula

v. egyes. keltet.

Feladó neve és lakása: *Marqa Pucse Vönöel*

LEVELEZŐ-LAP

126
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIÁ
KÖNYVTÁRA

Naomnélomágu
L. Balog Leri' tural
a magyar tud. Akad. titkara

Budapest
Magyar tud. akademiájára
Tudományos Akadémia

Tisztelt Nagyságos Úram !

A M.Tud.Akadémia Könyvkiadó-vállalatában 1923.év óta évről-évre megjelent egy kötet, Az utóbbi években megjelent kötetek voltak:

Fournier: I. Napoleon életrajza III.k. 1920; Papp Ferenc: B. Kemény Zsigmond I-II.k.; Zsigmond Ferenc Jókai, 1924; Szinyei Ferenc: Novella-és regényirodalmunka a szabadságharcig, I.k. 1925. E munkának a II.kötete lesz az 1926.évi tagilletmény.

A Könyvkiadó-vállalat aláírói a köteteket az akkori bolti ár feléért kapják. Újabb jelentkezés nem szükséges.

Méltóztassék levelezőlapon közölni, mely könyveket kapta meg annak idején Nagyságod, mert azt levelemben nem említettem. Utasítást fogok adni az iránt, hogy ha Nagyságod kívánja, későbbi kötetek postai utánvétellel megküldessenek. Ha pedig előbb azok árát kívánja Nagyságod tudni, méltóztassék e tárgyban kérdést intézni.

Kiváló tisztelettel.
Budapest, 1926. január 15.

K. Balogh
főtisztár.
V. J. Balogh

1916-17-24

126

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

02

Sátoraljaujhely 1926 évi január hó 8.

A magyar tudományos Akadémia főtitkári
hivatalának.

Budapest.

A Széchényi ünnepély alkalmával az országház
előtt és az akadémiában elhangzott beszédek a
vármegyei könyvtár részére meg ohajtom szerezni.
Tisztelettel kérem a főtitkári hivatalt, hogy
ezen tervem megvalósítását lehetővé tenni és kö-
zölni sziveskedjék, hogy mimodon szerezhethném meg
az elhangzott beszédek.

tisztelettel:

Bernát Halász
alispán.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

127
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

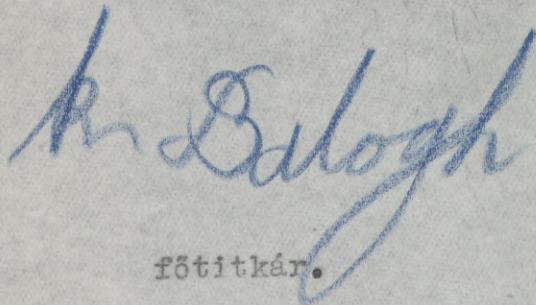
Igen tisztelt Barátom !

Szives leveled alapján intézkedtem az iránt, hogy Akadémiánk meg-
alapításának százéves fordulója alkalmával 1925. évi november 3-án
tartott beszédek mintájgy azok a nyomdából kikerülnek, Zemplén vár-
megye könyvtárának megküldessenek.

A Széchenyi-Szövetség által november 8-án tartott ünnepélyekhez
az Akadémiának nem volt módjában hozzászólni. Az ez alkalommal el-
hangzott beszédek megszerzése végett méltóztassál Schandl Károly állam-
titkár urhoz, az Orsz. Széchenyi Szövetség elnökéhez fordulni.

Fogadd régi igaz nagyrabecsülésem kifejezését.

Budapest, 1926. január 15.

főtitkár.

Méltóságos

B e r n á t h A l a d á r alispán urnak

Sátoraljaujhely

127
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

1928/26

A M.Tud.Akadémia III.osztálya:Matematikai és Természettudományi Értesítője XLII.szamu kötete munkatársai tudományos dolgozatai után járó írói tiszteletdíj.

Kulcsa:Egy nyomtatott iv után 1,000.000 papirkorona/egy lap 62,800 K.
..... 1,375.000

Cholnoky Jenő:101-110,111-122 : 10 12:22 lap:

Györfly István:158-172:15 lap:937.500

Hollendonner Ferenc:178-209:32 lap: 2,000.000

Konek Frigyes 210-223:14 lap: 875.000

Kerékjártó Béla:240-253:14 lap:875.000

Klug Lipót 88-97 :10 lap : 625.000

Koch Sándor 151-157: 7 lap 437.500

König Dénes 173-177 : 5 lap :312.500

Zimányi Károly / Krenner 1-5 :5 lap,Loczka:6-21:16, :21 l.össz.1,312.500

Liffa Aurél 224-239:16 lap: 1,000.000

Matuhner Nándor:74-87:14 lap: 875.000

Sz.Nagy Gyula:254-291 : 38 lap :2,375.000

Preiszig Hugo :22-45 : 24 lap : 1,500.000

Radó Gusztáv :61-67 , 68-73 össz.13 lap 812.500

Tokody László:123-127 : 5 l.: ~~sz~~ 312.500

Zemplén Géza:292-299: 8 lap : 500.000

Zimmermann Ágoston:46-51,52-60 : össz.15 lap: 937.500

Zsivny Viktor:~~128-150~~128-150:23 lap: 1,437.500

Moravcsik Ernő/Schaffer K./ 98-100:3 lap:~~128~~ 187.500

összesen 19 utalvány 18,687.500

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

M.Tud.Akadémia

Méltóságos Osztálytitkár Ur!

Szerencsém van a Franklin Társulatnak a Mat.és Termtud
Értesítő XLII.kötetének nyomdai kiállítása tárgyában most
kapott és ^{52,044.100} ~~53,653.000~~ K-ról szóló számláját szives felülviz-
gálat végett azzal a megjegyzéssel megküldeni, hogy ez az ö-
szeg folyószámlánkon rendelkezésre áll és ³² ~~mi~~ helyt megállapi-
tatott, hogy a számla helyesen van kiállítva, bármikor kiuta-
ható lesz.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 15.

K. Balogh
főtitkár.

Mellékelve: egy nyomdai számla

Fröhlich ügye

728
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

129
1926

A felszámított összeg
kinttartatott.

Fra'tterba Balogh

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

FRANKLIN-TÁRSULAT

MAGYAR IRODALMI INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA.

Budapest, 1926. évi január 12.

Magyar Tudományos Akadémia
Budapest

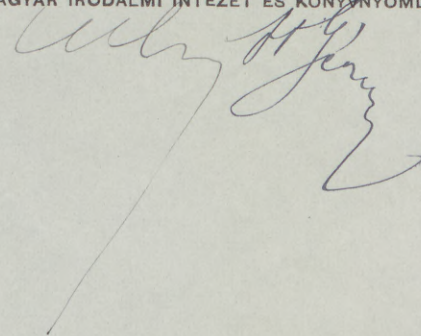
Ván szerencsénk

53.653.100K — f-ről szóló számlánkat

szíves kiegyenlítés céljából ezennel megküldeni.

Teljes tisztelettel

FRANKLIN-TÁRSULAT
MAGYAR IRODALMI INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA.

107

2. drb melléklet.

FRANKLIN-TABULAT

MASSACHUSETTS STATE BAR ASSOCIATION

Booklet No. 10

Booklet No. 10

Booklet No. 10

Booklet No. 10

Booklet No. 10

Booklet No. 10

Booklet No. 10

Booklet No. 10

FRANKLIN-TABULAT

MASSACHUSETTS STATE BAR ASSOCIATION

Booklet No. 10

Handwritten notes in cursive script, including names like 'The Honorable' and 'Mr. Miller'.

Nagyságos Királyi Tanácsos,

Tanfelügyelő Ur !

Szerencsém van visszakérőleg tisztelettel megküldeni a nm.v.-és k.miniszter urnak f.hó 4-én 98014/1925.-VIII.B.ü.o.szám alatt a f. évi Wodianer Albert-jutalom tárgyában a M.Tud.Akadémia elnökségéhez intézett átiratát a tanfelügyelői jelentésekkel, a minősítési táblázattal és ezek mellékleteivel, valamint az 1925.évi előterjesztéssel együtt.

A miniszter ur közölte, hogy a bíráló bizottságba képviselőként Dr.Szücs István miniszteri tanácsos urat küldte ki.

Szerencsém van Nagyságodat felkérni, hogy a javaslat elkészülte után sziveskedjék arról, a főtitkárt további intézkedés végett értesíteni

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 16.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

K. Balogh
főtitkár.

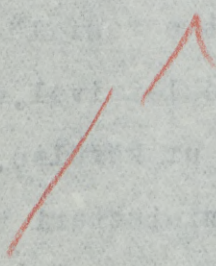
Nagyságos

R á k o s I s t v á n királyi tanácsos, urnak,
a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetségének
és a Magyarországi Tanítók Eötvös-alapjának elnöke

B u d a p e s t

130

1926

[Faint, illegible handwriting]

~~27 5v. 9v~~
~~2v~~ 1 7th M
a d

DR. HOOR TEMPIS MÓRICZ
A M. TUD. AKADEμία L. TAGJA
MŰEGYET. NY. R. K. TANÁR
BUDAPEST.

I., Dezső-utca 10.

Budapest, 1926. január 11.

Nagyméltóságú

Balogh Jenő urnak

v. b. t. t., a M. Tud. Akademia főtitkára,

B u d a p e s t

Nagyméltóságú Főtitkár Ur !

Vettem Nagyméltóságod 47/1926., január 7.-én kelt becses átiratát az Akademia központi fűtése tárgyában, melyet a posta csak folyó hó 9.-én kézbesített.

Nagyméltóságod kívánságához képest azonnal érintkezésbe léptem Dudás Kálmán építész urral és a szükséges teendők dolgában észrevételeimet megtettem. A legsürgősebb teendő abban áll, hogy [a melegvizszivattyú/hajtó elektromotor armaturája, melynek egy vagy több tekercse meghibásodott,] kijavittassék. E munka kb. 4-5 napot fog igénybe venni. A baj oka: helytelen kezelés. Már néhány hónappal ezelőtt, ha jól emlékszem, mult év október havában, jelentette nekem Klell, hogy az elektromotorban állítólag valami nagy hiba van. Minthogy el kellett utaznom és így magam nem nézhettem meg a motort, költségekeelkerülésére a Székesfővárosi Elektromos Művek vezérigazgatóját kértem meg arra, hogy az elektromotort megvizsgálja. Ez alkalommal kitűnt, hogy az üzemzavar egy kézfogással el volt intézhető és a motornak helytelen működését a kezelő teljes tájékozatlanságának kellett betudni.

Ezelőtt kb. 16 nappal közölte velem Rohonczy, hogy a Klelltől, illetőleg a Titkári Hivataltól vette értesítés szerint az elektromotor működésében ismét zavar állt be. Ez értesi-

./.

tést véve felkértem Rohoncozi igazgató urat, hogy a Titkári Hivatallal érintkezésbe lépve, a Titkári Hivatalt a szükséges utbaigazítással ellássa, abból a célból, hogy a motor armaturájának kijavitása azonnal megtörténhessék.

Magam ez ügyben közvetlenül való intézkedésre magamat illetékesnek nem tartottam, de már csak azért sem akartam közbelépni, mert Nagyméltóságod távollétében - a Titkári Hivataltól felszólítást vagy értesítést közvetlenül nem kapván - a beavatkozást illendőnek nem tartottam. Így történt azután, hogy 16 napi késedelemmel, csak most fog az ügy elintéztetni.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Annakidején, amidőn az új berendezés elkészült, szerencsém volt Nagyméltóságod figyelmét felhívni arra, hogy a központi fűtést szolgáló mechanikai berendezés szakszerű kezelést és felügyelést igényel. Az első időben ismételtén magam is utánanéztem és Klellt a szükséges utbaigazításokkal elláttam. Sajnos, meg kell állapítanom, hogy Klell - aki különben szolgálatkész és lelkiismeretes ember - még az ilyen primitív technikai kérdések iránt sem bír érzékkel és annyira csekély megfigyelőképességgel bír, hogy az üzemre vonatkozó közlései teljesen hamis képet szolgáltatottak. Annak az utasításomnak, hogy bármi zavar esetén engem a Titkárság útján azonnal értesítsen, nem tett eleget; csak néha az Akademiában tartózkodásom alkalmával, az esti órákban, kaptam jelentést egyik-másik megfigyeléséről és így többi között az októberi zavarról is.

Minthogy Klell nem szakmunkás, szemrehányás őt e tárgyban nem érheti. Arról sem tehet, hogy megfelelő kéziügyessége vagy ilyen fajta munkához érzéke nincs. A fentieket csak azért mondtam el, hogy Nagyméltóságod figyelmét a pusztán tényre felhívjam.

Nem szükséges, hogy a fűtésnek és az elektromotor-
nak kezelésére képzett szakember alkalmaztassék, de szükséges,
hogy a kezeléssel megbízott szolga, vagy akár napszámos, elég
érzékeléssel és megfigyeléssel bírjon arra, hogy az elektromotor és
központi fűtés igen egyszerű kezelési fogásainak elvégzésére
betanítható legyen. Mindaddig, amíg a központi fűtés, valamint
a világítási berendezés nem ilyen alkalmazottra fog bízni,
folyton ismétlődni fognak kisebb-nagyobb zavarok, sőt komolyabb
károk is, amelyeknek bekövetkezését kellő elővigyázattal el-
kerülni lehetne, vagy ha bekövetkeztek -külső beavatkozás nél-
kül házilag elintézni lehet. Így például elegendő, hogy a sziv-
attyunak tömitőszelencéje kelleténél erősebben megszorítottván,
a szelence a motort az indításkor erősen fékezze. Ha ezt a keze-
lő azonnal észre nem veszi, a motor armaturája eléghet.

A most bekövetkezett hibát is ilyen oknak, az októberi
kezelési hibának, az armaturára került viznek vagy piszoknak kell
tulajdonítanom. Semmiféle technikai berendezés sem olyan tökéletes,
hogy megértő kezelés nélkül és időnkénti szakszerű felülvizsgálat
nélkül, hosszabb ideig üzemképes maradjon. A leggondosabb kezelés
mellett is és a legtökéletesebb berendezések mellett is állhatnak
be üzemi zavarok; annál inkább következhetik be az ilyen zavar ak-
kor, amidőn a berendezés egyáltalán nem részesül szakszerű gondo-
zásban. A szakszerű gondozás hiányát végre a fűtés gazdasága, te-
hát a szénfogyasztási számla, a kazánnak, csővezetékeknek és fűtő-
testeknek állapota is megsínyli. E régi tapasztaláson az sem vál-
toztat, hogy a műatvételekor a berendezés kifogástalan állapotban
volt. Mint emlékezni méltóztatik, annakidején csak azt kifogásol-
tam, hogy a szivattyu tömitőszelencéje hibás. E hibát a cég a
fűtési szezon befejezése után tényleg meg is szüntette.

A megfelelő kezelés hiánya, illetőleg az armatura meg-
hibásodása most számottevő kiadást okoz az Akademiának. E kiadásért,

131
1426

minthogy a jótállási idő lejárt, egyébiránt is üzemi hibáról van szó, a szállító cég nem tehető felelőssé. A beállott závar közönséges hanyagságnak az eredménye.

Ezeket Nagyméltóságod figyelmébe ajánlva, újból megismétlem annakidején tett javaslatomat: méltóztassék az Akadémia alkalmazottainak sorából olyan valakit kiválogatni, aki az ilyen egyszerű technikai érzések iránt érzékkel bír, vagy még helyesebben az Akadémia szolgálói közé olyan, a lakatosmesterségből, vagy a szerelő foglalkozásokból kikerült egyént alkalmazni, akinek - a rendelkezésre álló bő időn belül feladata volna, hogy az Akadémia műszaki berendezéseit rendben tartsa. Evvel sok esetleges kiadástól lehetne az Akademiát mentesíteni.

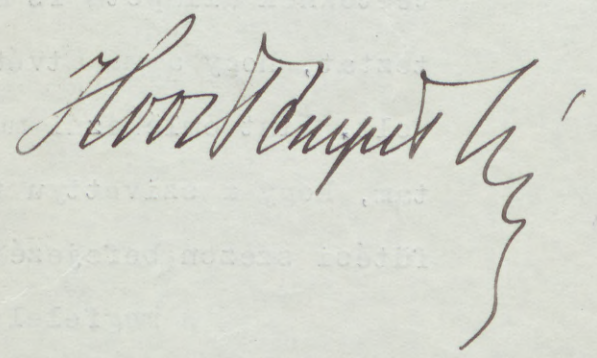
E megoldást annál is inkább ajánlom Nagyméltóságod kegyes figyelmébe, mert kár volna, ha apró kezelésszerű hibák felhalmozódása révén a fűtési berendezés állandóan romlanék, egyébiránt pedig az Akadémia szakértői ok nélkül abba a gyanuba kevertetnének, hogy rossz megoldást ajánlottak az Akademiának.

Bármikor készséggel állok rendelkezésre, de csak a tekintetes Akadémia főtitkári hivatalának, vagy Dudás Kálmán építész urnak felszólítására, mert mandátum hijján az Akadémia felelős közegeinek kezdeményezése nélkül a beavatkozást, vagy rendelkezést illendőnek és megengedhetőnek nem tartom.

Maradok

mély tisztelettel

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Tisztelt Nagyságos Uram !

Az Akadémia palotájának gondozásával megbízott Dr. Zsirai Miklós tanár urnak közléséből sajnálattal értesültem arról, hogy a Rohonczyi Hugó-cég által a palotában berendezett fűtési készülékkel újabban is bajok vannak. Az egyik panasz az volt, hogy a befűtés alkalmával a készüléknek nincs elegendő ventilációja és ennek folytán nemcsak a gépház, hanem az egész udvar megtelik füsttel, a másik, hogy a melegviz szivattyút hajtó elektromotor armaturája elromlott. Ez utóbbi hibának sürgős kijavítása iránt intézkedtem; egyúttal azonban felkértem Hoor Tempis Mór l. tag urat, aki annak idején a fűtési berendezés felülvizsgálatát végezte, hogy a tennivalókra nézve véleményét közölni sziveskedjék.

A mellékelve ./. alatt megküldött levél szerint Hoor Tempis Mór tagtárs ur a bajok okát abban látja, hogy a fűtés körül alkalmazott ~~Kakka~~ Klell István gyűjteményegyetemi altiszt a kazánt nem helyesen kezelte.

Ezzel szemben más szakértői vélemény a kezelésben nem talál hibát, ellenben a Rohonczyi-cég által felállított és a Kortész és Komlós-cég által felszerelt fűtési készüléket nem találta teljesen kifogástalannak.

A fennebbiek alapján bátorkodom Nagyságodat tisztelettel felkérni, sziveskedjék a fűtési berendezést, különösen a melegviz - szivattyút hajtó elektromotort alkalmilag megtekinteni és az eredményről az alulírottat alkalmilag előszóval értesíteni.

Fogadja Nagyságod kiváló nagyrabecsülésem nyilvánítását, és előre is meleg köszönetemet.

Budapest, 1926. január 14.

K. Balogh
főtisztár

I. Meszner Leheltyen V. Szabadság tér
II. Dudas Kalmán (neméhesen átvevő) 8 sz.

131

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

Méltóságos Osztálytitkár Ur !

Tekintettel a M.Tud.Akadémia pénzügyi helyzetének kedvezőbbé vál-
tára,elvileg arra az elhatározásra kellett jtuni,hogy az akadémiai ki-
adványok közt megjelent dolgozatok tiszteletdíja 16 oldalas nyomtatott
ivenként egymillió K-ra emelendő.

Egyes munkák megírása azonban különösen hosszabb,bahatóbb tanul-
mányokat,vagy hónapokra terjedő adatgyűjtést kíván és így az összes
kiadványok után a tiszteletdíjaknak egyforma megállapítása nem méltá-
nyos.

Tisztelettel megkeresem ennélfogva a mélyen tisztelt Osztályt,mél-
tóstassék zárt üléséből bahatóbb tanácskozás alapján nagybecsű vélemé-
nyét közölni arra nézve,hogy:

1. a M.Tud.Akadémia költségvetésébe ez idő szerint felvett vagy elő-
reláthatólag a legközelebbi félévekben felvehető kiadványok közül taxa-
tive mely kiadványok vehének azok,amelyek után magasabb tiszteletdíjak
kellene megállapítani;

2.a felsorolandó kiadványok közül 16 oldalas nyomtatott ivenként,
illetőleg ha a kiadványnak /pl.Etymologiai Szótár/ más az alakja,nagy
quart folio ivenként,vagy oldalanként mily összegű tiszteletdíjat kel-
lene megállapítani.

Kiváló nagyrabecsüléssel

Budapest,1926.január 15.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

R. Balogh
főtitkár.

Budapest, 1926. márc. 1.

U^r Törv

Nagyméltóságú Főtitkár Úr!

Hivatkozással Nagyméltóságodnak
f.é. január 15-én 132/1926. sz. a. kelt
nb. átiratára van szerencsém oszta-
lynak határozatából tisztelettel jelen-
teni, hogy magának az osztálynak
kölségvetésébe jelenleg nincsen föl-
vétel olyan kiadvány, amelyért a
rendesen nagyobb szerzői tisztelet-
díj volna megalkapítandó.

Tély tisztelettel

Rinkovics József
osztálytitkár

Ad 132/1926.

Ad acta

Balogh

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

M.Tud.Akadémia

A Pallas Nyomda T.Vezetőségének

B u d a p e s t

Négyesy László r.tag urnak az Akadémia évszázados ünnepén tartott előadásáról a nyomdai korrekturát sürgős szives kijavítás végett azzal a kérelemmel küldöm vissza, sziveskedjék arról három példányban tördelt levonatot küldeni.

A tördelés Szinnyi József r.tag urnak a novemberi füzetben közölt ünnepi előadása után fog következni.

A nyomdahibák gondos kijavítását nyomatékosan kérem.

A szedő urnak az a közlése: "Ez a kézirat nincsen a nyomdában" tévedésen alapult, mert a kézirat már ki is szedetett.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 16.

A. Balogh
főtájtár.

133
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

Kegyelmes Uram !

Igen tisztelt Barátom !

I. Az Igazgató-Tanácsnak december 6-án tett szives ígéreted alapján tisztelettel bátorkodom kérni, légy szives akár engem, akár Dr. Badics László könyvelő urat /V., Bálvány-utca 7. Földhitelintézet/ telefonon értesítenni, mikor volnál szives őt fogadni a M. Tud. Akadémia 1925. évi pénztári számadásának és vagyommérlegének összeállítására körüli nagybecsű irányító utasításod átvétele végett.

II. A pénz sorsa a háboruban című nagybecsű műved kéziratát a Franklin nyomdába küldtem.

III. Gratz Gusztáv ur tegnap felkeresett és a Carnegie-alapítvány kiadványainak sorozatáról hosszabban és tüzetesen tárgyalt velem. Erről legközelebbi találkozásunk alkalmával lesz szerencsém Téged is behatóan tájékoztatni.

Fogadd régi igaz nagyrabecsülésem kifejezését.

Budapest, 1926. január 9.

K. Balogh
Popovics öccsöje

134

M 26

MÁGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

~~134~~ a

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET
BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCA 7. SZÁM

C. C.
Budapest, 1926. jan. 12.

CHEQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR.
POSTATAKARÉKPÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM
GÍRÓSZÁMLA A MAGYAR NEMZETI BANKNÁL
BÜRGÖNYCÍM (TELEGRAMMADRESSE) „KUNUS”

B I

T

Loro II/5509/T.

T.

Magyar Tudományos Akadémia

B u d a p e s t .

Van szerencsénk értesíteni, hogy
f. hó 11.-én kelt 1926. Utalvány 2. szám/Rovat Könyv-
tár jelzésű becses utalványuk alapján lefizettünk
ma a beküldött befizetési lap felhasználásával a
Stephaneum Nyomda és Könyvkiadó, A Szent István Tár-
sulat Egyesített Üzemei Rt., Budapest, 54.035 számú
póstatakarékpénztári csekkszámlája javára, 1 drb
Wells: Weltgeschichte c.mű vételára fejében

K. 342.000.--t,

mely összeggel a t. Akadémia folyószámláját folyó hó
12.-i értékkel megterheltük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

[Handwritten signature]

1926. Jan. 12.

135

FORO II 1926

7926

Magyar Tudományos Akadémia

Budapest

Van szerencsénk értesíteni, hogy

Trattarba

1926. Jan. 12-én kelt 1926. Újévi üdvözlő és köszönő levelet közzé-

Balogh

adunk. A levelet az alábbiak szerint fogadják el.

A levelet az alábbiak szerint fogadják el.

Stephanus Hovda és Társai Rt., Budapest, 54.035 számú

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

száma alatt megvásárolt. A levelet az alábbiak szerint fogadják el.

postaközpontunknál megvásárolható. A levelet az alábbiak szerint fogadják el.

Wella: Weltgeschichte o. m. v. t. l. r. s. d. e. f. g. h. i. j. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.

K. 343.000.-

megvásárolható. A levelet az alábbiak szerint fogadják el.

12-1-1 érdekel megvásárolható.

Könyvtár

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Itt
d

Igen tisztelt Tagtársam !

Magyary Gézához a H. Tud. Akadémia r. tagjához egyidejűleg intézett iratom másolatát van szerezéseim méltóságodnak ./.. alatt tisztelettel megküldeni.

Budapest, 1926. január 13.

Kiváló tisztelettel,

Orvostud. Balogh

osztálytitkár

Mészáros György
Molnár György

136

1926 *1926*

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

Ad 136/1926.sz.

Igen tisztelt Barátom !

Hivatkozással Fináczy osztálytitkár urnak
136.szám alatt Hozzád irt levelére és Magyary Géza
barátunk óhaja értelmében szerencsém van megküldeni
Vinkler János egyetemi tanárnak A magyar bírósági
szervezet és polgári peres eljárás története a mo-
hácsi véstől 1848-ig c. műve kéziratát.

Kérlek, légy szives ^{la dolgozat} megbirálás után érte-
sitést adni az Akadémiába, hogy a kézirat a másik
biráló urhoz legyen küldhető.

Régi, igaz hived

Budapest, 1926. január 20.

R. Balogh
főtítkár

Illés József l.t.

Melléklet Vinkler János kézírata 1-783.lap.

Másolat!

Füvéczy ö. titkár uró maga leveléről

Igen tisztelt Tagtársam!

Winkler János pécsi egyetemi tanár "A magyar bírósági szervezet és polgári peres eljárás története a mohácsi vésztől 1848-ig" című pályamunkájának megbirálására a M.Tud.Akadémia II.osztálya a f.évi január 11-én tartott zárt ülésén bíráló bizottságot alakított, melynek tagjai Méltóságod elnöklote alatt Illés József és Holub József 1.tagok.

Hivatkozással az ügynek az Akadémiai Értesítő 1920.évfolyama 227.lapján vázolt előzményeire, van szerencsém Méltóságodat, mint a bizottság elnökét tisztelettel felkérni, hogy a szóban levő pályamű megbirálásáról intézkedni és a bírálatos jelentést legkésőbb f.évi április 19-ig a főtitkári hivatalhoz eljuttatni méltóztassék. E levelem másolatát tudomásvégett egyidejűleg megküldtem Illés József és tag Holub József 1.tag uraknak.

Winkler János kézírata a M.Tud.Akadémia főtitkári hivatalában átvehető.

Budapest, 1926. január 13.

Dr. Balogh

osztálytitkár

I. Magyar Gyula
II. Illés József
III. Holub "

itt.

Elküldettem
Balogh

Itt.

Faded handwritten text at the top of the page.

136
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

~~Binni~~
~~palpation~~
F
~~1926~~ 22

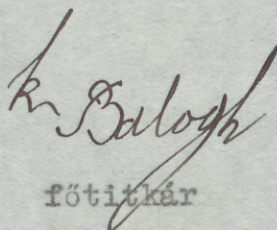
M.Tud.Akadémia

A Révai-cég Méltóságos Igazgatóságának

A Nagyságos Főgel József könyvtárnok ur által
tolmácsolt óhaj alapján szerencsém van kinyomatás
végett megküldeni a M.Tud.Akadémia kiadványainak
1926.évre szóló alapárjegyzékét, azzal a megjegyzéssel,
sziveskedjenek a korrekturát átnézés végett Főgel Jó-
zsef urhoz, V.Akadémia-utca 2.küldetni.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 18.

főtítkár

134
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Faint handwritten text, possibly a signature or name]

d

A mellékleteket csatolva

Cajánlva

Tisztelt Nagyságos Uram !

A M.Tud.Akadémia 1925.évi nagygyűlésén
/Akad.Értesítő XXXVI.kötet 188.lap / "A vi-
lágháboruból és a forradalmakból merithető tanu-
ságok köznevelésünk szervezésére nézve" c.ju-
talomtételt hirdetett.

Ez a pályázat nem nyílt pályázat volt, hanem
arra bemutatott pályaművek a szerző nevét tartal-
mazó jelíges levéllel együtt a nélkül kellett
beküldeni, hogy a szerző^{ur} nevét feltüntette volna .

Mint hogy azonban az Akadémiához érkezett
boríték ^{hátsó} ~~első~~ lapján Nagyságod neve fel volt
tüntetve, az illetékes osztály úgy határozott,
hogy Nagyságod pályaműve nem vehető tekintetbe,
mert Nagyságod a pályázati feltételek meg nem
tartásával önmaga zárta ki magát.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1926. január 18.

Diktálta
Balogh

A M.Tud.Akadémia főtitkári

hivatala

138

1426

ROYAL
ZOOLOGICAL ACADEMY
COPENHAGEN

Boettger
Berlin

M.Tud.Akadémia

Igen tisztelt Tagtársam !

Özv.Gróf Teleki Sándorné azzal az óhajjával fordult a M.Tud.Akadémiahoz, hogy "Az ember félelme" című dolgozatát a II.osztály valamelyik ülésén bemutatassa.

A M.Tud.Akadémia II.osztálya a f.évi január 11-én tartott zárt ülésében akként határozott, hogy ebben az ügyben véleményadásra Méltóságodat és Pauler Akos r.tagot kéri fel.

Eng elfogva van szerencsém az említett tanulmány kéziratát azzal a kérelemmel megküldeni, hogy a szóbanlevő kivánságról - lehetőleg Pauler Akos r.taggal együttesen - nyilatkozzni és becses véleményét velem közölni méltóztaték. Kiváló tisztelettel Firáczy Ernő osztálytitkár s.k.

Csat.kézirat.1926 .1.16.

Méltóságos Forris Gyula urnak, a M.Tud.Akadémia r.tagjának

Kornis Gyula

Olth
Balogh

139

2926

ERŐTAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

M.Tud.Akadémia

Iger tiszteelt Tagtársam !

Özv.Gróf Teleki Sándorné azzal az ehajttással fordult a M.Tud.Akadémiahoz, hogy "Az ember félelme" című dolgozatát a II.osztály valamelyik ülésén bemutathassa.

A M.Tud.Akadémia II.osztálya a f.évi január 11-én tartott zárt ülésében akként határozott, hogy az ügyben véleményadásra Méltóságodat és Kornis Gyula l.tagot kéri fel.

Ezzelfőgva az említett tanulmány kéziratát jelen soraimmal egyidejűleg Kornis Gyula urnak megküldöttem, s azt a kérést intéztem hozzá, hogy a szobalevő kivételéről - lehetőleg Méltóságoddal gyüttesen nyil tkozn és a közösen teendő véleményes jelentést hozzám eljuttatni szivekedjék.-Kivaló tisztelettel

~~xxxx~~ 1926.I.16.

Finczy s.k.osztálytitkár
Méltóságos Pauler Akos urnak, a M.Tud.Akadémia r.tagjának

139
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

Berlin W. 10, Datum des Poststempels.

P. P.

Wir danken Ihnen verbindlichst für Ihre freundliche Mitteilung, die wir bei der Redaktionsarbeit gerne verwenden werden.

Hochachtungsvoll

Vereinigung wissenschaftlicher Verleger

Walter de Gruyter & Co., Berlin W. 10

Redaktion d. *Redaktion der Minerva*

DRUCKSACHE

FRANKIERE

MIT DEN

WOHLFARTSBRIEFMARKEN

FÜR DIE

DEUTSCHE NOTHILFE!

An *das Generalsekretariat der Ungarischen Akad.*

mie der Wissenschaften (Magyar Tudományos Akadémia)

Ad. J. M.
Ungarn

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ad. J. M.
Babits
in B u d a p e s t

u.d.

Wohnung.....

(Straße u. Hausnummer)

Geehrte Redaktion !

Den mir am 14.1.1926. zugesandten Probeabzug über
die Ungarische Akademie der Wissenschaften,
habe ich dankend erhalten und sende *ih* korrigiert
und mit den gewünschten Hinzufügungen ergänzt zurück.

Hochachtungsvoll

Budapest, den 18-ten Januar.

h
Balogh

Generalsekretariat der
Ungarischen Akademie der Wis-
senschaften.

B

140
7926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMLA
KÖNYVTÁRA

WALTER DE GRUYTER & CO.
ANTIQUARIAT
BERLIN NW 7 / UNIVERSITÄTSSTRASSE 3^b

BANKKONTO: REICHSBANKGIROKONTO / DELBRÜCK SCHICKLER & CO. / STADTKASSE · BERLIN W 66, MAUERSTR. 63-65
DISCONTO-GESELLSCHAFT · DEPOSITENKASSE W 35 · LÜTZOWSTRASSE
POSTSCHECKKONTO: BERLIN NW 7, 3397 / TELEGRAMMADRESSE: WISSENSCHAFT BERLIN / FERNSPRECHER: ZENTRUM 7558

ABTEILUNG *Red. d. Minerva Dr. E./R.*

BEI ANTWORT GEFL. ANZUGEBEN!

DEN *14.1. 1926*

Herrn

a. d.

Justizminister Geheimrat Eugen Balogh,

Generalsekretär der Ungarischen Akademie der Wissenschaften,

B u d a p e s t

=====

Sehr geehrter Herr Geheimrat!

Die Redaktion der Minerva gestattet sich, Ihnen in der Anlage einen Probeabzug der neugesetzten Notiz über die Ungarische Akademie der Wissenschaften vorzulegen mit der höflichen Bitte, ihn ihr nach freundlicher Ueberprüfung möglichst bald wieder zurück zu senden. Insbesondere wären wir Ihnen verbunden, wenn Sie bei Mitgliedern der Akademie, die ihren Wohnsitz nicht in Budapest haben, den Wohnort hinzufügen lassen wollten.

In ausgezeichnetener Hochachtung

ergebenst

*Redaktion der „Minerva“
T. Dr. F. Epstein.*

VALLER DE GRUYTER & CO.
ANTICARNAI

140

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d. d.

Kottaun főtitiszt urnak

1924.február 6-án 233.szám alatt a bukaresti Academia Româna megkeresése alapján egyes kiadványaink a budapesti román követség urján megküldettek a román akadémiának.

A román ~~köv~~ konzulátus most rövid uton azt kéri, hogy újabb kiadványaink a budapesti román követség útján VIII.Horánszky-utca 15.szám pótlálalag megküldessenek. Ennek folytán

I.küldje meg az említett címre a ./.. alatt mellékelt 1924.-1925.évi kiadványokat feltüntető jegyzékben felsorolt ^{2.} munkát átkötve, de postai csomagolás nélkül; vegye előjegyzésbe, hogy 1926.januártól kezdve tudományos kiadványaink, különösen pedig ~~bi~~linguis és idegennyelvű kiadványok állandóan megküldendőek lesznek.

Budapest, 1926. január 18.

K. Balogh
főtitkár

141

1426

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BUDAPEST

[Faint handwritten text, possibly a name or signature]

d

Ad

Levegő
A román királyi ~~konzulátus~~ az Academia Romana részére
küldendő kiadványok :

1. Akadémiai Almanach 1924-25.
2. Darkó Jenő: *Annae Laonici Chalcocondylae Historiarum demonstrationes*
/I. és II. kötet/
3. Hadtörténelmi Közlemények 1924-25.
4. Némethy Géza: *Symbolae Exegeticae ad Persii Satiras.*
5. Irodalomtörténeti Közlemények 1924-25.
6. Szinnyei Ferenc: Kármán József és az Uránia Névtelenjei.
7. Áldásy Antal: Fejérvpataky László r. t. emlékezete.
8. Preisz Hugó: Tangl Ferenc r. t. emlékezete.
9. Pálffy Mária: Inkey Béla 1. t. emlékezete.
10. Zeigmond Ferenc: Jókai.
11. Darkó Jenő: Petz Vilmos r. t. emlékezete.
12. Kozma Andor: Gróf Zichy Géza t. t. emlékezete.
13. Illosvay Lajos: Semsey Andor t. t. emlékezete.
14. Földes Béla: Bodó Lajos k. t. emlékezete.
15. Hóman Bálint: Szent László-kori Gestá Ungarorum.
16. Matematikai és Természettudományi Értesítő *LVI. LVII. kötet.*
17. Némethy Géza: *Adenda commentariis ad carmina Tibulliana.*
18. Stein Aurél: Legbelsőbb Ázsia.
19. Zelovich Kornél: Széchenyi és a magyar közlekedésügy.

144

1926

A. d.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

~~2. A. P.~~

~~2. A. P.~~
A. d.

M. Tud. Akadémia

Prinzipium ügy

Melléklet két utalvány

5 millió / és 3 milliótól

Méltóságos Tagtárs Ur !

I. József főherceg ig. és t. tag ur Ö Fensége Akadémiánkna:
engedte át "A világháboru amilyenek én láttam" c. hadtörté-
neti művének magyar szövegét

A magyar kiadás legközelebb nyomdába fog kerülni.

Ugyanennek a műnek német kiadása is tervbe van véve,
a szöveg már le van fordítva, de annak átnézése még kívánatos
volna.

Bizalmasan kérem Tagtárs Urnak szives értesítését arról,
hogy e német szöveg átnézését volna-e szives elvégezni.
Az I. kötet kb. 35 iv terjedelembre menne; a II. kötet csak egy
év múlva lesz nyomdakész.

II. Köszönettel megkaptam Huszti József tagtárs urnak
Platonista törekvések stb. és Méltóságodnak Mohács És Erasmus
c. becses tanulmányaiból a kért külön lenyomatokat és a két
utalványt szerencsém van mellékelve megküldeni.

Igaz nagyrebecsüléssel

Budapest, 1926. január 18.

K. Balogh
főtitkár.

142

1425

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

N.Tud.Akadémia

Kottaun főtiszt urnak

I.Egyes tagtársaink panaszt tettek előttem, hogy az Irodalomtörténeti Közlemények 1925.III.é IV.füzetét még mindig nem kapták meg.Kérem jelentse,kiknek küldte meg eddig az említett kiadványt.

II.Küldje meg Szinnyei József:A magyar tudományos Akadémia és a magyar nyelvtudomány " c.kiadványt a következő külső tagoknak:

~~Schuchardt Hugó, Setälä Emil, Thömsen Vilmos, Winkler~~

Schuchardt Hugó, Setälä Emil, Thömsen Vilmos, Winkler Henrik./Akad.Almanach 1925.évf. 22.old./

Wiklund Károly, Stumme János, Wichmann György, Becker Fülöp Ágost /U.o. 23.old./

Budapest, 1926. január 18.

K. Balogh
főtítkár

143
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Faint handwritten signature]

a

M.Tud.Akadémia

~~M.T.~~
Budapest, 1936. I. 17.

Igen tisztelt Tagtársam !

Bátor vagyok tisztelettel megkérerni, hogy akadémiai székfoglalójának címét velem alkalomilag közölni sziveskedjék. Osztályunknak a jelen évben ⁹aprilis 18-án, június 14-én, október 18-án, november 22-én, december 13-án 1 székfoglaló ülései; ez ülések valamelyikére a székfoglalót előjegyezhetem. A februári és márciusi ülések már le vannak foglalva. Tagtársi üdvözlettel Fircsöz Ernő
s.k. osztályt. tkr.

Méltóságos Szekfü Gyula úrnak, a M.Tud.Akadémia tagjának.

Dr. Balogh

144
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

Budapest, 1926. I. 17.

M. Tud. Akadémia.

Igen tisztelt Tagtársam!

Bátor vagyok tisztelettel megkegyesni, hogy akadémiai
rendes tagsági székfoglalójának címét velem alkalomilag kö-
zölni sziveskedjék. Osztályunknak a jelen évben apr. 19-én,
jun. 14-én, okt. 18-án, nov. 22-én és decmb. 13-án lesznek *felol-*
vasóülései; ez ülések valamelyikére a szekcionálót előjegyez-
hetem. A februári és márciusi ülések már le vannak foglalva.
Tagtársi udvozlettel Firaczy Ernő a. r. osztálytitkár.

Mélt. Takács Sándor urnak, a M. Tud. Akadémia r. tagjának.

Társaság Titkár

Dr.
Balogh

145
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

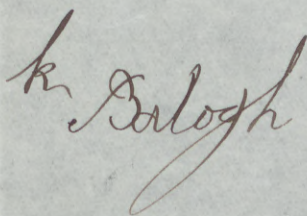
Igen tisztelt Barátom !

I. Kérlek, légy szives József főherceg tábornagy ur Ő Fenségének, hódolatteljes tiszteletem jelentése mellett, alkalmilag jelenteni, hogy "A világháború, amelynek én láttam" című nagybecsű művének kéziratát f.hó 16-án megkaptam; az első fejezetet átolvastam; a nyomdától árajánlatot és némely kérdésekre tájékoztatást kívántam és a szedés megkezdése iránt sürgősen lesz szerencsém intézkedni.

II. Alkalmilag jelentsd kérlek, azt is Ő Fenségének, hogy a M.Tud.Akadémia f.hó 25-én, a jövő hétfőn délután 5 órakor tartandó ülésében a gyengélkedése miatt Abbaaziában levő elnök ur helyett Ilosvay Lajos másodelnök ur meg fog emlékezni Deák Ferenc ig. és t.t. halálának félszázados évfordulójáról; Lukinich Imre, a Széchenyi-könyvtár igazgatója pedig centenaris előadás keretében tárgyalni fogja Akadémiánk hatását a magyar történettudomány fejlődésére.

Fogadd igaz tiszteletem kifejezését.

Budapest, 1926. január 18.

főtitkár

Nagyságos

Vitéz F á b r y D á n i e l urnak,
József Főherceg tábornagy Ő Fensége szárnysegédjének

B u d a p e s t

146

1426

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Handwritten scribble

a

D. W. James Gyula

Mélyen tisztelt Barátom !

" A kéreztett jutalomtétel /" Fejtes-
senek ki a közigazgatási jogtudomány alaptanai
a mai tudomány eredményeinek figyelembevételével,
oly módon, hogy a mű a közigazgatási jogtudo-
mány alaptételeinek lényegét felvilágosítva,
a gyakorlati közigazgatásnak is hasznos szol-
gálatot tehessen." /első ízben 1916-ban hir-
dettetett /Ak.Értesítő XXVII.k.416.lap/.

Az 1917. év végén beérkezett " Közigaz-
gatási fórumok " c. " A jó közigazgatás álása,
a rossz átok " jellegű ~~vett~~ egy pályaművet
Nagyméltóságod és Concha Győző társunk bírálták
és a bírálati jelentés az Akadémiai Értesítő
1918. évf. 256-257 lapjain tétetett közzé.

Másodízben ugyanez a jutalomtétel az
1919. évi nagygyűlésen hirdettetett /Ak.Értesi-
tő XXX. kötet 216. lap. 1920. dec. 31-i határidővel.
Ez alkalommal a pályázat meddő maradt.

Ha méltóztatol kívánni nagybecsü birálatod
szövegét lesz szerencsém később megküldeni.

Fogadd, Kegyelmes Uram, régi, igaz nagyra-
becsülésem kifejezését.

Budapest, 1926. január 18.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

K. Balogh
147
1926

d

M.Tud.Akadémia

148/1926.

Kottaun főtitiszt urnak'

Küldje meg Ballagi Aladár r.t. urnak a Császári
kormányzat stb.c,értekezés külön lenyomatát a mellékelt
levéllel ,amelyről átvételi elismervényt kell venni .
Budapest,1926.január 19.

K. Balogh
főtitkár.

148

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

148/1926.

Igen tisztelt Barátom !

Szerencsém van Császári kormányzat Budán és Pesten 1686-1711 c.b.tanulmányod külön lenyomatát mellékelve megküldeni;egyuttal idezárom az irói tiszteletdíjról kiállított utalványt is.

Fogadd kiváló nagyrabecsülésem kifejezését.
Budapest, 1926. január 19.

K. Balogh
főtitkár.

Méltóságos

B a l l a g i A l a d á r r. t. urnak

B u d a p e s t

148

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

23 szám.

1925.

A Magyar Tudományos Akadémia Tekintetes

Főttkári Hivatalának !

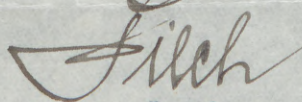
BUDAPEST.

Buda pest, 1926. évi január hó 14.

Hivatkozással a tekintetes Főttkári Hivatalnak 1926. január 5. kelt 1781 számú nagybecsű átíratára, van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy a Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete által az 1918-1 összeomlás indító okainak megírására hirdetett pályázat eddigi 50.000 K. jutalomdíjához az egyesület újabban 2.500.000 /Kettőmillióöttszáz ezer/ K-t adományozott.

Ezt azzal a hozzáadással van szerencsém tisztelettel közölni, hogy a bizottság az elnök úr Öfensége aláírásával ellátott köszönő átíratot intézett a szóban forgó egyesület vezetőségéhez.

Maradok kiváló tisztelettel az elnök úr helyett:

előadó.

Mell. f. utalv.

Igen tisztelt Barátom!

Ismételve hálásan köszönöm, hogy szives voltál felkérésemnek eleget tenni és " A magyar irodalom és költészet fejlődéséről " centenaris ünnepi ülésünkön oly nagyszabásu és mégis tömör előadást tartottál.

Az Akadémiai Értesítő tördelt korrekturáját két példányban / az egyiket az idegennyelvü kivonat elkészíthetése végett/szerencsém van megküldeni .

Egyuttal tisztelettel mellékelem az írói tiszteletdíjról kiállított utalványt is.

Mihelyt a végleges korrekturát visszkapom, intézkedni fogok az iránt is ,hogy a nagybecsü tanulmányod a centenaris kötet részére kisedessék és tördeltessék.

Fogadd régi, igaz nagybecsülésem nyilvánítását.

Budapest, 1926. január 19.

Nagygyörgy László

K. Balogh

151

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Faint handwritten signature]

Erőse Elemér

Kedves Elemér !

Tájékoztatásul szerencsém van közölni, hogy a f.hó 25-én /hétfőn/ tartandó ülés napirendjére Lukinich Imre tisztelt társunknak centenaris előadása után második főtárgyul felvettem a Vojnits-díjról teendő jelentésed előterjesztését. A meghívók kinyomatása iránt már intézkedtem, mert Ferencsi Zoltán tisztelt társunk biztosított, hogy a jelentés készen lesz.

A f.hóban ismét csak a rendes államsegély utaltatott ki, e szerint sajnálatomra az Irodalomtörténeti Közlemények csak februárban küldhetők nyomdába.

Kottanától jelentést kívántam az Irodalomtörténeti Közlemények 1925.évi 3.és 4. füzetének szétküldése tárgyában. Az eredményt remélem, hltfőn élőszóval közölhetem.

Szívélyesen üdvözöl

Erőse Elemér

igaz barátod

Budapest, 1926. január 19.

152

1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a

M.Tud.Akadémia

Tisztelt Tanár Ur !

A M.Tud.Akadémia II.osztálya a f.évi január 11-én tartott zárt ülésében b.pályamunkája beadásának határidejét két hónappal azaz 1926. március 1-ig meghosszabította.

Van szerencsém erről Tanár Urat m.évi december 17.-én kelt beadványára tudomás végett értesíteni.

Kiváló tisztelettel

Fináczy s.k.

1926.I.17.

osztálytitkár

Nagyságos

Dr. Somogyi József

m.kir.Ferenc József nevelőintézeti tanár

urnak

B u d a p e s t

153

1926

d.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

M.Tud.Akadémia

Tisztelt Uram !

A M.Tud.Akadémia II.osztálya a f.évi január 11-én tartott zárt ülésében b.pályamunkájának beadásának határnapját 1926.dec.31-ig meghosszabbította.

Van szerencsém erről t. Uraságotat f.évi november 12-én kelt beadványára tudomás végett értesíteni.

Budapest, 1926. január 17.

Kiváló tisztelettel

Fináczy s.k.

osztálytitkár

Olvi Balogh

Nagys. Z e l o v i c h L á s z l ó

urnak

B u d a p e s t

II.Bólyai-utca 11.

154 / 1986

al

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Kegyelmes Uram !

Az Akadémia centenaris ünnepén tartott szép beszédedet lehetetlen volt gyorsírókkal leíratni, mert a tulzsufolt teremben gyorsíróda berendezésére nem is gondolhattam.

Rövid uton már szerencsém volt kérni nagybecsű beszédednek teljes szövegét.

Mint hogy a többi beszéd szövege most már megküldetett és a régóta húzódó szedés is befejeztetett, tisztelettel kérem, hogy amennyiben lehetséges a beszéd teljes szövegét méltóztassál tollba mondani és pótlólag megküldetni, esetleg ha erre rendkívüli elfoglaltságod mellett nem volna mód, méltóztassál hozzájárulni ahhoz, hogy a beszédnek másolatban idemellékelt kivonata közöltessék Akadémiánk értesítőjében.

Fogadd kiváló nagyrabecsülésem kifejezését.

Budapest, 1926. január 19.

K. Balogh

155
1926

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Faint handwritten text, possibly a signature or date]

[Small handwritten mark]

Kegyelmes Uram !

A M.Tud.Akadémiának január 25-én, hétfőn délután 5 /öt/ ó-
rakor tartandó összes ülésén Lukinich Imre tagtársunk a M.Nemzeti
Museum Széchenyi-könyvtárának igazgatója a M.Tud.Akadémia hatását
a történettudomány fejlődésére ünnepi előadásban fogja feltüntetni.

Szerencsém van az ülésre Nagyméltóságodat is tisztelettel
meghívni.

Fogadja Kegyelmes Uram kiváló nagyrabecsülésem nyilvánítását.

Budapest, 1926. január 19.

K. Balogh

a M.Tud.Akadémia főtitkára

Gr. Széchenyi Zsuzsanna elküldtem
" " Próbálnék Felismerésed
H. " Viktor Pz. Országos
nyelvtud. képe.

196
7426

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d

M.Tud.Akadémia

Kottaun főtitiszt urnak

Thienemann Tivadar : "Mohács és Erasmus "

és Huszti József : " Platonista törekvések Mátyás

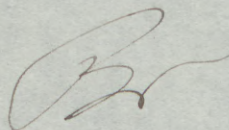
király udvarában "c.munkákból egy-egy példány szét-

küldendő a következő uraknak:

Berzeviczy Albert elnök, Némethy Géza, Szinnyi József,
Ferenczi Zoltán, Concha Győző, Pauler Ákos, Kornis Gyula,
Dékány István, Schütz Antal, Csánki Dezső, Fináczy Ernő,
Angyal Dávid, Domanovszky Sándor, Hóman Bálint, Lukinich
Imre, Eckhart Ferenc, Hekler Antal, Gerevich Tibor, Szék-
fü Gyula és Fögel József.

Budapest, 1926. január 19.

Lattam
Balogh

irodavezető

154
1928

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

d